

Op te bergen
in de band van
19 december 2007

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

gehouden op 24 oktober 2007

INHOUD

Opening	3
Mededelingen	3
Vaststelling agenda	5
Verslag vergadering van 12 september 2007 en de lijst van toezeggingen	5
Ingekomen stukken	6
Rondvraag	6
Notitie inbreng inwoners van Drenthe over het provinciaal verkeer- en vervoersplan	8
Rapport Noordelijke Rekenkamer "Mobiliteit in Noord-Nederland"	9
Statenstuk 2007-301; Financiering natuurontwikkeling LOFAR	16
Statenstuk 2007-307; Overname treindienst Zwolle-Emmen	24
Memo van gedeputeerde Bats van 6 september 2007 over beveiligde parkeerplaatsen in Drenthe; uitwerking motie M11	31
Implementatie nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)	33
Brieven van 20 september en 10 oktober 2007 over woningmarktverkenning provincie Groningen en regio Groningen-Assen	38
Brief van 20 september 2007 over evaluatie voorbeeldregeling Ruimte voor Ruimte	42
Notitie ontwikkelingskansen Openbaar Vervoer	48
Sluiting	51

STATENCOMMISSIE OMGEVINGSBELEID

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op woensdag 24 oktober 2007 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw. J.M. Pannekoek-van Toor (voorzitter)
J.J. Baltés (VVD)
J. A. van Berkum (ChristenUnie)
L. Bomhof (VVD)
H.R. Hornstra (PvdA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
K. Kuipers (GroenLinks)
J.H. Lammers (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
P.H. Oosterlaak (SP)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
mw. H.G. Stoel-Snater (PvdA)
A. Timmerman (VVD)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
R. Westerhof (SP)
Th.J. Wijbenga (CDA)

Voorts aanwezig:

J.H. Bats (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
R.W. Munnikma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

mevrouw K.J. Datema-Klöpping (SP)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat mevrouw Datema in deze vergadering wordt vervangen door de heer Oosterlaak. Zij vestigt de aandacht op een bijeenkomst op 30 oktober 2007 in Friesland om 19.00 uur in het kader van de onderhandelingen met het Rijk over de Zuiderzeelijn. Daarover is een mail gestuurd en spreekster deelt mee dat die vergadering doorgaat. De bijeenkomst vindt plaats in de statenzaal van het provinciehuis te Friesland.

Mevrouw KLIP heeft een tweetal toezeggingen gedaan over behandeling of bespreking in de staten. De eerste toezegging betreft de bespreking van alle bevindingen van alle gebiedscommissies en van de regionale bestuurlijke overleggen (RBO's) voor wat betreft de Kaderrichtlijn water (KRW). Al die RBO's zijn nu bezig met hun regionale nota's, waaraan de laatste maanden is geschreven. In die nota's staan de conceptdoelen en maatregelen, evenals de kosten. Vervolgens wordt een eerste lezing aan de commissie voorgelegd, waarbij de commissie kan beoordelen of daarin de richting staat aangegeven waar de commissie heen wil. Helaas is het zo dat voor wat betreft het oppervlaktewater er wel staat wat er kan worden gedaan om de waterkwaliteit te verbeteren, maar de doelen staan daarin nog niet heel duidelijk omschreven. Om daar richtinggevende afspraken over te maken en keuzes in te maken ontbreekt op dit moment nog voldoende informatie. Bovendien heeft de provincie Drenthe in vergelijking met de andere provincies een iets hogere ambitie. Spreekster wil namelijk niet alleen aan de staten de lasten op het gebied van waterkwaliteit voorleggen, maar in het verlengde daarvan ook de baten op het gebied van toeristische ontwikkeling en gebiedsontwikkeling. Daar waar zij had toegezegd om daar met de commissie vandaag in een eerste oriënterend gesprek over te komen spreken, is dit uitgesteld naar 5 december 2007 en zij heeft goede hoop dat er dan meer informatie boven tafel is. De provincie Drenthe was ook de eerste, want de provincies Groningen en Overijssel praten pas in november met hun staten daarover, dus die provincies hadden iets meer speling in hun timing. Op 5 december 2007 wordt de commissie daar om 11.00 uur over geïnformeerd. Het tweede punt betreft een toezegging om te komen tot een "benen-op-tafelsessie" over de vormgeving van het Programma klimaat en energie. Ook dat loopt vertraging op omdat het college dit graag zo concreet mogelijk wil hebben. Het college wil wat meer concrete voorstellen met afspraken met andere organisaties en andere overheden en dat gaat minder snel dan vooraf is gepland. Daar komt bij dat het college op het punt staat om een nieuwe manager voor de Afdeling Milieu, Water en Bodem aan te stellen en ook deze zal een eerste blik willen werpen op dit eerste concept. Dit wordt dus begin volgend jaar.

De heer BATS merkt op dat tijdens de vergadering van 12 september 2007 de heer Slagter vragen heeft gesteld over de fijnstofnormering van de A4 in relatie tot de A28. Spreker heeft daar toen in zijn beleving een helder antwoord op gegeven, na navraag bij Rijkswaterstaat. Echter, die beantwoording verdient vandaag nuancering, omdat er begin oktober 2007 kennelijk overleg heeft plaatsgevonden in Den Haag over de OTB/MER rond deze ontwikkelingsfase en dat is spreker maandag meegedeeld. Er is discussie ontstaan over de afbakening van het studiegebied in relatie tot de uitspraak van de Raad van State over de A4. Waar het Rijk en Rijkswaterstaat nu naar op zoek zijn, zijn een model en sjabloon om helderheid te krijgen in de afbakening van dit soort trajecten. Wat zij hebben gedaan is in dit geval de A4 koppelen aan de A28, waar eigenlijk alle bevindingen beter en helder zijn dan verwacht mocht worden. Wat er nu aan de orde is, is dat de OTB/MER dit jaar waarschijnlijk niet meer ter visie zal worden gelegd en dat zal kunnen betekenen dat er vertraging in de uiteindelijke oplevering zou kunnen gaan ontstaan. De oorspronkelijke opleveringsdatum stond daarbij op 2010. De vervolgvraag is wat daarmee gedaan zal worden door de provincie. Hij zal proberen dit onderwerp voor het landsdeeloverleg met de minister op 7 november 2007 te agenderen en zal daarbij aangeven dat deze handelwijze voor hem niet acceptabel is. Het kan niet zo zijn dat de verbreding van de A28, die binnen de normen blijft door lage waarden te laten zien, moet wachten op een sjabloon dat geldig zou kunnen zijn voor de rest van Nederland. Bij het landsdeeloverleg zal spreker daar dan ook zijn teleurstelling over uitspreken.

De heer SLAGTER merkt op dat hij deze toelichting ook graag schriftelijk wil krijgen.

De heer BATS zegt dit toe.

De VOORZITTER vraagt of de commissie instemt met de planning voor de werkbezoeken die aan de commissieleden is toegezonden.

De COMMISSIE stemt in met de planning zoals die is toegezonden.

De VOORZITTER wijst erop dat de commissie is uitgenodigd deel te nemen aan de commissievergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 7 november, waar in gezamenlijkheid de begroting zal worden behandeld.

3. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER merkt op dat een aantal commissieleden de vergadering eerder dan gepland zal verlaten. Zij stelt dan ook voor om agendapunt 16, de langetermijnagenda te laten vervallen en dit een volgende commissievergadering te behandelen.

De heer SLAGTER stelt voor om de eerstvolgende commissievergadering een half uur eerder te beginnen en dan eerst een werkbepreking te hebben over de langetermijnagenda. Hij zou dan graag een werkgenda voor de komende periode willen opstellen. Dat kan een half uur voorafgaande aan de vergadering.

De VOORZITTER wijst erop dat de bedoeling van de langetermijnagenda inhoudt dat er een overzicht komt wanneer alles voorbijkomt en waarbij de fracties kunnen kijken wat voor hen de punten en de geëigende momenten zijn om de boer op te gaan., Er zit ook een component in wat de commissie in gezamenlijkheid precies wil en het voorstel van de heer Slagter is dan ook om de volgende vergadering een half uur eerder te beginnen om deze werkgenda te bespreken.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

Met inachtneming van het vorenstaande wordt de agenda goedgekeurd en vastgesteld.

4. Verslag vergadering van 12 september 2007 en de lijst van toezeggingen

Mevrouw KLIP merkt op dat op pagina 6 twee toezeggingen van haar kant staan die niet in de lijst van toezeggingen terecht zijn gekomen, maar waar zij wel even het een en ander over wil zeggen. Onderaan de eerste alinea op pagina 6 gaat het over de discussie over de capaciteit op het hoogspanningsnet. Zij zal daar zo snel mogelijk bij de commissie op terugkomen. Inhoudelijk kan zij daar nog niet heel gedetailleerd op ingaan omdat zij in onderhandelingen daarover zit. Op 8 oktober 2007 heeft zij, toen minister Van der Hoeven in het Noorden was om het Energieconvenant te ondertekenen, uitvoerig met haar gesproken over deze problematiek. Dat was nog voordat de artikelen in de Volkskrant verschenen dat dit ook in de Randstad speelt. Zij was daarvan op de hoogte en begreep ook dat daar wel iets mee gebeuren moest. Afgelopen maandag is er bestuurlijk overleg geweest met Groningen, Drenthe, Overijssel, de directeur van TenNet en een vertegenwoordiger van het Ministerie van Economische Zaken. Er is een groot aantal lijnen uitgezet om oplossingen voor dit probleem te bieden. Inmiddels heeft de minister ook aan de Tweede Kamer toegezegd dat zij een aantal dingen zal uitzoeken en daarvoor het einde van het jaar op terug te komen. Zij streeft ernaar om de afspraken in het Noorden tegelijkertijd naar buiten te brengen samen met de brief die de minister voor het einde van het jaar naar de Tweede Kamer zal sturen. Zij verwacht dat dit in de tweede helft van de maand december zal zijn. Het tweede punt staat onderaan de derde alinea op pagina 6, waar staat dat zij terug zou komen op de brief van het Burgeractiecomité Coevorden aangaande de bouw van de twee vuilverbrandingsovens door Westo aan de Duitse zijde van het Europark in de gemeente Coevorden. Deze brief ligt klaar om ieder moment verstuurd te worden, maar zij krijgt op dit moment steeds meer brieven, ook van inwoners van Coevorden, en de provincie heeft nu op zich genomen om met Westo en de gemeente Coevorden te kijken of de informatievoorziening naar de inwoners van de gemeente Coevorden wat beter kan worden geregeld. Daarbij is ook de hulp en medewerking van de Duitse overheid nodig. De brief staat op het punt om verzonden te worden, maar de provincie heeft in een wat breder project nu initiatieven onder-

De heer MUNNIKSMER merkt op dat in het verslag op pagina 8 staat dat spreker over fte en de EHS zou hebben gesproken bij de ontgrondingen op het Gasselterveld, maar het ging daar niet om fte, maar om hectares. Het woord "fte" dient dan ook te worden vervangen door het woord "hectares".

De VOORZITTER merkt ten aanzien van de lijst van toezeggingen op dat de nummers 8, 9 en 12 zijn afgewerkt. Bij de moties kunnen M2 en M17 ook worden afgevinkt.

Met inachtneming van vorenstaande correcties en aanvullingen wordt het verslag goedgekeurd en vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De heer BOMHOF merkt ten aanzien van ingekomen stuk A3, over de doorstart van Landschapsbeheer Drenthe, op dat zijn fractie dit stuk heeft doorgenomen en hij heeft toch nog wel wat vragen over de financiële gevolgen voor de provincie. Het zou te ver voeren om daar nu te veel over te zeggen. Hij heeft besloten om de vragen via de staten voor te leggen aan het college en de antwoorden af te wachten en dan zal hij bezien of hij daarop zal terugkomen in de commissievergadering.

Mevrouw KLIP merkt op dat haar vragen bereiken naar aanleiding van de brief van Essent Milieu Noord, namelijk dat daar ook sprake is van een reactie van de MER-commissie en de reactie van de Ministerie van VROM, Inspectie Noord. Zij ging ervan uit dat dit inmiddels in het digitale archief was opgeslagen, zodat de commissie dit kon lezen, maar dat was nog niet het geval. Zij zegt dan ook toe dat deze stukken na zijn te lezen.

6. Rondvraag

De heer SLAGTER merkt ten aanzien van de N45, de verkeersverbinding tussen Hoogeveen, Ommen en Deventer op dat er op dat traject al jarenlang sprake is van verkeersproblematiek. Er gebeuren veel ongelukken met dodelijke afloop en dat was recentelijk opnieuw het geval. Er zijn plannen in uitvoering om de weg in te delen, er komen ongelijkvloerse kruisingen bij Zuidwolde, maar het aantal ongelukken heeft niet rechtstreeks te maken met het aantal kruisingen, maar ook op de rechte stukken gebeuren ongelukken. Hij leest daar heel veel theorieën van deskundigen over, zoals dat er sprake zou zijn van een te smal wegdek, dat de verkeersintensiteit te hoog zou zijn, dat er optische vertekening is die bestuurders op de andere weghelft helpt. Welke bemoeienis heeft de provincie met deze rijksweg? Hoe zouden bepaalde inrichtingseisen kunnen worden versneld? Gemeenten waar de weg doorheen loopt roepen dat er een betonbalk op de weg moet worden gelegd, maar in feite gebeurt er heel weinig. Hoe staat de provincie hierin?

De heer BATS antwoordt dat de provincie heel veel doet om de veiligheid op deze rijksweg te verbeteren. Donderdagavond wordt een aantal majeure ontwikkelingen met betrekking tot deze weg in de gemeenteraad van De Wolden besproken. De provincie Drenthe is ambtelijk maar ook bestuurlijk al jaren actief richting Rijkswaterstaat in samenwerking met De Wolden om over de inrichting en de verkeersveiligheid van de N48 te praten. Voor hem is dit een belangrijke verbinding, namelijk een verbinding van het noorden naar het zuiden. Het betreft een rijksweg, maar het is in het totaalpakket voor Drenthe wel een belangrijke weg. Hij is dan ook van mening dat deze weg minimaal een stroomweg zou moeten zijn waar 100 km per uur moet kunnen worden gereden, met ongelijkvloerse aansluitingen. Waarom niet een 80 km-weg? Dat is omdat de weg een andere functie heeft dan een reguliere provinciale weg en vandaar dat het ook een rijksweg is. In het bijzonder door de inspanningen van de provincie in de afgelopen jaren heeft Rijkswaterstaat budget beschikbaar gesteld om de kruising bij De Wolden ongelijkvloers te maken en een aantal kruisingen en oversteken van de N48 aan te pakken. Dat heeft overigens ook nog wat consequenties voor aanpassingen in het onderliggende wegennet in Zuidwolde, maar die passen bij die discussie. Vooral de aanpassing van die ongelijkvloerse kruising heeft ook directe consequenties

voor de uitvoering, maar ook bestuurlijk en politiek voor de gemeente De Wolden. Daar zal deze gemeente zich aanstaande donderdagavond over buigen en de eerste signalen daar zijn politiek in ieder geval positief. Op ambtelijk niveau participeert de provincie in een begeleidende stuurgroep en in een aantal werkgroepen rond de N48. Dat is van belang voor de zojuist geschetste ontwikkeling, maar is ook van belang voor de afspraken die spreker maakt met de gemeente De Wolden over bereikbaarheid. Zoals bekend maakt spreker met alleen gemeenten in de provincie Drenthe afspraken over het convenant in het kader van bereikbaarheid over de bereikbaarheid van dorpen en steden en daarvoor is het van belang om zicht te hebben op wat er zich in zo'n dorp afspeelt in het kader van mobiliteit en in het bijzonder de verkeersveiligheid. In dit kader gaat het om het Convenant bereikbaarheid 2006-2008 en deze evaluatie moet spreker nog bespreken met de gemeente De Wolden. Dit zal vermoedelijk leiden tot een nieuw Convenant 2009-2011. Vooral verkeersveiligheid en gedragsbeïnvloeding zullen onderdeel zijn van dit overleg en van een daaruit volgend akkoord. De N48 in relatie tot de provincie Drenthe en de gemeente De Wolden staat meer dan zomaar in de aandacht van de provincie en ook in relatie tot Rijkswaterstaat is de provincie de afgelopen jaren telkenmale de stimulerende factor geweest in het vragen van aandacht voor verkeersveiligheid en de ontwikkelingen op die weg.

De heer SLAGTER is bekend met de situatie rond de N48, want als gevolg daarvan krijgt spreker een snelweg vlak langs zijn huis. Het punt is alleen dat de ongelukken verderop gebeuren richting de grens van Overijssel. Ook Overijssel zal zich daarover buigen, maar hij kan zich voorstellen dat er ook op de rechte trajecten maatregelen worden genomen. Die problematiek is tot nu toe niet opgelost.

De heer BATS heeft van Rijkswaterstaat gehoord dat zij zich erop gaan toeleggen om deze weg te verbreden. Dat heeft uitdrukkelijk met verkeersveiligheid te maken. Over het Overijsselse deel heeft hij nog niet gesproken, maar hij neemt aan dat de provincie Overijssel daar ook volop aandacht voor heeft.

De heer SLAGTER vindt het vreemd dat hierover niet wordt overlegd met de provincie Overijssel. Hij kan zich ook voorstellen dat de provincie hierover gesprekken met het Rijk gaat opnemen, teneinde de verbreding en andere maatregelen te bespoedigen.

De heer BATS antwoordt dat er wel degelijk wordt overlegd. Er is overleg met alle betrokken partijen en dat zijn Overijssel, Drenthe, De Wolden, samen met Rijkswaterstaat. Partijen spreken in dat overleg uit wat naar hun idee van belang is voor die weg en de provincie participeert vanuit eigen verantwoordelijkheid daarin.

De heer PETERS vraagt of het niet erg opportuun is om een incident aan te grijpen om te proberen structurele maatregelen te nemen, terwijl er in een groot aantal gevallen van de ongevallen sprake is van persoonlijke fouten, waarbij de structuur van de weg geen enkele relatie heeft met het ongeval.

De heer SLAGTER merkt op dat het volgens de heer Peters kennelijk nergens aan ligt, maar die ongevallen gebeuren gewoon. De mate waarin deze ongelukken gebeuren, daarvan kunnen de overheden niet zeggen dat het geen probleem is. Als de maatregelen worden genomen zoals die op de weg van de Frieslandroute zijn genomen, dan worden verkeersstromen toch gescheiden. Het probleem is namelijk dat die verkeersstromen zo intens zijn dat door een kleine fout van de bestuurder al een ernstig ongeluk kan gebeuren.

De heer WIJBENGA merkt op dat de staten zich lange periode bezig hebben gehouden met de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Wat de staten ervan hebben kunnen lezen is dat het college een commissie heeft ingesteld en spreker zou graag willen weten hoe het met die commissie gaat. Wanneer zijn de staten en de commissie aan zet als het gaat om de aanwijzing van gebieden kleiner dan 50 ha? Volgens spreker ligt daar nog een provinciale taak.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat de voorbereidende werkzaamheden op dit moment in een gevorderd stadium zijn en dat betekent dat er op korte termijn op basis van het projectplan overlegd zal worden met de interne en externe partners die hierbij worden betrokken. Daarna komt het nog eens terug in de staten, want dan komt de Wav-kaart aan de orde. Dat zal nog een aantal maanden gaan duren, dus dat wordt vermoedelijk ergens in het voorjaar van 2008.

De heer KUIPER merkt op dat in de statenvergadering mevrouw Haarsma niet aanwezig was en dat de heer Munniksma toen vragen over de varkensflats heeft beantwoord. Hij vraagt wat nu precies de rol van de provincie is om daar sturing in te houden en op die manier grip te houden op de ontwikkeling van de varkensflats. Er mag ook worden gewezen naar de beantwoording van de schriftelijk gestelde vragen, maar dan zou spreker het ook in die richting willen zoeken.

De heer BOMHOF merkt op dat de vrees voor varkensflats niet zozeer wordt ingegeven door het POP, want dat is dekkend genoeg. De nieuwe bestemmingsplannen zijn ook goed te toetsen aan het POP, maar het gaat om de oude bestemmingsplannen die niet zijn geactualiseerd of gemeenten waar geen bestemmingsplannen zijn. Dan ligt er nog een oude opgave voor het college in verband met de betoncentrale en afvalverbranding in Coevorden. De vraag was om eens goed te kijken wat de bestemmingsplannen nu precies toestaan en verder zou eens moeten worden gekeken naar het onderdeel intensieve veehouderijen en of de provincie Drenthe op het terrein van de zogenaamde varkensflats verrassingen in deze provincie kan verwachten.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat de heer Munniksma in de PS-vergadering zeer adequaat heeft geantwoord. In het kader van het collegiaal bestuur is dat ook voor de hand liggend. Als het gaat om de zorg met betrekking tot de varkensflats, verzekert zij de commissie dat zij in deze provincie niet voor verrassingen zal komen te staan. Overigens is dit ook niet nieuw, want vijf jaar geleden was er ook al een roze invasie en toen ging het ook om grote varkensschuren. Als het gaat om de verouderde bestemmingsplannen in het buitengebied, heeft de provincie daar heel goed zicht op. Op dit moment zijn alle gemeenten heel druk doende om het bestemmingsplan buitengebied te actualiseren. Er zijn er een paar die in door de provincie zijn behandeld en die zijn ook vastgesteld. Er is ook heel nauw overleg met de gemeenten als het gaat om de invulling van het bestemmingsplan van het buitengebied. Zij heeft er voldoende zicht op om te zien dat dit fenomeen in de provincie Drenthe absoluut niet kan. Dat de provincie hier bovenop zit, mag wel duidelijk zijn. Recentelijk heeft het college goedkeuring onthouden aan het Bestemmingsplan buitengebied Assen vanwege de archeologie. De commissie kan gerust zijn dat als het om deze materie gaat, dit niet in Drenthe zal gebeuren.

De heer BOMHOF dankt voor het antwoord.

7. Notitie inbreng inwoners van Drenthe over het Provinciaal verkeers- en vervoersplan

De heer BALTES reageert namens de gehele Werkgroep PVVP. Hij zal in eerste instantie iets zeggen over het instrument als zodanig en de inzet daarvan. Daarna zal hij nog iets zeggen over de inhoud. Als staten en als werkgroep is heel bewust gekozen om het contact met de burger aan te gaan en juist ook de burgers aan het woord te laten over dit onderwerp. Van belang is om te melden dat in ieder geval de leden van de werkgroep dat als bijzonder prettig hebben ervaren. De werkgroep is in de verschillende plaatsen goed ontvangen. De reacties van de aanwezigen waren ook overwegend positief. Zij vonden het leuk dat dit instrument en deze wijze waren gekozen om op die manier de mensen aan het woord te laten. Van de uitkomsten heeft iedereen kennis kunnen nemen. Wat hij wel betreurt is de geringe opkomst. Los van wat er allemaal over tafel gaat, is de representativiteit daardoor zwaar onder druk komen te staan. Niettemin levert het naar zijn mening wel waardevolle informatie op. De conclusie is dat het instrument de moeite waard is om opnieuw in te zetten en dat kan ook bij andere onderwerpen. Er zullen nog wel aanbevelingen worden gedaan met betrekking tot een effectievere aanpak, want het moet in de toekomst op onderdelen echt anders en ook beter, zodat de totale opbrengst ook groter wordt.

De werkgroep heeft uitgebreid stilgestaan bij de uitkomsten van de vier bijeenkomsten en de werkgroep is op zoek gegaan naar een rode draad. Die is volgens spreker als volgt. Hij heeft kunnen constateren dat het PVVP zowel qua beleid als voor wat betreft de uitvoeringsagenda goed aansluit bij de wensen van de inwoners. De zaken die aan de orde zijn geweest tijdens die avonden krijgen ook absoluut aandacht, zowel op het niveau van de beleidsvorming, als op het niveau van de uitvoeringsagenda. Het is naar zijn mening goed mogelijk om accenten te leggen. Voor de aanwezigen leven met name de thema's bereikbaarheid en veiligheid van stedelijke centra en kleine dorpen veel meer dan het thema Leefomgeving. Wat hij ook heeft geconstateerd is dat het onderscheid tussen gemeentelijk en provinciale verantwoordelijkheden lang niet altijd even helder is. Als laatste heeft hij vastgesteld dat inwoners moeite hebben om de betrokken instanties te vinden en te benaderen en de signalen die zij afgeven komen naar hun mening niet of onvoldoende door. Dit geconstateerd hebbende komt hij tot een handvol aanbevelingen. In de eerste plaats het bevorderen van de bereikbaarheid van de dorpen door de inzet van openbaar vervoer in combinatie met doelgroepenvervoer. Ten tweede beveelt hij aan het zoveel mogelijk oplossen van knelpunten in de aansluiting op knooppunten binnen het openbaar vervoer. Ten derde beveelt hij een bevordering van de verdubbeling van de spoorlijn Emmen-Zwolle aan en dient het gebruik van aardgas als brandstof bevorderd te worden. Verder dient prioriteit te worden gegeven aan de veiligheid van fietsers op de openbare wegen. Als zesde aanbeveling dienen OV-bureau en vervoerders verplicht te werken aan een eenduidig en goed toegankelijke klachtensystematiek. Als zevende dienen zoveel mogelijk de nadelen van de verschillende overheidsverantwoordelijkheden te worden beperkt door goed samen te werken en lokale overheden actief te faciliteren bij de ontwikkeling en uitvoering van verkeers- en vervoersbeleid. Als achtste dient het subsidie-instrument te worden gebruikt om een betere samenwerking en afstemming tussen de gemeenten en de provincie af te dwingen. Hij vraagt het college om binnen een maand schriftelijk te reageren op zijn aanbevelingen. Hij wil graag weten hoe het college erover denkt en op welke wijze het college hier vorm en inhoud aan gaat geven. In de volgende commissievergadering kan daarover dan opnieuw worden gediscussieerd.

De VOORZITTER vraagt of de commissie de aanbevelingen van de werkgroep steunt en op dit moment nog geen prioritering in de uitvoeringsagenda wil aangeven.

De COMMISSIE kan zich vinden in deze conclusie van de voorzitter.

De VOORZITTER concludeert dat de bevindingen van de werkgroep worden doorgeleid naar het college en dat het stuk vervolgens terug zal komen in de commissie.

8. Rapport Noordelijke Rekenkamer Mobiliteit in Noord-Nederland

De heer WARMELINK, collegelid van de Noordelijke Rekenkamer, geeft allereerst een toelichting op het rapport. De bedoeling van het onderzoek was om vast te stellen of de maatregelen die de provincie neemt in het kader van mobiliteit wel effectief zijn. Dat is de insteek geweest van het rapport, maar hij kwam er al snel achter dat dit een onmogelijke missie was, omdat dit niet kon worden vastgesteld. Vervolgens is de Noordelijke Rekenkamer gaan terugredeneren en zich gaan afvragen hoe het nu komt dat dit niet kan worden vastgesteld. Indien er moet worden vastgesteld of de provincie ook daadwerkelijk doet wat de provincie zich heeft voorgenomen, moet bekend zijn wat de voornemens waren, hoe allerlei ambities die de provincie heeft ontwikkeld zijn vertaald in projecten en hoe die projecten vervolgens zijn uitgevoerd. Daarnaast is de vraag wat de resultaten zijn geweest van die projecten, wat de evaluatie van die projecten heeft opgeleverd en of er uiteindelijk een terugkoppeling is geweest van de resultaten naar de bedoelingen die de provincie ooit had. Al die verschillende schakels zijn onvoldoende met elkaar verbonden om vast te kunnen stellen of de provincie ook doet wat de provincie zegt dat zij wil doen. Dat lukt alleen niet en dus heeft de Rekenkamer het ambitieniveau wat teruggeschoefd door in de verschillende fasen te gaan kijken wat de provincie nu precies doet. Daarbij is vastgesteld dat er in alle verschillende schakels en periodes in dat proces de provincie hele zinnige dingen doet. De provincie is heel actief en slaagt erin om doelstellingen helder te formuleren. Er is ook te zien dat er allerlei

projecten voortvloeien uit die doelstellingen. Een van de dingen die opvalt is dat het herleiden van die projecten tot de doelstellingen vaak niet helemaal lukt. Wat nou precies de bedoeling is van een project in het kader van de doelstellingen dat is iets wat moeilijk bleek vast te stellen. De volgende stap is beantwoording van de vraag hoe die projecten dan werden uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de provincie effectief werkt, want er zijn twee afdelingen die zich daarmee bezighouden, namelijk een beleidsmatige afdeling en een meer uitvoerende afdeling en die werken adequaat samen. Het aardige is dat voordat een project start, er een uitvoeringsprogramma wordt gemaakt op basis van het POP, namelijk het Provinciaal uitvoeringsprogramma (PUP) en dat is weer gekoppeld aan de begroting. De beslissingen over de begroting zijn makkelijk terug te vinden in het PUP en de projecten zijn daarmee makkelijk te herleiden tot de financiële besluiten die worden genomen. De relatie tussen geld en die projecten is in Drenthe dus vrij makkelijk aan te brengen en dat is in zijn visie erg positief. Vervolgens worden die projecten in uitvoering genomen en dat gaat over het algemeen vrij helder. De meeste projecten worden ook keurig netjes binnen het budget afgerond. Er is verder geen onderzoek naar gedaan hoe dat komt en hoe dat kan, maar dit is wel positief. Wat wel opvalt is dat niet alle projecten binnen de geraamde planning worden afgerond, maar ook daar zijn goede argumenten voor, aangezien er in Drenthe vaak wordt getracht om projecten aan elkaar te koppelen en dat is niet negatief. Wat zijn nu de resultaten van de verschillende projecten? Er blijkt zowel in Drenthe als in de overige provincies dat er aan structurele evaluatie niet zoveel gebeurt. De vraag of een project nu eigenlijk heeft opgeleverd wat het zou moeten opleveren blijkt niet altijd te worden beantwoord. Incidenteel wordt er in het kader van het SNN wel geëvalueerd, maar terugkoppeling of er is gekozen voor een oplossing van een probleem dat ooit is gesignaleerd, is er eigenlijk nooit. Aan het einde van het traject zit dus echt een manco. Wat is nu de conclusie? Hij zou de conclusie kunnen trekken dat er gedurende de gehele tijdsperiode van planning tot aan uitvoering en evaluatie, die zo'n zes of zeven jaar duurt, geen grip is op het proces als geheel. De vraag is of die grip er op ambtelijk niveau moet zijn, of dat het op het niveau van het college ligt. Spreker is van mening dat het op het bordje van beide ligt. Bij de presentatie van het rapport is er een statenlid in Drenthe geweest dat aangaf dat als hij een vraag stelde over een project over mobiliteit, hij nooit antwoord kreeg. Misschien is dat wel het grootste probleem, want je zou verwachten dat er in ieder geval iemand is die de antwoorden voor het gehele traject kan geven, maar dat lukt dus helaas niet. Voor een gedeelte van het traject zit dat verhaal vaak wel in iemands hoofd, maar er zou eigenlijk moeten kunnen worden teruggedeneerd of dit gehele traject navolgbaar is geweest en in die navolgbaarheid zit een probleem. Als het gaat om alle fasen, is de Rekenkamer heel positief over Drenthe, maar als het gaat om het totaal en over die hele periode van zes of zeven jaar, kan niet worden teruggedeneerd of dit project nu de oplossing was voor een probleem dat ooit is gesignaleerd.

Mevrouw SEINEN merkt op dat er onderzoek is gedaan naar het beleidsterrein van verkeer en vervoer, onder andere in Drenthe. Het is moeilijk te bepalen of de projecten bijdragen aan de centrale doelstelling die is geformuleerd. De regievoering zou kunnen worden verbeterd, evenals de verbindingen tussen de onderliggende schakels. Het is jammer dat die conclusies vrij algemeen zijn. Het is toch de bedoeling van een dergelijk rapport dat het ook voor politieke doeleinden bruikbaar is? Dat mist zij een beetje, want zij is ervan overtuigd dat als dit onderzoek op een ander beleidsterrein wordt gedaan, er waarschijnlijk dezelfde conclusies zouden worden getrokken. Dat is jammer. In de commissie van juni heeft zij vragen gesteld over de manier van begroten. Tijdens de presentatie in Paterswolde hoorde zij dat de projecten aardig binnen de projectbegrotingen bleven, maar op de vraag of er niet veel te ruim werd begroot, was het antwoord dat dit niet binnen de onderzoeksvraag valt. Dat is heel jammer, want dit zijn belangrijke vragen die niet worden meegenomen in de onderzoeksvraag. Haar suggestie is om de onderzoeksvragen wat specifieker te maken, want dan zijn zij beter voor bepaalde politieke doeleinden bruikbaar. Hoe kijkt de commissie daar tegenaan?

De heer MEDEMBLIK merkt op dat de moeilijkheid om over de aaneenschakeling van de verschillende fasen in de gehele beleidscyclus een beoordeling te geven, ook te maken kan hebben met de organisatiestructuur. Zo lopen programma's en projecten vaak door de gehele organisatie heen. Kan dit een reden zijn dat de beoordeling daarvan wat lastig is?

De heer SLAGTER ondersteunt het betoog van mevrouw Seinen. Waar statenleden bij dit beleid tegenaan liepen was dat de gehele financiering erg ondoorzichtig was omdat de lumpsumbedragen die nodig waren, in reserves waren opgesloten. Gedurende het begrotingsjaar was niet bekend welke middelen naar de exploitatie werden overgeheveld. Het was dan ook heel lastig om in de jaarrekening terug te vinden wat er was geïnvesteerd en wat er niet was geïnvesteerd. Spreker had graag gezien dat dit ook in het onderzoek was meegenomen. De reële dingen die statenleden tegenkomen mist hij daardoor in de stukken, die hierdoor een wat academisch karakter krijgen. In de praktijk heeft een statenlid vooral met de begroting te maken. Een van de dingen bij verkeersbeleid is dat de staten zo heel weinig invloed op dat beleid hebben. Het beleid begint in de ontwikkeling namelijk bij gemeenten, bij deskundigen en er is sprake van een heel traject van mensen die er heel veel verstand van hebben. De staten krijgen vervolgens een kant en klaar stuk waar zij dan ja tegen mogen zeggen en vervolgens moeten de staten opletten of het goed gaat. In dat traject moet de politiek een stevige plek krijgen. Het vorige agendapunt gaf daar al een aardige aanzet toe. Verder is dit iets wat de staten zichzelf ook moeten aanrekenen.

De heer WARMELINK merkt op dat mevrouw Seinen een probleem ziet tussen de doelstellingen en de projecten. Dat heeft hij inderdaad ook geconstateerd, maar het belangrijkste punt is eigenlijk wat nu precies de politieke bruikbaarheid van een dergelijk rapport is. Het aardige van onderzoek doen is dat nooit van tevoren bekend is wat de uitkomst daarvan is. De vraagstelling was namelijk wat de effectiviteit van de verschillende maatregelen is. Spreker komt tot de conclusie dat die effectiviteit niet is vast te stellen. Indien de commissieleden zeggen dat zij daar politiek niets mee kunnen, is dat het oordeel van de desbetreffende leden. Het is maar wat de commissie ermee wil, maar de Noordelijke Rekenkamer schrijft het rapport niet ten behoeve van de politieke bruikbaarheid. Het rapport wordt geschreven voor de staten, zodat de staten het politiek kunnen vertalen. Daar gaat de Rekenkamer ook verder niet over. Het is zeker niet zo dat dezelfde conclusies ook voor ander beleid zouden worden getrokken, want de Noordelijke Rekenkamer doet ook onderzoek op andere beleidsterreinen en daaruit blijkt dat de Rekenkamer ook tot heel andere conclusies kan komen. Dit is echter het probleem met sociaalwetenschappelijk onderzoek, want als de conclusie A luidt, wordt vaak gezegd dat dit al bekend was, en als de conclusie vervolgens B luidt, wordt gezegd dat dit eveneens al bekend was. Er moet echter eerst wel worden geconstateerd of het zo is en wat de Rekenkamer doet is informatie verzamelen over een vijftigtal projecten. Vervolgens heeft de Rekenkamer gekeken wat daar nu eigenlijk van terecht komt, of het binnen of buiten het budget blijft en of het binnen of buiten de geplande tijd blijft. Dat betreft gegevens die interessant zijn om te bestuderen. De vraag of de reden dat het binnen het budget blijft heeft te maken met het feit dat er te ruim is begroot, is een vraag die kan worden beantwoord door een en ander nader te onderzoeken. Dat zou de Rekenkamer kunnen doen. Dat heeft de Rekenkamer echter niet gedaan, want dat was niet de oorspronkelijke vraagstelling. Dat zou de Rekenkamer best kunnen doen, maar de commissie zou dit ook kunnen vragen. De commissie zou ook aan de hand van het rapport kunnen vragen hoe het komt dat bijna geen projecten een overschrijding laten zien. De Rekenkamer heeft daar nu nog geen onderzoek naar gedaan, maar zou dat best kunnen doen indien de commissie daarom vraagt. De Rekenkamer heeft zich een heel specifieke vraag gesteld, namelijk of de maatregelen die zijn getroffen bij 50 projecten effectief zijn. Het is teleurstellend om dan te concluderen dat dit niet kan worden vastgesteld. Dat geldt overigens niet alleen voor Drenthe, maar ook voor Groningen en Friesland. Daar is hetzelfde probleem aan de orde. Het specifieke aan dit beleidsterrein is dat die trajecten zo lang zijn. Het duurt gewoon heel lang, waardoor een en ander wegzakt en de actualiteit weg is. Voordat de N48 is verbreed en de gemeente Zuidwolde zich erover heeft uitgesproken is er enige tijd verstreken en dan zal dan ook na een paar jaar worden bekeken of het aantal verkeersdoden is afgenomen. De vraag is of over zeven jaar de heer Slagter daar nog naar zal vragen en of de heer Bats dan antwoord kan geven op die vraag. De staten kunnen dus mooie ambities hebben en het hele traject kan dan worden afgewacht, maar de kans is groot dat die vraag dan zijn actualiteit kwijt is en er niet meer te herleiden is of de oplossing, die € 100.000,-- of € 200.000,-- heeft gekost, nu de oplossing was voor het gesignaleerde probleem. Indien er wordt gezegd dat dit geen politieke actualiteit heeft, is dat maar net hoe de staten dit willen waarderen. Zo heeft de Rekenkamer gekeken naar het project Scharreveld, een project dat uit politieke noodzaak op de agenda is gezet. Dat is nu juist een project dat drie keer zo duur is ge-

worden als gepland. Dat is wel heel opvallend en hij komt dan ook tot de conclusie dat als in Drenthe het normale traject wordt gevolgd, de uitgaven binnen de perken blijven en op het moment dat als er iets incidenteels gebeurt, het traject ineens heel anders loopt. Dar vond spreker op zich een heel verrassende uitkomst. Het wil niet zeggen dat dit geldt voor elk project dat incidenteel wordt gestart, maar het is in ieder geval iets waar de Rekenkamer naar zou kunnen kijken. De heer Medemblik vroeg naar de organisatiestructuur en de coördinatie. Coördinatie is bij mobiliteit een belangrijk probleem, maar dit heeft Drenthe heel goed in de greep. Er zijn twee afdelingen, namelijk Verkeer en Vervoer en Wegen en Kanalen en deze afdelingen werken heel goed met elkaar samen en deze afdelingen hebben een heel duidelijk mandaat gekregen om te opereren. Indien zij buiten een bepaalde marge komen, wordt dit bij het college gemeld en als het college dat weet dan wordt dat aan provinciale staten gemeld. Dat is in Drenthe goed georganiseerd, maar is wel moeilijk omdat veel projecten worden uitbesteed aan derden, dus er is altijd het probleem dat de zaak niet in eigen huis wordt gehouden. Dat maakt het bij mobiliteit moeilijker dan bij een onderdeel als cultuursubsidies of iets dergelijks. De coördinatieproblemen doen zich hier dus specifiek voor, maar die heeft Drenthe vrij aardig in de greep, zo is zijn conclusie. Met betrekking tot de opmerking van de heer Slagter over de doorzichtigheid van de financiering, heeft de Rekenkamer niet zozeer gekeken naar het financieringstraject en naar de vraag uit welke middelen het project dient te worden gefinancierd, maar wel naar de wijze waarop de besluitvorming heeft plaatsgevonden en plaatsvindt. Dat geschiedt in deze provincie in belangrijke mate aan de hand van de jaarlijkse begroting, aangezien het PUP ook in zijn indeling aansluit op de begroting. Spreker beschouwt het zelf als heel positief, aangezien het naar zijn inzicht vrij helder de relatie tussen het POP en het PUP aangeeft. Het POP is het uitgangspunt van deze provincie. De relatie POP en PUP is niet zozeer helder, maar wel die tussen het PUP en de begroting. Jaarlijks kunnen de staten dan ook zien wat er in gang wordt gezet. Dat is op zich positief. Ten aanzien van de opmerking van het academisch gehalte van de rapporten, dankt hij de heer Slagter voor dit compliment.

Mevrouw SEINEN vindt de uitkomsten weinig specifiek en de heer Warmelink gaf ook al aan dat het moeilijk was om daar vanuit de vraag een goed antwoord op te kunnen geven. Het kan dan ook een opdracht voor de staten zelf zijn om op het moment dat een vraag wordt geformuleerd, de staten dit zo moeten doen dat er meer vertrouwen is dat het rapport ook specifieke punten voor de staten zal opleveren.

De heer WARMELINK antwoordt dat het niet zo is dat de staten de vragen hebben verzonnen, want die verzint de Rekenkamer zelf. De Noordelijke Rekenkamer is een onafhankelijke Rekenkamer die zelf de vraagstelling bepaalt, maar in de vraagstelling heeft de Rekenkamer overleg met de programmaraad. Het onderwerp wordt dan ook vaak in overleg met de programmaraad gekozen, maar het wil niet zeggen dat de programmaraad per definitie wordt gevolgd. De Rekenkamer peilt wel bij de programmaraad of de vraagstelling kan rekenen op instemming. De Rekenkamer is dus heel specifiek begonnen met te kijken wat de resultaten zijn buiten het provinciehuis. De Rekenkamer wil dan ook specifiek kijken naar wat nu de resultaten van beleid zijn en als de Rekenkamer daar niet achter kan komen, zal er gekeken moeten worden hoe dat komt. Zo ontstaan dus de bevindingen.

De VOORZITTER heeft begrepen dat naar aanleiding van dit rapport er ook nog vragen zijn voor de gedeputeerde. Zij geeft de commissie gelegenheid tot het stellen van die vragen.

De heer MEDEMBLIK merkt op dat het rapport hem heeft geïnformeerd over wat er in Drenthe allemaal wordt gedaan en wat de provincie doet op het gebied van mobiliteit. Dat is best wel veel. Het is ook terecht dat één van de onderzoeksdoelstellingen was om de doelmatigheid en de doeltreffendheid helder te krijgen. Het mest snijdt daarmee ook aan twee kanten, want de inwoners van Drenthe kunnen daarmee exact weten wat de provincie doet en voor het bestuur en de staten als controleurs van het bestuur is het een instrument waar zij iets mee kunnen. In het rapport staat een heldere reactie van het college, maar hij heeft twee punten die hij graag beaamd zou willen zien door het college. Allereerst is dat het element van de koppeling tussen ambities, de begroting, de middelen en de resultaten. Hoe

denkt het college dat scherper te kunnen krijgen, zodat de hele beleidscyclus goed te beoordelen en te analyseren valt?

De heer KUIPERS merkt op dat dit een nieuw onderwerp voor hem is als lid van deze commissie. Het was voor spreker wel even worstelen om door het gehele rapport heen te komen. Wat spreker er als kern heeft uitgehaald is dat er een verschil van mening bestaat tussen het college omtrent de doeltreffendheid van de regievoering. De Rekenkamer vindt dat de regievoering meer kracht bijgezet zou moeten worden en daartoe meent spreker dat de teugels wat strakker aangetrokken zouden moeten worden. Wat hem opvalt in het rapport is dat er aan de ene kant een aantal ambities is, maar dat vervolgens door juist de tijdspanne de rek enigszins uit het elastiek gaat en dat daardoor zaken wegslibben en er dan zaken gebeuren zoals zij gebeuren. De gedeputeerde is bereid een aantal zaken mee te nemen en spreker benadrukt daarbij dan ook de aanbeveling van de Rekenkamer dat het college nog meer bovenop bepaalde zaken moet gaan zitten.

De heer BALTES merkt op dat de VVD-fractie verheugd is over dit onderzoek. Hij onderschrijft de analyse van het onderzoek en de uitkomsten ervan. Wat hem betreft is er duidelijk sprake van een gezamenlijk belang, zowel voor het college als voor de staten zelf. Het lijkt spreker evident dat er behoefte is aan meer inzicht bij de staten in de effectiviteit van maatregelen en de mate waarin deze bijdragen aan de gestelde doelen en de daarmee gepaard gaande investeringen. Als dat inzicht er niet is, is het lastig, zo niet onmogelijk, om te sturen. Dit gezegd hebbende geldt dit niet alleen voor dit beleid, maar ook voor andere beleidsterreinen. De VVD-fractie is van mening dat een deel van de verantwoordelijkheid ook bij de staten zelf ligt, want het vaststellen van begrotingen en de daarbij behorende en daarvan afgeleide kaders en plannen, zijn voor een belangrijk deel zaken die provinciale staten aangaan, dus ook de staten moeten scherp zijn op de wijze waarop dit is geformuleerd en of dit de staten voldoende in staat stelt om daadwerkelijk te sturen en te monitoren. De staten zijn dus op de goede weg. De bouwstenen zijn aanwezig, maar het traject is nog niet voltooid, hoewel er al wel plannen klaarliggen. Op het punt van de uitvoering blijft de commissie de staten volgen en hij verzoekt het college om de commissie binnen een half jaar te rapporteren over de daadwerkelijk genomen maatregelen en hij verzoekt daarbij het college om specifiek in te gaan op het onderdeel regievoering.

De heer WESTERHOF vraagt het college op welke wijze het uitvoeringsproces van de besluitvorming zodanig wordt aangepast dat er ook sprake is van een effectmeting en op welke wijze de commissie dan kennis kan nemen van die effectmeting, zodat er een cyclisch proces gaat ontstaan.

De heer SLAGTER merkt op dat het rapport redelijk positief voor Drenthe was en dat is een compliment vergeleken met de twee andere provincies. Er zit best een goede constante in, vooral ook omdat POP II goed in elkaar zit. Dat is dan ook redelijk goed verzorgd. Er zijn opmerkingen gemaakt over de doelmatigheid en doeltreffendheid en de relatie van individuele zaken met het geheel. Er zijn drie zaken waar nu aandacht aan moet worden besteed. Ten eerste is dat de begrotingssystematiek gaat veranderen. Waar mag de commissie nu van uitgaan en waar moet de commissie op letten? Spreker zou graag een vijftal punten willen zien die hij volgend jaar kan afvinken indien zij ook daadwerkelijk zijn gebeurd. Het tweede punt is het jaarverslag, want de doeltreffendheid, de doelmatigheid en het kijken of het ook gelukt is, zal in het jaarverslag zijn vorm moeten krijgen. Spreker zou dus graag willen weten welke zaken erin komen, welke hoofdstukken erin komen en of hij ook kan nagaan of die afspraak volgend jaar is nagekomen. Het derde punt is de regievorming. Spreker moet afgaan op het rapport waarin wordt vastgesteld dat de regievorming beneden de maat is en ook in het antwoord van het college is die regiestructuur niet terug te vinden. Hoe kunnen de staten die regiefunctie daadwerkelijk gaan traceren?

De heer BATS antwoordt dat de bestuurlijke reactie van het college integraal is opgenomen in het rapport, dus daar zal spreker niet over uitweiden, want daarin staat helder hoe het college over dit rapport denkt, wat hij ervan vindt en wat de provincie in principe met de bevindingen wil gaan doen, zij het in algemene bewoordingen die hij alhier iets concreter zal proberen te maken en binnen een half jaar aan

de commissie voor zal leggen. Hij hecht eraan om dat hier nog eens te noemen, namelijk dat het college grote waardering heeft voor de verbindingen in dit rapport. Waarom heeft hij dat? Dat heeft niets met goed, minder goed of slecht te maken, maar vooral met het leereffect dat dit rapport voor het college genereert. Voor het college is het aardig geweest dat dit rapport een enigszins academisch gehalte had, want de beleidscyclus en de manier waarop projecten in gang worden gezet, zijn gebaseerd op een academisch proces. Kort en goed, er kan dus worden geleerd van die elementen die in het rapport zijn genoemd en dat heeft het college ook opgeschreven in de bijdragen bij dit rapport als bestuurlijke reactie. Dat betekent ook dat de conclusies en opmerkingen door het college worden herkend en erkend en dat op basis van dit rapport en de inhoud van dit rapport ook stappen zijn gezet en zullen worden gezet om de conclusies door te voeren. Hij hecht aan de opmerking dat in beginsel de onderzoeksperiode 2004-2006 is geweest. Alvorens de bestuurlijke reactie aan de Rekenkamer wordt verstuurd, legt hij deze kwetsbaarheid op tafel. Hij heeft nog even getwijfeld over wat te doen met de bevindingen die over die periode heen liepen, want in het rapport is al een voorschot genomen op de periode na 2006 en die heeft spreker als positief geïnterpreteerd. Wat daarin staat, zit voor een deel in de oplossingen die in dit rapport zijn genoemd. Spreker heeft aan de commissie het PUP en het jaarverslag 2006 voorgelegd. Voor het zomerreces was het college in afwachting van de bestuurlijke reactie en dus had hij al kennis van de conceptelementen van dit onderzoeksrapport. Hij heeft toen overwogen om het verslag 2006 alvast aan te passen aan de bevindingen zoals de Rekenkamer die heeft neergelegd. Dat is niet gedaan, want het college heeft gevonden dat de periode op dezelfde manier moest worden afgesloten zoals deze de afgelopen jaren is gevoerd, maar daaraan is wel verbonden dat de verslagperiode 2007 en het PUP 2008 heel uitdrukkelijk zullen worden gekoppeld aan wat hierover in het rapport staat. De Rekenkamer is dus over het algemeen positief-kritisch over de manier waarop verkeer en vervoer zijn georganiseerd in Drenthe, maar heeft ook een aantal kritische doelen geformuleerd en gezegd dat als de beleidscyclus echt op een gezonde manier wordt rondgemaakt, er nog wel een aantal zaken te doen valt met elkaar. Dat gaat het college ook doen en dat heeft grosso modo te maken met doelmatigheid en doeltreffendheid, maar ook met de regievoering. Spreker herinnert zich nog de discussie die is gevoerd over het PVVP waar hij op enig moment heeft aangegeven dat hij meer op effecten wil sturen en ook de effecten beter zou willen meten op basis van de vigerende bepalingen voor verkeer en vervoer binnen deze provincie. Toen heeft de heer Kuipers als reactie wat gekscherend gezegd dat het gewaagd was dat het college het aandurft om het beleid dat wordt ingezet ook op effecten gemeten te hebben de komende jaren, want dat is misschien wel iets nieuws. De heer Kuipers heeft dat in wat andere bewoordingen gezegd, maar spreker heeft daarop gezegd dat hij dit wil aangaan omdat dit past in wat het college vindt van die nieuwe begrotingsbehandeling. Hij is van mening dat op het moment dat belastinggeld wordt ingezet voor bepaalde doelen, die doelen ook ongeacht de duur van het traject, moeten worden bereikt. Het gaat daarbij wel om een lang tijdpad. Desalniettemin zal het college in het voorjaar de doelmatigheidsonderzoeken en doeltreffendheidsonderzoeken opnemen in het PUP. Spreker mag daarop worden afgerekend, want dat zal ook de bedoeling zijn van de opname in zo'n rapport, dus is dat niet vrijblijvend. Dat is een van de punten die in het rekenkamerrapport naar voren zijn gebracht. Van de kant van GroenLinks werd er aangegeven dat er verschil van mening is tussen de Rekenkamer en wat het college vindt. Verschil van mening is er niet, want het college heeft in zijn reactie gezegd dat het dit wel heel voorzichtig heeft gezegd, namelijk dat het college dit ook ziet en dat er nu en in de komende tijd zal worden gekeken hoe dit op een adequate manier kan worden ingepast, maar dat verkeer en vervoer niet op zich staan. Het wordt gemaakt door rijksbeleid, POP-beleid, samenwerking met gemeenten en andere actoren en dat daardoor de effectmeting lastiger zou kunnen zijn. Spreker wil die uitdaging met de staten wel aan. Politiek kost geld en als hij naar de Scharreveld-tunnel kijkt dan ziet hij dat dit begrotingstechnisch nogal uit de hand is gelopen. Daarmee wil hij niet zeggen dat het vooral aan spreker moet worden overgelaten en dat hij de staten vervolgens over 3,5 jaar wel weer ziet om dan te kijken of het de goede kant op is gegaan. De staten en het college moeten dit vooral met elkaar doen vanuit hun wederzijdse rol en het wederzijdse begrip dat een aantal politieke wensen ook in de toekomst best vertaald zouden kunnen worden, maar dat deze gevolgen hebben voor de begroting en ook voor het beleidsproces. Wat hier gebeurt, is ingrijpen op een ingezet beleidsproces. Dat legt hij even terzijde, maar dat is niet onbelangrijk.

De heer WIJBENGA merkt op dat een goede tunnel geld kost en niet de politiek. Daar ging het in dit geval om.

De heer BATS bevestigt dit. De heer Slagter heeft hem gevraagd om in het kader van de te voeren discussie over begrotingssystematiek een vijftal punten aan te geven waarop het college effectiever zou kunnen sturen. Dat is een vraag die hij deels teruglegt, want het college zal in het komende jaar en in de komende periodes komen met een aantal voorstellen. Bij verkeer en vervoer zijn die al vastgesteld in het PVVP en ook in de inspraakrondes die er zijn geweest, is een aantal punten naar voren gekomen die spreker zal meenemen in de verdere ontwikkeling en verdere uitvoering. Spreker denkt namelijk met een aantal van dergelijke zaken wel wat te kunnen, maar daar moet eenieder in gezamenlijkheid iets van vinden. Spreker kan dat straks wel vinden, maar dan moeten de staten ook reageren, want dit heeft namelijk consequenties voor de begroting. In de systematiek van het helder maken van de verkeers- en vervoersbegroting naar effecten zal spreker met een concreet aantal voorstellen komen in gezamenlijkheid met collega Looman en in gezamenlijkheid met het volledige college, want verkeer en vervoer staat daar niet op zichzelf, maar is daar een onderdeel van de systematiek die het college met de staten wil volgen. Dat zou een vijftal punten kunnen zijn, maar zou er ook een tiental kunnen zijn. Daar heeft spreker toch wat tijd voor omdat hij daarin niet alleen kan en wil acteren. Het jaarverslag 2006 heeft hij heel doelbewust niet aangepast op de voorinformatie die hij al had. Over het jaarverslag 2007 zal hij wat makkelijker kunnen spreken en daarbij wordt in ieder geval de koers gevolgd met betrekking tot de adviezen die in het rekenkamerrapport zijn neergelegd. Het aangepaste jaarverslag zal er dus voor het nieuwe jaar nog komen en het PUP zal meer effectmeting en effectsturing in zich hebben. Dat laat onverlet dat verkeer en vervoer iets is wat door de jaren heen ontstaat, maar daarbij wil spreker niet tot effectfetisjisme overgaan en wil niet die zaken voor de bühne laten meten die eigenlijk niet te meten zijn, want dan deelt hij het de commissie mee en zal hij zeggen wat de basis is geweest vanwaar de afgelopen jaren het beleid is bepaald en dan zou dat stapje voor stapje kunnen worden gedaan. Regievorming heeft daarmee te maken en het ambtelijk apparaat heeft een compliment gekregen en waarvan de Rekenkamer heeft gezegd dat het goed in elkaar steekt, dat er goede ambtenaren zijn binnen een goede afdeling die met een goede structuur bezig zijn en dat er sprake is van een goed verkeers- en vervoersbeleid. De regievoering daarna, dus bestuurder en politiek, zullen dit in de komende periode blijvend op de agenda moeten blijven zetten. In ieder geval zullen de punten op de regievoering met elkaar de komende tijd worden meegenomen. Spreker heeft deze punten omarmd en ondersteund.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw SEINEN is blij om te horen dat de systematiek van de begroting met betrekking tot verkeer en vervoer zal worden aangepast. Zij heeft de gedeputeerde nog niet horen zeggen op welke termijn hij dat voor elkaar denkt te krijgen. Dat zou zij nog graag willen weten.

De heer BATS wilde aangeven in zijn beantwoording naar de PvdA dat dit iets is dat het gezamenlijk college heeft ingezet en dat ook is terug te vinden in het coalitieprogramma en dat grotere implicaties kent dan alleen verkeer en vervoer, dus dat wil spreker in gezamenlijkheid doen. In november is de begrotingsbehandeling en spreker schat in dat in de periode daarna dit op alle beleidsterreinen een discussie zal zijn en zeker ook bij wegen, kanalen, verkeer en vervoer. Die discussie zal hij het komende jaar aangaan.

9. Statenstuk 2007-301; Financiering natuurontwikkeling LOFAR

De VOORZITTER verzoekt de commissie bij de behandeling van dit punt twee brieven mee te nemen, namelijk die van de maatschap Bloemendaal-Sletterink en de brief van de NLTO.

De heer WIJBENGA merkt op dat dit de tweede keer is dat er over dit onderwerp wordt gesproken. De vorige keer zat er nog een open einde in de financiering en dat soort zaken. Als spreker naar het voorstel kijkt, is dat nog niet helemaal met succes afgesloten. Spreker ziet dat er nog steeds onderhandelingen gaande zijn tussen ASTRON en Hunze en Aa's. Hoe zit het daar nu mee? Spreker leest namelijk ergens anders dat het hele verhaal 15 november 2007 zal worden getekend. Wordt dat opgelost tussen nu en 15 november 2007 en welke zekerheid heeft hij dat dit allemaal goed komt? Tijdens de vorige behandeling van dit onderwerp heeft spreker gevraagd welke gevolgen er nu zijn als de grondwaterstand omhoog gaat. Er moeten dan terpjes worden gebouwd om die schotels op te zetten. Welke effecten heeft dat op het omliggende gebied? Spreker heeft toen voorbeelden genoemd van andere gebieden waar natuurontwikkeling tot stand is gekomen, zoals het Dwingelderveld. Worden daar nu maatregelen voor genomen? Spreker heeft dit aan ASTRON gevraagd en deze gaan het meten. Dat is wel mooi, maar daarmee wordt het probleem niet opgelost. Hoe wordt dit nu opgelost? Dat er een effect is op gronden buiten het aangegeven gebied is wel duidelijk, want daar heeft hij rapporten over kunnen lezen. Ergens wordt er ook een suggestie gedaan om naar kavelruil te kijken en om agrariërs die aan de rand van dit gebied zitten oplossingen te bieden. Hij wil graag weten of dat mogelijk is want er loopt ook nog een heel traject van landinrichting. Is dat in elkaar te passen? Het tweede punt is dat het hier gaat om een zone 1-gebied in het kader van het POP, waarbij het primaat bij de landbouw ligt. Daar wordt nu natuur aangelegd. Op zich een heel praktische manier om dat hier te doen, maar zou het geen idee zijn om wat verder te kijken en te zeggen dat als er op de ene plaats natuur wordt aangelegd, dat op een andere plaats wel wat minder kan. Spreker heeft begrepen dat er een andere partij is die daar een heel mooie suggestie voor heeft, maar die laat spreker graag aan hen. De discussie die ook in een ander verband is aangezwengeld door Albert Jan Maat is waar de grond nu voor gebruikt zal worden en dat speelt hier dus ook mee. Wordt het gebruikt voor landbouw, voor natuur of worden er biobrandstoffen op verbouwd? Op de langere termijn zullen de staten zich goed moeten realiseren waar de grond voor gebruikt zal worden en zal het extra wat hier nu wordt gedaan elders moeten worden gecompenseerd. Het geld dat dan wordt overgehouden, zal voor andere doelen binnen dat kader moeten worden gebruikt. Ten slotte heeft iedereen stukken toegestuurd gekregen en zijn er brieven ontvangen van de firma Bloemendaal. Daarin zit één element dat hem ongerust maakt en dat is de vuilstort die daar in de buurt ligt. Hij heeft een rapport kunnen inzien uit 1985 waaruit blijkt dat met medeweten van provinciale waterstaat allerlei stoffen in die stort zijn aangetroffen, zoals benzeen, toluen en dergelijke. Er is nog eens nader onderzoek gedaan door een hydroloog in dat gebied en die komt ook tot de conclusie dat er sprake is van uitspoeling en dat er al een arceenpluim aanwezig is. Dat is ook iets heel engs wat niemand onder zijn deur wil hebben. Kortom, er gaat in dit gebied iets gebeuren met de grondwaterstand en die vuilstort ligt daar zo dicht in de buurt dat hij zich ernstig ongerust maakt over deze situatie. Hij zou het voorstel ook heel graag willen omarmen omdat het project LOFAR/ASTRON hem buitengewoon dierbaar is. Het is belangrijk voor de Drentse economie, maar als er nu aspecten als volksgezondheid bij aan de orde komen, zal hij hier heel kritisch naar kijken. Hij hoopt dat de gedeputeerde hem gerust kan stellen en dat er met de wijzigingen van de grondwaterstort in relatie tot de vuilstort niets misgaat.

De heer TIMMERMAN merkt op dat dit de tweede keer is dat er over LOFAR wordt gesproken. Een aantal vragen heeft hij daar nog over. Hoe staat het met de subsidie van het waterschap? Is er al iets over bekend of wordt daar voor 15 november 2007 nog iets over bekend? Een ander aspect is van de melkveehouderij maatschap Bloemendaal waarin wat hem betreft een tweetal punten naar voren komt, namelijk de verhoging van de grondwaterstand en de gevolgen voor de normale bedrijfsvoering, maar ook de aanwezigheid van de in diezelfde brief genoemde vuilstort met alle dingen die niemand daar wil hebben. Welke gevolgen heeft dat? Vervolgens heeft de VVD-fractie gesuggereerd om wanneer een enorm bedrag van € 2,75 miljoen met daarbij nog eens een jaarlijks terugkerend bedrag van € 200.000,- voor het beheer van een gebied van 241 ha dat niet begrensd is, om die als een soort van natuurgrondbank aan te merken waarin zaken kunnen worden uitgewisseld met knelpunten die elders in Drenthe ontstaan of dreigen te ontstaan. De provincie heeft als taak om vóór 2018 de EHS te realiseren. Daaraan moet de eerste prioriteit worden gegeven, maar dat hoeft eigenlijk niet voor dat LOFAR-gebied. Het hoeft geen probleem te zijn wanneer extra natuurgebied als compensatie kan dienen voor het oplossen van knelpunten elders in de provincie. Dat geldt niet alleen voor de landbouw, maar ook voor de recreatiesector in Drenthe. Zij zouden bij verplaatsing of uitbreiding in natuurgebieden een beroep moeten kunnen doen op de extra natuurruimte die is ontstaan door het verdwijnen van de landbouwgronden. De VVD pleit daarom voor een natuurgrondbank waarin nieuwe natuurgebieden als reserve worden ingebracht ter compensatie van de oprichting of uitbreiding van landbouw- en recreatiebedrijven. Deze ondernemers hoeven dan niet meer zelf extra grond aan te kopen wanneer uit eerdere provinciale transacties die losstaan van de EHS-doelstellingen in 2018 een voorraad is gevormd waarvan al dan niet tegen betaling gebruikt gemaakt kan worden. De VVD-fractie vindt dat de uitbreiding van LOFAR in Exloo niet los kan worden gezien van een stuk uitbreiding van ASTRON in Dwingeloo. Het kan niet zo zijn dat de uitbreiding in Dwingeloo om natuurredenen wordt tegengehouden als er in Exloo extra natuur wordt ontwikkeld. Het hoofdkantoor van ASTRON hoeft wat hem betreft niet in Zwolle te komen. Hij suggereert om dat in het voorliggende voorstel mee te verwerken.

De heer HORNSTRA begint met het positieve. Het voorliggende plan is heel mooi, maar er is alleen nog een aantal problemen. Het gaat om heel veel geld, namelijk om € 2,75 miljoen, maar daar krijgt de provincie dan ook wat voor. Hij complimenteert de gedeputeerde en al die andere partijen die er met elkaar uit zijn gekomen. Er kan heel veel gecombineerd worden en hightech met natuur is iets wat heel bijzonder is. Bovendien is het aan de rand van de Veenkoloniën en dat is een gebied wat altijd wel een financiële oppepper kan gebruiken. Daarnaast is er nog een aantal mogelijkheden voor reductie van CO₂ en het is goed voor de diversiteit. Daarnaast wordt nog een aantal positieve elementen genoemd. De beperkingen en de mitsen en maren zijn voor een deel al genoemd. Zo had hij nog een vraag over de financiën en of het tussen ASTRON en Hunze en Aa's is opgelost. Ook hij is bij de maatschap Bloemendaal geweest om zich op de hoogte te stellen en hij stelt vast dat er toch een spanning bestaat tussen collectief en individueel belang. Hij kan zich voorstellen dat mensen zich vanuit het individueel belang zorgen maken over de toedeling van gronden, de waterstand en de ophoging van het waterpeil. Spreker denkt dat het goed is om dit nu aan de orde te stellen en aan het college te vragen hoe het college daar tegenaan kijkt. Hij heeft begrepen dat er al heel wat gedaan is om oplossingen te vinden, maar helaas is dat tot op heden niet gelukt. Spreker heeft ook begrepen dat een aantal problemen nu onder de rechter is en dat ook de Nationale Ombudsman is ingeschakeld. Dat betekent dat er nu wellicht niet op allerlei details kan worden ingegaan, maar de vraag is wel in hoeverre dat rechtsproces een rol speelt in het proces van totstandkoming van LOFAR op dit moment, zeker als het gaat om problemen die opgelost moeten worden alvorens er tot een goede verdere ontwikkeling kan worden gekomen. Hij vindt het nog steeds een goed voorstel en wil daar ook van harte mee akkoord gaan, maar hoopt wel dat de genoemde problemen worden opgelost en dat het collectieve belang samen met het individuele belang een goede afweging krijgt. Ten aanzien van de brief die hij heeft gekregen van de LTO merkt hij op dat het erom gaat of nieuwe natuur kan worden uitgeruild tegen bestaande natuur. Dat was de beeldvorming, zoals spreker die kreeg en dan gaat het ook om de bezorgdheid over landbouwgrond die verdwijnt. Als er naar de percentages wordt gekeken is het nog altijd zo dat rond de 70% landbouwgrond is. Daar gaat inderdaad wel eens iets af en daar zijn ook afspraken over gemaakt. De zorg van de VVD

daarover deelt spreker dus niet zo erg, maar zoals spreker het las vond hij het zowel van de LTO als van de VVD wat kort door de bocht. Het wekte de indruk dat er appels met peren werden vergeleken. Zo ligt er bij spreker achter het huis een prachtig natuurgebied dat nat is, Dwingelerzand is droog, Peize en Made is nat en het Mantingezand is ook droog. Dat kan niet zomaar tegen elkaar worden uitgewisseld. Wellicht is het ook niet de bedoeling geweest om dat te noemen. Een ander punt is dat er is afgesproken dat recreatie, natuur en landbouw met elkaar in overleg moeten gaan en met name recreatie en natuur met allerlei projecten om te kijken of daar een oplossing voor gevonden kan worden. De afspraak was om dat proces te laten gaan en daaruit zouden dan voorstellen voortkomen die ook in de commissie terug zouden komen. Spreker denkt dat er in dat proces op dit moment niet moet worden ingegrepen. Het begrip compensatie is genoemd en spreker heeft begrepen dat er al lang een goede compensatieregeling bestaat. Er kan al worden uitgewisseld en de vraag is hoe daarmee wordt omgegaan. Ongetwijfeld kan daar nog wel enige discussie over worden gevoerd, maar wat bedoeld is, is dat er zorgvuldig met dingen moet worden omgegaan. De ene natuur is de andere natuur niet en de overheid moet een betrouwbare rol spelen en op het moment dat er wordt gezegd dat de discussie wel aangegaan moet worden dan zal de PvdA niet zeggen dat dit niet moet worden gedaan. Het heeft echter de indruk bij hem gewekt dat appels met peren worden vergeleken en dat moet niet. Als die indruk kan worden weggenomen, dan is dat prima. Met elkaar moet zorgvuldig met de natuur van Drenthe worden omgegaan en spreker zal dan ook niet zomaar roepen dat als er op de ene plek natuur bijkomt, dat dat er op een andere plaats wel weer afkan. Dat lijkt spreker niet de goede insteek.

De heer VAN BERKUM heeft bij de eerste behandeling van dit onderwerp het voorstel van harte gesteund en dat blijft zo. Het is een mooi voorbeeld om flexibel in te spelen op kansen die zich voordoen en daar zal de komende tijd meer gebruik van moeten worden gemaakt. Hij steunt dan ook het financieringsvoorstel. Hij constateert wel dat bij de eerste behandeling van het voorstel is aangegeven dat er een groot draagvlak voor die maatregel was. Nu constateert hij dat er toch ook nog wel een aantal bezwaren en problemen zijn en die had hij graag al bij de eerste behandeling op tafel gehad. Hij vermoedt dat die informatie wel beschikbaar was. Is er in de kosten rekening gehouden met eventuele planschade of nadeelcompensatie? Uit de brief van Bloemendaal blijkt dat daar wel degelijk kans op bestaat. Ten aanzien van de brief van de maatschap Bloemendaal merkt spreker op dat dit een ingewikkeld verhaal is, waarvan hij lang niet alle details begrijpt. Er is sprake van een complexe situatie met veel techniek en een behoorlijk verleden. Er zijn ook veel gesprekken geweest en hij hoeft dit ook niet allemaal te begrijpen, want er zijn ambtenaren genoeg die zich daarmee bezighouden. De provincie dient te kiezen voor het algemeen belang en daarbij komt het individueel belang wel eens in het gedrang. Daarbij zijn er regelingen als planschaderegeling of nadeelcompensatie waar een beroep op kan worden gedaan. Hij zegt niet dat er planschade is, want hij wil de planschadecommissie niet voor de voeten lopen. Wat hij wel graag wil zien is dat er altijd wordt geprobeerd om in gesprek te gaan met betrokkene en te kijken of het mogelijk is om te zoeken naar win-winsituaties. Wat kan er worden geregeld, bedacht of uitgewerkt waardoor er geen of minder nadelen zijn? Kunnen er mitigerende maatregelen worden getroffen? Ten aanzien van de brief van de LTO en het voorstel van de VVD voor uitruil van gronden, merkt hij op dat de achtergrond bij de LTO waarschijnlijk is dat er steeds meer landbouwgrond af gaat, maar 70% van het Drents gebied is landbouwgebied en daar gaat dan wel iets vanaf, maar dat is echt niet substantieel. Hij steunt dan ook niet de gedachte van de LTO en de VVD dat dit gecompenseerd moet worden.

De heer WESTERHOF complimenteert de heer Munniksma met zijn onderhandelingsresultaat. Wat hem betreft ziet dat er netjes uit. Hij steunt niet het voorstel van de VVD om een groundbank in te stellen. Naar zijn mening leidt dit tot herhalende discussies over natuurontwikkeling en van vastgestelde beleidsdoelen die dan weer opengebroken moeten worden. Daar voelt spreker niets voor. Wel ondersteunt hij de suggestie met betrekking tot de uitbreidingsplannen van ASTRON in Dwingeloo, want het is niet de bedoeling om ASTRON kwijt te raken. Met betrekking tot de brief van de maatschap Bloemendaal heeft hij contact gehad met de heren Van der Ernst en de heer Bennema van ASTRON en LOFAR en daaruit blijkt dat het waterpeil geen probleem hoeft te zijn en er wordt over voldoende alternatieven beschikt om te voorkomen dat deze maatschap in de problemen komt. Hij maakt zich wel zorgen over de

arceenpluim. Gechloreerde koolwaterstoffen verplaatsen zich onder de grond. Dat gaat niet hard, maar langzaam, maar zij verplaatsen zich wel. Indien de gehele gifpluim op de grond van de maatschap Bloemendaal komt, zijn zij aansprakelijk voor de sanering van dat gif. Wie is er aansprakelijk voor het gif van de vuilstort van de voormalige gemeente Exloo? Wat zijn de resultaten van de monitoring die de provincie daar al jaren doet? Hoe beweegt die gifpluim zich? Is het mogelijk dat de aansprakelijkheid voor de maatschap Bloemendaal juridisch zodanig wordt dichtgetimmerd dat zij nooit aansprakelijk is voor de sanering van dat gif?

De heer KUIPERS merkt op dat de financiering van natuurontwikkeling LOFAR op de agenda staat en in eerste instantie had hij dat ook als zodanig voorbereid. Er zijn al door diverse collega's vragen gesteld over de financiering, maar hij wil deze toch nog eens weer stellen, want uit het stuk blijkt enerzijds dat ASTRON met Hunze en Aa's en andersom Hunze en Aa's met ASTRON nog in gesprek is omtrent de financiering van € 2,25 miljoen. Gelet op het feit dat het al heel snel 15 november 2007 is, zou hij graag willen weten of er een gereede kans bestaat dat voor die tijd overeenstemming zal worden bereikt, zodat tot de financiering, zoals in het stuk is aangegeven, ook daadwerkelijk kan worden besloten. Voor de rest kan hij zijn goedkeuring geven aan deze financiering, ook wat de provincie betreft, totdat natuurlijk de stukken van respectievelijk de maatschap Bloemendaal en de LTO bij de staten belanden en daardoor de discussie toch wat breder werd getrokken. Wat de fractie van GroenLinks betreft, is een verhoging van de grondwaterstand in het geheel een logische stap om in het natuurgebied door vernatting te komen tot een gewenst resultaat, maar volgens het schrijven van de maatschap kan dit gevolgen voor haar bedrijfsvoering hebben. Het collectief en individueel belang zijn dan strijdig met elkaar, maar de grootste zorg heeft zijn fractie over de uitspoeling van de vuilstort Exloo, die zich volgens de brief van de maatschap richting haar bedrijf begeeft. De heer Wijbenga had het over een rapport van 22 jaar oud uit 1985. Wat is de stand van zaken met betrekking tot deze vervuiling en is het juist dat deze vervuiling zich richting het bedrijf van de maatschap verplaatst? Hij sluit in dat geval aan bij de vraag van de heer Westerhof, namelijk of deze maatschap daar zelf financieel verantwoordelijk voor wordt gehouden? Dat lijkt hem niet de bedoeling. Met betrekking tot de brief van de LTO en de gedachte van de VVD over de groundbank is dit iets wat voor de fractie van GroenLinks op dit moment geen prioriteit heeft.

De heer MUNNIKSMa dankt de commissie voor de steun aan de voorstellen voor de financiering van het LOFAR-gebeuren in een natuurlijke setting. Met de provinciale bijdrage erbij gaat de provincie akkoord met het voorstel zoals dat hier ligt, dus daar spreekt hij zijn waardering voor uit. Er wordt ook een aantal andere opmerkingen bij gemaakt, maar hij heeft het idee dat er goed wordt gewerkt. Zo is er in vorige vergaderingen op gehamerd dat er een oplossing komt voor LOFAR in een natuurlijke setting. Dat is nu heel dicht bij. Dan is er een aantal zaken die mogelijk tot problemen zou kunnen leiden. Vooral op het moment dat er heel veel wordt opgeschreven en er ontstaan problemen, moeten er steeds meer antwoorden worden gegeven op eventuele problemen die er zouden kunnen zijn. Op het moment dat spreker zou kunnen mededelen dat Hunze en Aa's uit de onderhandelingen is, dan had hij zojuist die mededeling wel gedaan, maar partijen zijn nog steeds volop in gesprek. De vorige keer heeft hij al aangegeven dat partijen denken uit deze problematiek te komen door op een heldere manier de probleem-eigenaren aan te wijzen. Wat is er in de afgelopen tijd in goed overleg gedaan? Er is gezegd dat er een probleem is rondom een stuk financiering en dat Hunze en Aa's en ASTRON daar gezamenlijk van zeggen dat zij ervan uitgaan dat zij eruit komen. Het leuke van dit project is dat op dat moment de provincie de verantwoordelijkheid heeft voor de gehele planuitvoering. Dat is in dit geval dat die verantwoordelijkheid in het geheel bij de provincie ligt, bij ASTRON en het Drents Landschap. Dat betekent dat op het moment dat de provincie het aandeel levert dat het als probleemeigenaar heeft, dan benadert dit heel dicht de mogelijke oplossingen en zullen andere probleemeigenaren oplossingen voor hun problemen aandragen. Dat is de situatie waarin de provincie op dit moment staat en de provincie als probleemeigenaar zal de komende weken aan ASTRON moeten laten weten dat de provincie staat voor haar deel van de financiële opgave die er ligt. Daarmee heeft hij de vraag over het waterschap beantwoord. Zodra hij bericht heeft van het waterschap en ASTRON, dan zal spreker dat de commissie laten weten, want dan gaat de vlag nog meer in top.

De heer WIJBENGA merkt op dat het bijna 15 november is en als het dan niet is geregeld, wordt er niet getekend.

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat er een aantal gesprekken is gevoerd met serieuze mensen en die hebben op dat moment gezegd dat het gesprek zou worden beëindigd en dat er in kleiner comité om de tafel zou worden gegaan waarbij zij de opdracht op zich namen om eruit te komen. Dan denkt spreker dat dit kan betekenen dat het wat tijd kost om eruit te komen, maar dan gaat spreker er wel van uit dat deze mensen op een serieuze manier dit probleem naar zich toe hebben gehaald en dan ook tot een oplossing zullen komen. Deze mensen wisten op dat moment namelijk waar zij probleemeigenaar van waren. De provincie moet dit probleem niet naar zich toe halen, want anders wordt de provincie ook probleemeigenaar. De provincie heeft er juist voor gezorgd dat zij geen probleemeigenaar is voor dat deel van het verhaal.

De heer WIJBENGA antwoordt dat de provincie medefinancier is en dus medebetrokken en medeverantwoordelijk. Heeft de gedeputeerde nu de indruk dat er op 15 november 2007 een contract getekend kan worden?

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat hij de indruk heeft dat die twee partijen op een serieuze manier hebben aangegeven dat zij er vóór 15 november 2007 uit zijn. Hij heeft geen signalen gehad dat die partijen er niet uit komen. Spreker kan niet zeggen dat zij er nu al uit zijn, want zij zijn er nog niet uit, want dan hadden zij dat wel gezegd. Het andere is de problematiek van verhoging van het waterpeil in het plan. Dat plan is in het verleden aan de orde geweest en in deze commissie is ook besproken hoe dit plan eruit zou moeten zien en spreker denkt dat de staten enige ervaring hebben met plannen die op zich gepresenteerd worden waarbij de optimale vorm aan de orde is en waarbij op een aantal momenten moet worden geconstateerd dat niet van vandaag op morgen een bepaalde vorm kan worden bereikt. Een goed voorbeeld daarvan is het Dwingelderveld, waarbij er heel lange tijd een optimaal plan lag hoe dit ingericht zou kunnen worden, maar waarbij er tegelijkertijd langere tijd een agrarisch bedrijf binnen Dwingelderveld aanwezig was en er zolang dat agrarisch bedrijf daar was gevestigd, er passende maatregelen zijn om dat bedrijf te kunnen laten doorfunctioneren in dat geheel. Op het moment dat dit eventueel aan de orde zou zijn bij de maatschap Bloemendaal dan gaat spreker ervan uit dat dit daar dan op dezelfde manier gaat gebeuren. In de afgelopen dagen heeft hij ook gehoord dat de maatschap indertijd een bedrijf heeft gekocht en dat is gevestigd op een plek vlak naast een vuilstort. Het is ook spreker bekend, maar ook ASTRON en Drents Landschap, dat er in deze omgeving een vuilstort ligt. Deze vuilstort wordt ook met enige regelmaat gemonitord door de provincie en dat betekent dat, los van ASTRON of deze hele ontwikkeling, als er een probleem gaat ontstaan rondom die vuilstort de monitoring in feite voldoende moet worden geacht om dat probleem dan in beeld te brengen en dat daar dan adequaat op gereageerd wordt. In feite betekent de aandacht die vandaag weer voor dit probleem wordt gevraagd dat de provincie nog alerter blijft kijken naar de monitoring van deze vuilstort. Maar in zijn algemeenheid mag de commissie van de provincie verwachten dat op het moment dat de provincie dit moet monitoren, dit op een goede manier wordt gedaan, ongeacht of hier nu wel of niet natuurontwikkeling plaatsvindt. Dat probleem was er dus en dat blijft er. Er wordt dus wel gemonitord en de verantwoordelijken voor die verontreiniging zijn daarvoor ook aangewezen. Het is namelijk niet zo dat vandaag pas bekend is dat er een vuilstort is, maar dat is in het verleden ook al eens aan de orde geweest. Ten aanzien van het idee van de VVD rondom de groundbank merkt spreker op dat nadenken over dergelijke suggesties helemaal geen kwaad kan. Daarbij zegt spreker ook dat er de vorige keer voorafgaand aan deze commissie een presentatie is geweest van natuurlijk recreëren. Daarbij is aan de orde geweest dat ook in de situatie dat natuur en landschap aan de orde zijn, er toch moet worden gekeken welke flexibiliteit er in de plannen kan komen, waarbij belangengroeperingen eens goed om de tafel moeten gaan zitten. Hij heeft het idee dat het college ook de komende tijd bij de staten terug zal komen om dat instrumentarium in te zetten om in kwetsbare omgevingen te kunnen kijken wat maximaal mogelijk is om bedrijven die in de knel zitten toch mogelijkheden te bieden. Dat betekent niet dat die mogelijkheden er altijd zijn, want op het moment dat er sprake is van een stuk natuur van hoge waarde, dan is

het bijna onmogelijk om daar oplossingen voor aan te dragen. Tegelijkertijd bestaat een deel van het instrumentarium inmiddels al wel, want gezien de zandwinning bij het Gasselterveld is ook daar te constateren dat er wel degelijk aan zandwinning wordt gedaan in een omgeving waar het eigenlijk niet zou mogen kunnen, namelijk in de EHS, maar tegelijkertijd wordt een aantal extra maatregelen genomen waarbij de compensatie van de grondwinning wel degelijk wordt geregeld in een ander gebied. In feite is dit een instrument dat ook op andere terreinen wordt gebruikt. Spreker denkt dat hij op een deel van de problematiek van Bloemendaal geen antwoord kan en wil geven, aangezien een aantal zaken onder de rechter is en het is dan verstandig om dan niet alles in openbaarheid te behandelen. Daarbij tekent hij wel aan dat het dossier van de maatschap Bloemendaal een rijk dossier is en zeer omvangrijk en de afgelopen periode is dan ook nog gekeken om via mediation tot oplossingen te komen. Een deel van de problematiek heeft te maken met landinrichting en niet met ASTRON en dergelijke en op het moment dat daar wat meer duidelijkheid over komt, zal het college de commissie daarover inlichten. Hij heeft wel het idee dat er heel veel over deze kwestie en ook over Bloemendaal is gesproken. Daarmee is het probleem er gebleven.

TWEEDE TERMIJN

De heer BOMHOF merkt op dat de provincie de vuilstort wel monitort, dat de vervuiling bekend is en ook wie daarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk is en dat er maatregelen worden genomen. Spreker vraagt zich af of dit nu past bij het provinciaal bodemsaneringsbeleid om een bodemsaneringssituatie eventueel te verergeren door het grondwater te verhogen. Wat vindt mevrouw KLIP daarvan? Het lijkt hem niet juist om daar zo makkelijk mee om te gaan doordat het vuil in het grondwater de situatie kan verergeren. Hierdoor veranderen ook de aansprakelijkheden, want het komt naar het terrein van de maatschap Bloemendaal, maar niet in dezelfde voorspelbare mate als waarin er niets wordt gedaan aan het grondwater. Hoe denkt de gedeputeerde daarover?

De heer TIMMERMAN is blij dat de gedeputeerde al uitvoering geeft aan zijn suggestie. Hij complimenteert de gedeputeerde daarvoor. Hij begrijpt best dat er verschillende soorten natuur zijn in Drenthe en die kunnen natuurlijk worden gekwalificeerd, maar dat is prima te doen. De vorige keer hebben Milieufederatie en RECRON een soort van overeenkomst gesloten dat zij met elkaar uitwisselbaar win-winsituaties zouden kunnen creëren en dat is op zich positief. Wat dat betreft is het eigenlijk helemaal niet zo vreemd om nog eens na te denken over de suggestie die hij heeft gedaan, in plaats van dit zonder meer af te wijzen. Hij is daarin toch nog enigszins volhardend, hoewel hij ziet dat daar geen politieke meerderheid voor is.

De heer HORNSTRA merkt op dat er al allerlei mogelijkheden van compensatie zijn. Het is niet nieuw en ook heel logisch dat dit wordt benoemd en de heer Timmerman geeft nu ook wat nuanceringen aan door te zeggen dat niet elke grond hetzelfde is en dat daar zorgvuldig mee om moet worden gegaan. De heer Munniksma gaf aan dat het soms gewoon niet kan omdat grond een bepaalde waarde heeft meegereggen. Het idee is dus niet nieuw en als dan wordt gesuggereerd om daar eens op een wat andere wijze gebruik van te maken dan in het verleden, dan is dat een heel zinvolle bijdrage.

De heer WIJBENGA heeft gehoord dat de gedeputeerde er alle vertrouwen in heeft dat de financiering op tijd rond is. Hij wacht dit in spanning af. Hij heeft de gedeputeerde geen antwoord horen geven op zijn suggestie of het ter plekke is op te lossen via kavelruil. Kan met kavelruil een deel van het probleem worden opgelost? De situatie rondom de vuilstort is altijd vrij stabiel geweest. Er is weliswaar wel onderstroming die wordt gemonitord door de provincie, maar spreker zou de monitoring intensiveren als er in de grondwaterstand beweging komt. Als spreker hier zou zitten als naastgelegen bewoner, zou hij niet geruster naar huis zijn gegaan dan dat hij hier is gekomen. Hij zou rustiger zijn indien hij ervan is overtuigd dat de provincie daar vaker op gaat letten en vaker gaat monitoren dan er tot nu toe is gedaan. Het laatste rapport dat spreker citeerde was van eind jaren negentig en toen zijn ook de effecten gemeten en dat stelt hem niet echt gerust. Toch vat hij de opmerking dat de provincie daar extra gaat monitoren

op als een toezegging. Over het onttrekken van landbouwgrond en dat er al zoveel landbouwgrond in Drenthe is merkt hij op dat dit wel zo mag zijn, maar in zijn eerste bijdrage heeft hij gezegd dat het wel over een zone I-gebied gaat alwaar landbouwgrond wordt onttrokken en in dat geval vraagt hij zich af of dat toch niet op een of andere manier moet worden gecompenseerd. Hij heeft het niet gehad over gebieden in Dwingeloo of Diever, waar landbouwgrond naar natuur gaat, want dat mag in het kader van het grotere geheel van een plan, maar het gaat hier over een landbouwgebied.

De heer HORNSTRA vraagt waar de heer Wijbenga dan wel aan denkt.

De heer WIJBENGA antwoordt dat er bijvoorbeeld heel veel discussie is over een verbindingszone bij Zuidwolde. Die kan misschien wel wat smaller.

De heer WESTERHOF is niet helemaal gerust op het antwoord van de gedeputeerde over de arceenpluim. Spreker wil niet graag rechtspraak ondermijnen, maar monitoren is alleen maar kijken naar iets en dat doet de provincie al jaren.

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat als hij naar zijn been kijkt en nog geen wond heeft, hij ook nog geen pleister hoeft te plakken.

De heer WESTERHOF antwoordt dat als de burger iets onder de grond achter zijn huis stopt, hij direct in de kraag wordt gegrepen en dan te maken krijgt met handhaving en dwangsommen en dergelijke en hier is sprake van een oude vuilstortplaats waarvan bekend is dat er gechloreerde koolwaterstoffen in zitten en dat is zo'n beetje de meest giftige stof die er in Nederland in de grond kan zitten. Provincie en gemeente kunnen daar in die combinatie best iets aan doen, maar spreker heeft begrepen dat er nog een bedrag van drie ton bij mevrouw Klip ligt voor de sanering die niemand opvraagt. In die richting kan ook een oplossing worden gezocht. Op die manier kan een heel akelig probleem worden opgelost.

De heer HORNSTRA is blij dat zoveel mensen het initiatief steunen. Daarbij blijft de zorg nog steeds onverkort staande. Spreker heeft begrepen dat de vuilstort ook een heel groot verleden heeft en mensen die al langer in Drenthe wonen hebben daar ooit al eens over gelezen. Spreker kan zich haast niet voorstellen dat de provincie daar niet altijd zeer alert op is geweest. Blijft de vraag hoe dit ooit zo heeft kunnen gebeuren. De vuilstort ligt er en hij kan niet beoordelen wat het kost om het weg te halen, maar wat hij wel vindt is dat er koste wat kost iets moet gebeuren met die stortplaats, want dit is zowel voor het individuele belang van de maatschap, maar ook voor het collectieve belang onwenselijk. Die toezegging is gedaan en hij vertrouwt erop dat dit gestand wordt gedaan. Over natuurontwikkeling is genoeg gezegd, maar hij is benieuwd in hoeverre de raad daar in het kader van natuur en recreatie toch weer op terug gaat komen om zodoende de goede dingen met elkaar te organiseren, want daar gaat het uiteindelijk om.

De heer VAN BERKUM antwoordt dat de verantwoordelijkheid voor de gifpluim nooit bij de landbouwer kan worden neergelegd. Dat heeft de heer Munniksma ook niet gezegd, maar hij heeft wel gezegd dat verantwoordelijkheden duidelijk zijn. Het is de angst dat de landbouw verantwoordelijk wordt voor zo'n gifpluim. Spreker heeft geen antwoord gehad op de vraag of planschade en nadeelcompensatie is meegenomen in de financiering. In verband met planschade dienen eventuele planologische aanpassingen zo snel mogelijk geregeld te worden, zodat deze ook geclaimd kunnen gaan worden

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat er een aantal vragen is gesteld op het gebied van planschade en dergelijke zaken. Hij snapt best dat als er goede brieven over worden geschreven er in dit huis een aardige discussie over plaats kan vinden, maar hij adviseert om ervoor op te passen door dit niet naar de provincie te halen op het moment dat dergelijke zaken nog aan de orde zijn. Dat betekent dat er bij dergelijke zaken ook naar planschadeverzoeken moet worden gekeken op het moment dat er iets aan de orde is. Om al die discussies nu al hiernaartoe te halen, betekent wellicht ook dat er nog meer van de ene naar de andere rechtszaak wordt gelopen. Als er in dat gebied natuurontwikkeling wordt gerealiseerd, wat zou betekenen dat er in die buurt een groot gifprobleem wordt gegenereerd, denkt spreker dat de provincie dat niet wil, maar ook de maatschappelijke organisaties die betrokken zijn bij dit project dat niet willen. Het is namelijk het belang van het Drents Landschap om dit project van de grond te tillen, maar ook van ASTRON. Als er wordt ingestemd met de financiering, is ook het belang van de provincie hiermee gediend en het zou uitermate onhandig zijn om als pluim op de inzet de gifpluim centraal te stellen en daarna als groot probleem aan te merken. Dit soort zaken zou dan niet worden gedaan en dan kan het beter landbouwgrond blijven, want dan hoeft de discussie met LTO ook niet te worden afgerond. Het college kijkt hier dus heel serieus naar en als dit bij de planvorming die er de laatste tijd is geweest nog niet voldoende in beeld is, wil hij maatregelen nemen om dit nog beter in beeld te krijgen, want hij wil niet dat hier een project ontstaat dat vervuild wordt door vervuiling. Het andere punt wordt door de heer Wijbenga aangehaald want hij vraagt om de problematiek van maatschap Bloemendaal met instrumenten als kavelruil en landinrichting te bekijken. Zijn beeld is dat dit de afgelopen maanden nog weer eens bij de kop is gepakt en dat dit ook in de komende tijd bij de kop zal worden genomen als dat in ieder geval maar leidt tot een oplossing. Soms zijn er ook situaties dat er nauwelijks voor- of achteruit kan worden gegaan, want er is al zoveel bewogen in de afgelopen tijd dat er nooit meer een nog betere oplossing is. Misschien wordt wel naar een betere oplossing gestreefd, maar die oplossing kan er op een gegeven moment ook niet meer zijn. Kort geleden is er overigens nog wel een mediationgesprek gestart om er toch uit te komen, maar dat heeft ook niet voldoende opgeleverd. Ten aanzien van de NLTO stelt hij vast dat deze organisatie een aantal jaren geleden partner is geweest bij het opstellen van een plan waarin de natuurlijke inrichting van het ASTRON-terrein aan de orde was. Het NLTO zegt op dit moment dat het in een zone I-gebied gaat gebeuren en dat zou eventueel gecompenseerd moeten worden. Spreker kent op dit moment ook de discussie die de NLTO voert over stijgende prijzen van grond en van grondstoffen. Wat dat betreft ziet de situatie er beter uit als pakwerk een half jaar geleden. Dat moeten de staten in beeld hebben en tegelijkertijd denkt hij dat er ook kan worden vastgesteld dat in het aanpalende gebied van de Veenkoloniën aan de landbouworganisaties perspectieven zijn geboden, zoals voor inplaatsing van bedrijven, waarbij er nog steeds zorg is of er wel genoeg inplaatsers in het gebied kunnen komen om de goede plannen gerealiseerd te krijgen en ook daar is te zien dat er met het NLTO naar maatwerk en oplossingen wordt gestreefd, maar ook daar is te zien dat niet altijd de oplossingen binnen handbereik zijn. Ten aanzien van het saneringsvoorstel van de heer Westerhof merkt hij op dat hij dan een discussie naar zich toe gaat halen die niet van hem is, want dan moet wellicht op dezelfde manier de gedeputeerde van milieu straks weer een antwoord geven omdat de heer Bomhof vindt dat hij dat destijds te voorzichtig heeft geformuleerd.

De heer BOMHOF antwoordt dat hij keurig netjes is geïnformeerd over wat in hoofdtermen het beleid van de provincie is. Daar gaat spreker volledig mee akkoord, dus hij steunt de vraag van de heer Westerhof helemaal niet.

De heer MUNNIKSMa merkt verder op dat er gezegd zou kunnen worden dat overal waar een probleem is met een vuilstort, dit ook vandaag gesaneerd zou moeten worden. Dat is een zeer nastrevenswaardig doel, alleen is het de vraag of het haalbaar en betaalbaar is en in de afgelopen jaren is met elkaar afgesproken om op een goede manier in beeld te brengen waar zich vuilstortplaatsen bevinden in Drenthe. Dat wordt gemonitord door de provincie en dat gebeurt op een serieuze manier. Op het moment dat de monitoring aanleiding geeft om extra maatregelen te nemen, dan worden die op dat moment ook genomen. Tegelijkertijd wordt er aan de hand van een prioriteitsvolgorde gewerkt aan het saneren van de meest giftige en problematische vuilstortplaatsen in een volgorde die in een aantal bestuurlijke genera-

ties hiervoor is bepaald. Het beeld dat er bestaat wordt steeds geactualiseerd, dus als er aanleiding is om die volgorde om te zetten omdat er ter plekke ontwikkelingen zijn, zoals een verslechterende gifsituatie, dan kan er alsnog verandering optreden in het beleid. Een brief van de maatschap Bloemendaal moet niet worden aangegrepen om die prioriteitsvolgorde ineens te wijzigen, want dan bepaalt het incident het beleid.

De VOORZITTER concludeert dat dit statenstuk een B-stuk blijft en dat de commissieleden tot het laatste moment voor de statenvergadering door de gedeputeerde op de hoogte worden gehouden van de laatste stand van zaken die noodzakelijk is voor de besluitvorming.

10. Statenstuk 2007-307; Overname treindienst Zwolle-Emmen

De heer SLAGTER merkt op dat dit statenstuk prominent is vermeld als B-stuk, maar in het stuk zelf staat dat het ter kennisneming is, dus dat kan spreker niet helemaal rijmen. Het gaat om een principeakkoord tussen het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en twee provincies. Het gaat eigenlijk om 10 december 2007, want op dat moment wordt de treindienst overgenomen en de concessie aan NS-reizigers voor 2,5 jaar. Beheer en onderhoud blijven bij ProRail. Het is ter kennisneming omdat er geen begrotingswijziging nodig is. Het scheidt wel een beetje een vreemd verschijnsel in deze staten, want ter kennisneming wil zeggen dat de staten er iets over mogen zeggen, maar dat de staten worden geacht het er direct mee eens te zijn omdat er geen begrotingswijziging aan vast zit. Dat is een nieuw fenomeen, want als hij de stukken verder leest worden in de toekomst wel stukken voorgelegd waar de staten ja of neen tegen moeten zeggen en waar geld naartoe geschoven gaat worden. In feite gaat het dan ook om nieuw beleid met gevolgen voor de toekomst. Spreker vindt het dan heel bijzonder dat dit niet normaal in de staten als B-stuk wordt behandeld. In Overijssel wordt dan ook de instemming van de staten gevraagd en die wijziging wil spreker dan ook graag overgenomen zien. Los van de inhoud is het niet meegaan en het afwijzen van dit stuk eigenlijk geen alternatief, want dan houdt het Rijk de concessie, terwijl het Rijk daar nooit veel geloof in heeft gehad. In twintig jaar is daar dan ook niet veel geïnvesteerd, dus dat is een risico dat de staten beter niet kunnen lopen, want het afbraakproces zal dan doorgaan. Dan komt er ook nog bij dat de provincie er helemaal niets meer over te vertellen heeft en dat wil de provincie wel graag. Er zijn best kansen, want spreker las in ieder geval op internet dat de reizigersgroei in Friesland en Groningen bij vervoersmogelijkheden die door andere instanties worden gerund, met 50% is gestegen. Er zit dus groei in als dit anders wordt georganiseerd. Er wordt ook nog gezegd dat als de provincie het zelf gaat aanbesteden, er ook nog ruimte in zit en dat dan in ieder geval de kwaliteit kan worden verhoogd. Er is dan een mogelijkheid om zelf te gaan investeren en daar komt hij dan ook nog op terug. Daarnaast kan er worden afgeweken van de huidige variant door tram, lightrail en varianten tussen Emmen en Hardenberg. Er zijn dus mogelijkheden en kansen. Het moeilijke punt betreft de financiën. Er is een bepaalde geldstroom nodig die garandeert dat deze trein blijft rijden, maar dat is het dan ook wel. Er zal dus toch gesteund moeten worden op de provinciale begroting, of het wonder van de Hanzelijn++ of de Zuiderzeelijn (ZZL) moet nog komen. In dat geval wordt in ieder geval de verdubbeling van Zwolle-Emmen meegenomen. Spreker denkt wel dat als het eenmaal zover is dat een hard punt moet worden. Hij heeft vragen bij de verdubbeling bij Dalen, want waarom staat dat daar gepland? Ten tweede zou hij graag een nader onderzoek willen, want het gaat om goederen- en personenvervoer rondom Coevorden en het is dan ook beter om daarnaar te kijken. Bij Mariëberg zijn ook problemen en daar kan ook winst worden geboekt. Hij dringt dan ook aan op een uitgebreid onderzoek naar wat er nu werkelijk wordt gedaan en of het bij Dalen wel noodzakelijk is. In kranten roeren zich heel wat deskundige mensen, bijvoorbeeld over de N33, die allerlei slimme oplossingen hebben, dus er zijn mogelijkheden. De tweede vraag die hij bij Dalen heeft, gaat over de financiering. Er wordt gezegd dat elke provincie betaalt voor datgene wat plaatsvindt op het grondgebied van de eigen provincie. Dalen ligt niet in Overijssel dus hoe degelijk is de financiering die wordt gegeven? Betaalt de provincie de helft of betaalt de provincie Drenthe het helemaal als Dalen doorgaat? Zijn insteek is positief, want hij wil een kwalitatief goede lijn, nu en in de toekomst. Hij wil verbetering van de verbinding voor Zuidoost-Drenthe voor zowel goederen- als personenvervoer. De verdubbeling van de lijn in de toekomst moet het doel

zijn en spreker begrijpt dat in Friesland en Groningen de discussie over die verdubbeling nu ook op gang komt.

Mevrouw SEINEN merkt op dat de CDA-fractie een groot voorstander is van overname van de treindienst Emmen-Zwolle en ook van verdubbeling van die verbinding. Aan die wens hebben het CDA-Drenthe en het CDA-Overijssel in maart 2007 tijdens campagnetijd uiting gegeven. Zij is dan ook heel tevreden, maar over een aantal punten is zij ontevreden en die hoorde zij zojuist de heer Slagter ook al noemen. De wijze waarop de overname van de lijn aan de staten wordt gepresenteerd is naar haar mening ver onder de maat. Het stuk biedt onvoldoende basis voor statenleden om goedkeuring aan het voorstel te hechten. Er is geen deugdelijke grondslag voor de voorgestelde besluitvorming. Wie met dit stuk instemt, weet absoluut niet waar hij aan toe is, maar staat daarna wel buitenspel. Verder biedt het stuk geen fundament voor een behoorlijke inhoudelijke en bestuurlijke discussie. Voorgesteld wordt om kennis te nemen van het stuk, maar het stuk biedt geen kennis maar roept vragen op en wekt hoogstens verbazing. De belangrijkste tekortkomingen zijn wat haar betreft de volgende. Het begrip treindienst is totaal niet gedefinieerd. Het is volkomen onduidelijk hoe de huidige treindienst functioneert, hoe de huidige exploitatie is geregeld, wat er precies komt kijken bij zo'n treindienst en een businessplan ontbreekt. Er is geen begroting, geen jaarrekening, geen formatieplan en geen dienstregeling. Gesproken wordt van noodzakelijke goede exploitatie van de lijn en detailaansturing. Daarover wordt verder helemaal niets meer gezegd, alsof dit na de overname vanzelf uit de lucht komt vallen. Het stuk verzuimt te vermelden wat er gebeurt als niet tot overname wordt besloten. Rijdt de trein dan gewoon door of zijn er sancties van rijkswege? Zulke belangrijke gevolgen van besluitvorming dienen gewoon in het stuk te staan. Het college is in principe akkoord gegaan, mits de huidige treindienst gehandhaafd kan blijven. Wat is de huidige treindienst? Wie weet dat? De opsteller van dit stuk heeft kennelijk geen idee. In het stuk wordt met getallen gegoocheld. Een bedrag van € 5,6 miljoen van het Rijk zou voldoende zijn om de huidige treindienst te kunnen handhaven, maar het kan evengoed nodig zijn dat de provincies ook samen nog eens € 5,6 miljoen moeten betalen. De statenleden van Drenthe zouden dan impliciet instemmen met een extra uitgave van € 2,8 miljoen. Hoe komt de opsteller van dit stuk aan het maximum van € 13,6 miljoen? Even later wordt gesproken over een bedrag van € 4.949.000,--. Waarom staat daar niet gewoon € 5 miljoen? Is dit schijnnaauwkeurigheid of krentenwegerij? Wat gaat het nu kosten? € 5,6 miljoen of twee keer zoveel? Zij wil hierover graag duidelijkheid. Het stuk verzuimt uit te leggen waarom de verdubbeling bij Dalen tot een wezenlijke verbetering leidt. In de toelichting staat aangegeven dat het college zich het recht voorbehoudt om het geld ergens anders aan te besteden als er slimme oplossingen worden bedacht. Betaalt de provincie Overijssel mee aan de aanpassing in Dalen? Hoe zit het dan met de verantwoordelijkheid van Drenthe op het stuk Emmen-Gramsbergen? Ligt het grootste struikelblok van de lijn niet bij Ommen, zoals zij hoorde tijdens de behandeling van het PVVP in het gesprek met de staten? Draagt Drenthe daar ook aan bij? Wat zijn de financiële risico's? Zij is het heel erg eens met de overname en de eventuele verdubbeling, maar wil serieuzer worden genomen als staten, zodat zij weet waaraan zij begint. Dat inzicht ontbreekt nu nog.

De heer KUIPERS was het ook al opgevallen dat het stuk ter kennisneming ligt. Hij gaat ervan uit dat het stuk gewoon B-stuk blijft en terugkomt op de plekken waar dit hoort. Zijn fractie kan zich vinden in de aanbesteding zoals deze voorligt en in die zin herkent hij zich niet in de bijdrage van de CDA-fractie. Verbetering is het uitgangspunt geweest en daarvoor zijn oplossingen gezocht. Dat zijn oplossingen als verdubbeling van het spoor bij Dalen en aansluiting bij het goederenvervoer. In een eerdere discussie in deze commissie heeft zijn fractie erop aangedrongen om ook de regionale buslijnen bij deze ontwikkelingen te betrekken en de toenmalige gedeputeerde heeft daarop een toezegging gedaan en die ziet hij niet terug in het stuk dat nu voorligt. Misschien is het voor de huidige gedeputeerde een vanzelfsprekendheid dat dit gebeurt en is het daarom niet meegenomen. Als dat niet het geval is, neemt spreker aan dat de gedeputeerde dit alsnog zal meenemen. Zo niet, dan suggereert hij om dit bij de aanbesteding toch mee te nemen en daarbij vooral de blik op de Achterhoek te richten, waar Syntens op is ingesprongen met een prima afstemming van een gecombineerde dienstregeling van bus en trein. Daar is te zien dat de snelheid waarmee reizigers van het ene naar het andere systeem kunnen stappen bepalend

is, waardoor er een aanzienlijke toename is van het aantal reizigers. De overstaptijden zijn er aanmerkelijk door verkort. De fractie van GroenLinks kan zich vinden in de aanbesteding zoals deze in het stuk is gedaan.

De heer MEDEMBLIK wijst erop dat er ineens heel veel zaken worden bijgehaald die hij niet in dit stuk leest. Het besluit is echter al genomen en ligt in de lijn van eerdere intenties die in 2006 zijn uitgesproken, dus hij vraagt zich af of de staten überhaupt iets anders kunnen dan alleen kennis te nemen van dit stuk. In elk geval is de ChristenUnie blij dat de lijn weer in noordelijke handen is. De oorspronkelijke naam is de Noordooster Lokaalspoorweg Maatschappij, dus als er nog naar een naam wordt gezocht, heeft spreker die alvast. Het past ook goed, want het gaat om een regionale treinverbinding in de noordelijke regio. Alleen dat feit al is pure winst, dus hij neemt met blijdschap kennis van het besluit.

De heer BALTES stemt in principe in met de voorgenomen overname. Het biedt zeker kansen, maar er zijn ook risico's. Deze zijn naar zijn mening lastig in te schatten op basis van datgene wat nu voorligt. De financiële onderbouwing vindt spreker aan de magere kant. Hoe zeker is de aannahme rondom het vermeende aanbestedingsvoordeel? Waar is dit op gebaseerd? Een andere vraag is of de bijdrage van het Rijk ook geldt als de oplossing niet in Dalen wordt gevonden, maar als er voor andere oplossingen wordt gekozen? Is helder dat het Rijk ook in die alternatieve oplossingen gaat bijdragen? Welke afspraken zijn er gemaakt met ProRail ten aanzien van het beheer en onderhoud en voor hoe lang gelden die afspraken? Is er überhaupt een risicoanalyse gemaakt? Als dat het geval is, wat zijn daarvan dan de uitkomsten? Hoe zal de aanbesteding plaatsvinden? Hij heeft wel begrepen dat er duidelijkheid is over de financiële verdeling, want dit is op basis van lengte en de grens ligt bij Coevorden. Hoe vindt nu die aanbesteding plaats? Wordt het één kavel of worden het meerdere kavels. Willen Drenthe en Overijssel hetzelfde? Hoe wordt de treindienst beheerd? In Drenthe wordt sterk overwogen om het OV-bureau daar een rol in te geven. Hoe zal dat in Overijssel plaatsvinden? Graag wil hij deze vragen eerst beantwoord zien voordat hij hier verder mee kan.

De heer WESTERHOF is sowieso niet gelukkig met de overdracht van een spoorlijn aan een regionale overheid, temeer omdat het gaat om de spoorlijn Zwolle-Emmen. 25% van de bevolking van Drenthe woont namelijk in de gemeente Emmen, dus mag worden verwacht dat daar een aansluiting is op het hoofdleidingnet van de NS en dat er geen sprake is van een secundair lijntje. Spreker ziet de schrikbeelden van de boemeltreintjes in Noord-Groningen al voor zijn ogen. Er staat een regel in de toelichting, namelijk dat de bestaande verbeteringsopties voor de treindienst Zwolle-Emmen, waarbij gehele of gedeeltelijke verdubbeling van de spoorlijn nodig is, geen onderdeel hebben kunnen vormen van de overnameonderhandelingen. Daaronder staat dat deze opties aan de orde zijn in het transitiepakket van de ZZL. Spreker weet niet wanneer dit stuk is opgemaakt, maar die ZZL gaat niet door. Nu is er op 7 november 2007 nog een overleg met de minister en op 30 oktober 2007 is er een gezamenlijke statenvergadering in Leeuwarden, dus te bezien valt wat daar allemaal uitkomt. Spreker heeft daar toch een hard hoofd in, dus hij stelt voor deze notitie eerst terug te trekken en te wachten tot hoe de vlag er na 7 november 2007 bij staat. Dat is een beter beoordelingsmoment dan nu. Zijn verzoek is dan ook verplaatsing van behandeling van dit stuk.

De heer BATS antwoordt dat dit een stuk is ter kennisneming dat als B-stuk staat geagendeerd. Wat spreker ter ore is gekomen, is dat dit de status was van het document dat nu voorligt. Spreker bekent dat hem aanvankelijk de mening was toegedaan dat het instemming behoefde van de staten, maar kennelijk is dit mandaat zowel in Drenthe als in Overijssel van het college. De overname als zodanig was in 2006 al besloten door het college en dat had ook de instemming van de toenmalige staten. Wat nu voorligt is een collegebesluit over die overname en dat is een lang traject geweest van onderhandelingen met het Rijk. Dit is een van de laatste decentrale spoorlijnen die de provincie overneemt van het Rijk, wat gepaard is gegaan met een pakket van eisen van de kant van de provincie, om zodoende invulling te kunnen geven aan al die punten die hier op tafel liggen.

De heer WESTERHOF merkt op dat dit nog op het moment was dat de ZZL nog volledig in beeld was en dat beïnvloedt de onderhandelingen natuurlijk wel.

De heer BATS antwoordt dat in beginsel de onderhandelingen over deze spoorlijn niets te maken hebben met de onderhandelingen over de ZZL. Spreker heeft namelijk aan de onderhandelingstafel gezeten en onderhandelt over deze spoorlijn. De verbinding die er door de heer Westerhof wordt gelegd tussen een regio specifiek pakket en elementen over deze spoorlijn die hierin staan vermeld vallen buiten het bestek van de overname van deze spoorlijn. Waar het om gaat is dat de provincie niet het ijzer overneemt, maar dat de exploitatie van de spoorlijn wordt overgenomen op basis van de dienstregeling zoals de treinen nu op dit moment rijden. Dat wil het huidige college, maar wilde ook het vorige college, gegarandeerd zien. Waarom was dat niet gegarandeerd in de setting van voor de overname? Deze lijn was niet gekwalificeerd als kernnetlijn, maar als tweede garnituur. Dat betekent dat de prioriteiten van het Rijk zich niet richten op wat er op die spoorlijn zou kunnen gaan gebeuren. Het ging daarbij wel om het vervoer van 25% van de bewoners in het gebied dat daarachter ligt en waar 180.000 inwoners leven. Dat was voor het college niet acceptabel. In de afgelopen maanden hebben de onderhandelingen met de staatssecretaris tot op het laatste moment voortgeduurd en was het de vraag of de provincie het nu wel of niet zou moeten doen. Uiteindelijk wilde de staatssecretaris de lijn graag overdragen omdat de lijn niet tot het kernnet behoorde. De provincie wilde het graag overnemen omdat de provincie kansen zag. Die kansen zijn voor de provincie alleen haalbaar als de huidige lijn kan blijven rijden en als de ontwikkelingen die hij ziet op dit spoor met een reële kans ingevuld kunnen worden. Zekerheid is daarbij niet aanwezig, maar het college vond dat er sprake was van een aantal acceptabele risico's. In dat onderhandelingsproces wilde het college een aantal zaken goed regelen en dat is een oude discussie geweest over de baanvakverbreding bij Dalen. Het begrip Dalen is onderdeel geweest van het onderhandelingspakket. Aan het einde van de onderhandelingen heeft de staatssecretaris gezegd dat aan die baanvakverdubbeling in de brede doeluitkering (BDU) € 5,6 miljoen bijgedragen zou worden, of anderszins, indien blijkt dat er op een efficiëntere manier met dat spoor moet worden omgegaan. Dat zou dus een baanvakverdubbeling op een ander punt kunnen zijn, maar ook een slimmere manier van inzetten van treinen. Straks heeft de provincie dat in eigen hand en kan ook de manier waarop treinen gaan rijden, maar ook langs elkaar gaan rijden, door de provincie beter worden gestuurd. Dalen is op de agenda gebleven omdat Dalen in de historie het punt was waar het probleem lag. In Ommen ligt ook een probleem, maar dat is in het onderhandelingspakket met Drenthe niet aan de orde geweest. Aan de provincie wordt een bedrag gefourneerd dat te maken heeft met Dalen of iedere andere logische en intelligente oplossing op dat spoor. Daarmee is in ieder geval die vraag beantwoord, want het gaat niet alleen om Dalen maar het zouden ook andere varianten kunnen zijn. Twee weken geleden is spreker in Coevorden geweest en daar doet zich de mogelijke oplossing voor dat de problematiek van personen- en goederenvervoer verwachtingsvoller op de agenda gezet kan worden dan bij Dalen. Daar moet simpelweg onderzoek naar worden gedaan en er moet worden gekeken waar zich dat punt als beste laat inlassen. Voor het college is het personenvervoer van groot belang. Het gaat namelijk om 180.000 inwoners en het college heeft openbaar vervoer als speerpunt verklaard en daarnaast is het van belang dat er in deze regio ruimte wordt geboden aan goederenvervoer over het spoor. Met de alternatieven die hier liggen denkt het college vasthoudend aan de uitbreiding van het basispakket in de toekomst een goed aanbod van de staatssecretaris te hebben gehad. Dat is een niet onbelangrijk punt. Daarnaast heeft de staatssecretaris in haar eindbod de exploitatiebijdrage in de BDU vastgesteld en heeft zij een extra gebruiksvergoeding opgenomen voor het gebruik van de spoorlijn, heeft zij in de periode dat de NS-kaartautomaten tot 2010 daar staan in afwachting van de chipcard gezegd dat de provincie een vergoeding krijgt voor gebruik van de NS-kaartautomaat en heeft zij ook een aantal andere meer technische punten op papier gezet en gezegd dat als de provincie besluit tot lightrains, wat niet à priori slechtere treinen hoeven te zijn, ProRail daarvoor toestemming gaat verlenen.

De heer WESTERHOF heeft van een specialist van de NS begrepen dat die lightrailtreinen eigenlijk levensgevaarlijk zijn.

De heer BATS antwoordt dat er dan een flinke uitdaging zit in de aanbesteding en de bestekken en zeker richting de NS om dergelijke treinen niet op dat spoor te laten rijden. In de komende drie jaar zullen de bestekken samen met een Programma van eisen aan de staten worden voorgelegd. Het college zal met de staten bekijken wat de provincie op dat spoor wil en er zijn verschillende aanbieders op de markt. Hij sluit niet uit dat de NS er inderdaad één van is, want hoewel de lijn tweede garnituur is, is het wel een heel rendabele lijn, zoals ook de lijn van Groningen naar Leeuwarden een rendabele lijn is waar aanbieders op af zullen komen. Daar zal een keuze in moeten worden gemaakt en in de bestekken zal daar vooral rekening mee moeten worden gehouden. Hij wil niet nu in deze fase het angstscenario op tafel leggen, want dat is wat spreker betreft absoluut niet nodig.

Mevrouw SEINEN stoort zich aan het feit dat dit stuk ter kennisneming ligt en dat het college daartoe een mandaat heeft. Wat zij zou willen zien, is dat het college dan daadwerkelijk gefundeerd aangeeft welke kant het uit wil, zodat de commissie ook daadwerkelijk onderbouwd kennis kan nemen daarvan. De gedeputeerde zegt dat er geen reden voor angst is omdat het een heel rendabele lijn is, maar die onderbouwing mist zij compleet. Zij zou dan ook graag een veel betere financiële onderbouwing willen zien van wat er op haar afkomt.

De heer WESTERHOF merkt op dat het de veiligheid van lightrailtreinen onderwerp van onderzoek zou moeten zijn. Op het traject van Emmen-Zwolle zal dit niet zo'n grote vaart lopen, want daar zitten 40 km-wissels in, maar normaal gesproken zitten er in het hoofdleidingnet 80 km-wissels. Een 40 km-wissel mag slechts met 40 km per uur worden gepasseerd. Dat maakt dat er op de lijn Emmen-Zwolle nooit snellere tijden kunnen worden verwacht.

De heer BATS merkt op dat zijn broer machinist is, dus zal hij over dit technische verhaal met hem in overleg gaan. Basisvoorwaarde is dat er in de bestekken een aantal goede voorwaarden moeten komen te liggen, zodat partijen in de markt die daarop kunnen aanbesteden een pakket krijgen aangereikt waaraan zij moeten voldoen en wat een verbetering is op die lijn ten opzichte van nu en wat in ieder geval een verbetering is ten opzichte van de lijn als die niet door de provincie wordt overgenomen, maar in een tweedegarnituurscenario door het Rijk wordt bereden. Het Rijk is daar ook helder in, want het Rijk geeft duidelijk aan dat Zwolle-Emmen in deze kabinetsperiode geen prioriteit heeft. In die keuze zit dus ook de overname. Hij heeft zojuist aangegeven dat hij een tijdje heeft geworsteld met de gedachte wanneer hij daarmee naar de staten moest en naar de commissie, aangezien hij nog volop in onderhandeling zat met de staatssecretaris. Dit waren keiharde onderhandelingen om te kijken wat er hier op tafel ligt en hij doet dan ook de toezegging dat de commissie de beschikking krijgt over de brief die hij van de staatssecretaris heeft gehad, maar ook de brief die het college daar vervolgens op heeft verzonden en waarin de nuancering van het college stond als voorwaarde om akkoord te gaan.

Ten aanzien van GroenLinks merkt spreker op dat dit een van de voordelen is om dit op een slimme manier met elkaar te verbinden. De provincie heeft dit nu in één hand. Het is de wens van spreker en van het college om het beheer, het toezicht en de exploitatie bij het OV-bureau neer te leggen. De provincies Groningen en Friesland hebben dat niet gedaan, maar zij hebben het beheer in eigen huis. Het is de wens van spreker om dat bij het OV-bureau neer te leggen, maar daarover is hij in onderhandeling met zijn collega in Zwolle of hij dat ook wil en of het OV-bureau dat ook wil. Zou dat niet het geval zijn, dan is in de calculatie rekening gehouden met het intern kunnen exploiteren van die spoorlijn. Dat is op zich niet lastig, want het spoor is bij Gramsbergen opgeknipt en daar is de knip gelegd tussen Overijssel en Drenthe, dus ook exploitatietechnisch is het op die manier goed te regelen en de busconcessies die dan worden verbonden met het spoor zijn in Drenthe al opgeknipt, want er is een noordelijke en zuidelijke concessie die ook in Overijssel loopt. Die samenwerking gaat door de bank genomen goed en ook dat kan aan elkaar worden verbonden. Daar heeft de provincie drie jaar de tijd voor en dat kan worden vastgelegd in de bestekken. De aanbesteding moet daarop worden aangepast en dit eist de provincie dan ook van de marktpartijen. Het betreft een exploitabele lijn en het is een lijn waar animo voor is, hoe gek dat ook klinkt bij de gedachte van het overhevelen van het Rijk naar de provincie. Alle vervoerders weten van de overname van de lijn en zijn op dit moment bezig met het voorbereiden van de aanbesteding.

dingen. Hij heeft net antwoord gegeven op de opmerkingen over Dalen en wat de provincie meer zou kunnen doen. Er zijn afspraken met ProRail en deze zijn tot 2010 gemaakt. Tot 2010 blijft de NS dus op dit traject rijden en daarna is er een garantie dat minimaal het basisniveau blijft rijden. Op dat moment zal de provincie opnieuw met ProRail om de tafel moeten, maar ProRail heeft er belang bij dat het spoor dat daar ligt ook rijdt, dus uiteindelijk zal voor een belangrijk deel op dit moment nog niet het goederenvervoer zijn, maar het personenvervoer en op het moment dat dat goed is uitgerust, loopt dat geen risico. De aanbesteding kan zowel in een of meerdere kavels plaatsvinden, maar spreker kan zich voorstellen dat het zowel voor de overheid als de vervoerder aantrekkelijk is om dat in één kavel te doen, aangezien dat een vervoerder veel meer mogelijkheden geeft in de ontwikkeling en de innovatie van openbaar vervoer en ook de schakeling van het busvervoer aan het doelgroepenvervoer aanbrengt. Het traject Zwolle-Emmen is een rendabele spoorlijn en dat geeft de NS ook heel nadrukkelijk aan. Dat is voor de provincie ook heel prettig omdat dat in de huidige systematiek voor de provincie ook vruchten afwerpt. De provincie doet mee in die winst als dat wordt vastgesteld in de bestekken, maar dan moet de provincie het wel opnemen. Zo heeft de provincie de BDU-bijdrage en zorgt voor de facilitering van het spoor en daarnaast, mocht dit zo'n succes worden dat dit extra winsten oplevert, dan kan de provincie daarvan meeprofiteren. Dat is een spanningsveld waar college en staten met elkaar over zouden moeten praten. Over de financiering in het algemeen zal hij de commissie een kopie van de brief van de staatssecretaris bezorgen en van de brief van het college en daarin staan exact de bedragen en de verdelingen in vermeld. Naarmate dat meer detailinformatie vraagt, dan is hij daarvoor beschikbaar.

Mevrouw SEINEN zou graag een overzicht willen van mogelijke financiële risico's. In het stuk wat zij nu voor zich heeft liggen, krijgt de provincie voor de baanverbreding bij Dalen €5,6 miljoen en misschien moet de provincie daar nog geld bijleggen. Er wordt gesproken over €2,8 miljoen, maar er wordt gesproken over provincies. Is het dan zo dat Overijssel ook bijdraagt aan Dalen? Moet Drenthe dan ook bijdragen als de provincie Overijssel een afspraak heeft gemaakt over Ommen?

De heer BATS antwoordt dat de provincie een bijdrage krijgt van €5,6 miljoen voor enige slimme vorm van verbetering van de verbinding, zoals bijvoorbeeld de baanverbreding bij Dalen. Dan is er de variant van de eigen bijdrage van €5,6 miljoen van de provincie, dan kan de provincie die ook uit de bestekken halen, uitgaande van een bepaald aantal reizigersaantallen. Uit de exploitatie van de trein kan dan het andere deel worden gehaald om datgene aan het spoor te doen wat eraan gedaan moet worden. Dan heeft de staatssecretaris gezegd dat mocht op enig moment een verbetering om welke reden dan ook uit de voegen lopen, zoals bij het hoger worden van salarissen, stijgende inflatie en dergelijke, dan krijgt de provincie nog een deel bijgedragen van het Rijk tot een maximum en het andere deel zou de provincie zelf in gezamenlijkheid bij moeten dragen. Die beslissing wordt aan de staten voorgelegd, want dat is namelijk een begrotingsbeslissing en die beslissing kan heel goed gebaseerd zijn op de keuze voor een bepaalde variant en hij komt dan ook naar de commissie toe op het moment dat dit financiële consequenties heeft. Dat is een deel van het onderhandelingspakket en zover heeft deze staatssecretaris willen gaan. Er is geen enkele andere decentrale spoorlijn bij een overname waar zo'n pakket aan gelden en ontwikkelingsmogelijkheden is meegegeven.

TWEDE TERMIJN

De heer SLAGTER merkt op dat de overname van de treindienst aan de orde is. Dat is een collegezaak. Het tweede punt is het vervoersplan dat daarna opgesteld zal worden en wat de commissie voorgelegd zal krijgen en waarin alle varianten worden uitgewerkt en alles is uitgezocht. Vervolgens wordt daar geld bij gezocht. Wat spreker zeker weet is dat er €5,6 miljoen is en dat is ook de enige zekerheid die hij heeft. De rest zal de provincie zelf moeten bijdragen. Waar hij nog steeds mee zit, is de verhouding tussen het college en de staten. Wordt dit nu wel of niet behandeld in de staten. Tijdens de vorige statenperiode is afgesproken dat de onderhandelingen zouden worden gestart over overdracht van de spoorlijn. Meer is er niet besproken en de staten hebben nooit ja gezegd. Formeel wordt gezegd dat zolang er geen begrotingswijzigingen aan de orde zijn, de staten niet geraadpleegd hoeven te worden.

Daar wil hij over nadenken, want dit lijkt hem bestuurlijk-technisch gezien niet correct, aangezien nu al bekend is dat het college bij de staten terugkomt met een investeringslijst. Het is volgens hem niet zuiver. Komt dit stuk op 14 november 2007 nog op de agenda en in welke vorm? Hij komt hier nog op terug.

De VOORZITTER merkt op dat het daarom ook een B-stuk is geworden. B-stukken zijn bespreekstukken.

De heer SLAGTER wijst erop dat een B-stuk over een besluit gaat. Er wordt geen besluit gevraagd.

De heer BALTES merkt op dat de heer Bats heeft toegezegd dat hij in ieder geval op het onderdeel Financiën aanvullende informatie zal toesturen. Het gaat spreker niet om de laatste punten en komma's, want daar gaat het niemand om. Hij zou graag willen dat de heer Bats daar de elementen Beheer en Onderhoud van de spoorlijn zelf ook na 2010 aan toevoegt, de wijze van aanbesteding van de treindiensten, de beheersvorm en de gewenste beheersvorm van de treindienst en de risicoparagraaf.

De heer KUIPERS sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Slagter omtrent de status van dit stuk. Hij heeft dat in zijn eerste bijdrage ook al aangegeven. Ten tweede wil hij de gedeputeerde steunen bij zijn gedachte om het geheel bij het OV-bureau onder te brengen. Hij denkt dat daarmee een bepaalde garantie wordt verkregen dat alles goed aan elkaar wordt gekoppeld, tenzij de gedeputeerde van zijn collega's uit Friesland en Groningen argumenten krijgen aangereikt waarom dat per se niet zou moeten. Mocht hij van mening zijn dat dit een goede gedachte is, dan wenst hij de gedeputeerde veel succes om zijn collega in Overijssel achter dit geheel te krijgen. Dan moet er natuurlijk niet statisch aan grenzen worden vastgehouden.

Mevrouw SEINEN gelooft graag dat de heer Bats het uitermate goed heeft uitonderhandeld, maar dat kon zij niet uit de stukken halen. Zij neemt graag aan dat dit het geval is. Zij is blij met de reactie van de overige commissieleden om te proberen meer duidelijkheid te krijgen over de financiële situatie en het is niet inderdaad zo dat het niet gaat om de details, maar om de financiële risico's, dus is zij blij dat er op deze manier kon worden gediscussieerd.

De heer BATS vindt de eerste vraag een lastige. Misschien moet de heer Slagter de vraag ook met de griffie bespreken. Wat spreker betreft wordt dit stuk in de statenvergadering behandeld, want ook spreker leefde aanvankelijk in de veronderstelling dat dit stuk in de staten behandeld zou worden. Daar is vorige week een wat andere reactie op gekomen, dus spreker moet de heer Slagter daarop het antwoord schuldig blijven.

De VOORZITTER gaat ervan uit dat dit in het Presidium zal worden besproken.

De heer BATS merkt op dat voor wat betreft het tweede onderdeel, namelijk de vraag over beheer en onderhoud, de wijze van beheer, de beheersvorm en de risicoparagraaf, hij de commissie van uitgebreidere informatie zal voorzien. Hij heeft deze informatie in de correspondentie tussen Rijk en provincie zitten, dus dat zal geen groot probleem zijn. Voor wat betreft de steun voor het OV-bureau merkt hij op dat hij denkt dat dit ook grote voordelen zal hebben. In dat opzicht is hij het dan ook met de heer Kuipers eens.

De VOORZITTER concludeert dat er dus nog een financieel stuk van de gedeputeerde komt. Verder zal alsnog in het Presidium worden aangekaart of dit stuk als voorstel in de statenvergadering komt of niet.

11. Memo van gedeputeerde Bats van 6 september 2007 over beveiligde parkeerplaatsen in Drenthe; uitwerking motie M11

De heer PETERS merkt op dat toen hij de memo las, hij er voor de zekerheid nog weer eens de motie bij heeft gepakt die 4 juli aan de orde was. Hij vraagt aan de VVD-fractie of met deze memo invulling is gegeven aan datgene wat de VVD in de motie heeft gevraagd.

De heer BALTES antwoordt dat dit voor een belangrijk deel het geval is. Als hij naar het resultaat kijkt zoals dat er nu ligt, is er zeker aan voldaan. Voor een deel ook niet, maar daar komt hij zo nog op.

De heer PETERS merkt op dat tijdens de behandeling op 4 juli 2007 de fractievoorzitter van de VVD heeft gezegd dat de criminaliteitsstatistieken, waaruit de toename van de onveiligheid blijkt, de grondslag vormen voor die motie. Hij had de cijfers niet paraat, maar wellicht heeft de gedeputeerde die cijfers nu paraat, want spreker is verbaasd dat er een stuk komt dat niet is gebaseerd op cijfers. Spreker is heel benieuwd welke cijfers de gedeputeerde heeft, want het is een stuk dat naar zijn mening is gebaseerd op angst voor eventuele onveiligheid die zich in de toekomst zou kunnen voordoen. Angst is volgens spreker een slechte raadgever. In het memo wordt samengevat wat de motie inhield en vervolgens worden een paar opmerkingen gemaakt, maar wat in de motie gevraagd wordt, namelijk onderzoek te doen naar alternatieve locaties, daar komt de gedeputeerde in deze memo niet op terug. Hij noemt wel een organisatie als TCN Property Projects die zeven locaties in Nederland in gedachten heeft en dat in oktober kenbaar zal maken. Spreker is heel nieuwsgierig of er inmiddels al een keuze is gemaakt en of een van die locaties ook in Drenthe ligt. Dan nog is hij nieuwsgierig waarom deze provincie die parkeerplaatsen zou moeten hebben en waar dat op is gebaseerd.

De heer MEDEMBLIK merkt op dat ook bij hem de wankelende onderbouwing en het tekort aan informatie in dit stuk leefde, dus als daar iets meer over is te melden, dan hoort hij dat graag. De memo roept ook weer nieuwe vragen op. Is het wel een wens van de staten om een concept als Truckcity met veel licht en dergelijke langs de snelweg te realiseren? Waarom moet nu precies die beveiliging er komen. Naar de onderbouwing daarvan is hij wel benieuwd.

De heer BALTES is blij met de ontwikkelingen zoals die hier zijn geschetst, wat hem nog niet helemaal helder is, maar daar kan de gedeputeerde vast wel iets over zeggen. Welke acties en lijntjes liggen er nu echt in de richting van het ministerie? Het ministerie is ook bezig met de ontwikkeling van 20 beveiligde parkeerplaatsen. Is er al wat meer te zeggen over het concept van Truckcity? Is er een relatie tussen dat concept en hetgeen waar het ministerie mee bezig is? Toen hij de motie heeft ingediend zat er bij die motie een voetnoot die verwees naar een rapportage waarin heel duidelijk de tendensen van dit soort criminaliteit zijn weergegeven, dus het is heel eenvoudig om dat de commissie nog eens te doen toekomen. Die geven ondubbelzinnig aan dat het toeneemt. Spreker heeft het dan over een toename op de drukke verkeersaders in Europa en in die statistieken staat de A37 nog niet, maar desgevraagd in regio's waar die problematiek nu wel voorkomt, werd hem te kennen gegeven dat als er eenmaal zo'n snelweg is, de criminaliteit er gratis bij komt. Dat is bijna een gegeven en vanuit die optiek heeft spreker gemeend te zeggen dat regeren vooruitzien is. Het is namelijk een veilige aanname dat die criminaliteit er toch bij komt en vanuit het beroepsgoederenvervoer is er een grote vraag naar dit soort faciliteiten. Daarom moet er niet worden gewacht totdat de ellende vanzelf komt, maar moet erop worden geanticipeerd dat dit eraan komt. De A37 moet dan ook aantrekkelijk worden gemaakt door te zorgen dat dit soort faciliteiten er komt. Het is natuurlijk ook een keuze om de put te dempen als het kalf verdronken is, maar die keuze heeft spreker niet gemaakt. Er is naar zijn mening voldoende materiaal beschikbaar op basis waarvan kan worden vastgesteld dat die criminaliteit een serieus probleem is en, ervan uitgaande dat de A37 een succesvolle drukgebruikte 24-weg wordt, moeten daar vooruitlopend voorzieningen worden getroffen. De rapportage is er en hij zal deze aan de overige statenleden doen toekomen.

De heer SLAGTER constateert dat het college snel heeft gereageerd op de motie van de VVD. Spreker keek er wel even van op. Nu is het ook geen diepgravende reactie, want het is het resultaat van een belronde over wat er allemaal aan de hand is en of er ook iets richting Drenthe gebeurt. Toch denkt spreker dat het een goede insteek is. De heer Peters heeft nog geen inzicht in de cijfers, maar de verwoording van heer Baltes is heel terecht, want 's avonds staan de vrachtwagens dicht bij elkaar om op die manier veiligheid te zoeken, dus spreker denkt dat dit wel een punt is. De variant van Truckcity is in Duitsland volgens spreker al vrij gangbaar en hij raadt Emmen aan om daarop in te steken, want als het heel aangenaam wordt gemaakt voor vrachtwagenchauffeurs dan rijden zij sowieso door en Emmen moet toch de vruchten van de nieuwe weg gaan plukken. Waar het op aankomt is welke rol de provincie nu verder op zich wil nemen. Hoe ziet het vervolgtraject eruit? Is er sprake van monitoren, bemiddelen, stimuleren, investeren? Wat nu?

De heer KUIPERS wijst erop dat de gedeputeerde in de notitie aangeeft dat er in oktober bekend zal worden gemaakt waar de locaties van Truckcity zullen komen. Over een week is oktober achter de rug, dus spreker is benieuwd of daar al helderheid over is. Willen de staten die locatie van Truckcity wel en zo ja, waar dan? In eerste instantie wil hij weten of er al meer bekend is.

De heer BATS antwoordt dat spreker alleen een motie heeft uitgevoerd. Hij kan niet namens de VVD uitspreken wat de overwegingen van die fractie zijn. Dat hebben de heer Baltes en, bij het indienen van de motie, de fractievoorzitter van de VVD al gedaan. Wat spreker heeft gedaan, is een snelle voortgangsrapportage geven en stand van zaken over waar het college op dit moment mee bezig is in de uitvoering van een motie. Dat had spreker in mei al toegezegd. In dat daglicht moet de commissie deze memo zien, evenals deze beantwoording. Er is alleen meer, want er staat een aantal ontwikkelingen opgesomd in deze notitie, waarlangs de motie uitgevoerd zou kunnen gaan worden. Wat is dan de rol van de provincie? Niet meer en niet minder dan het stimuleren en wellicht op de kaart zetten van deze provincie in relatie tot andere actoren, zoals het Rijk en het bedrijfsleven, waarbij wordt benadrukt dat de zuidas van de noordelijke ontwikkelingsas een bijzonder aantrekkelijke as is voor bedrijven en ondernemingen en voor transporteurs om langs te gaan. Dat is ook de kern geweest van de insteek van zijn beantwoording, namelijk niet het doemscenario van hoe verschrikkelijk het is gesteld met diefstallen van lading, maar spreker heeft wel informatie dat diefstal van ladingen een onderschat probleem is. Het is vooral een onderschat probleem daar waar mensen denken dat het niet onveilig is in hun regio. Dat is de insteek geweest van de motie en in ieder geval de strekking geweest van zijn beantwoording, namelijk om te kijken hoe de provincie aantrekkelijk kan zijn voor andere partijen. Het is dan de bedoeling om het Rijk te overtuigen dat bij de keuze voor die 20 bewaakte parkeerplaatsen, waarover overigens nog niets bekend is, er in ieder geval een parkeerplaats in Drenthe moet komen te liggen. Wat spreker ook leuk vond was dat Rijkswaterstaat bijzondere aandacht heeft voor een aantal parkeerplaatsen langs de A28. Dat zijn niet per definitie de bewaakte parkeerplaatsen, maar wel het aantrekkelijker maken van parkeerplaatsen en ook de sociale functie van die parkeerplaatsen wordt beter gefaciliteerd. Rijkswaterstaat wil het onderhoud op die plaatsen ook optimaliseren, wat de sociale veiligheid ter plaatse ten goede komt. Verder zoekt het consortium TCN, ook wel bekend onder Truckcity, ergens in Drenthe een locatie om hun concept neer te leggen. In dat concept zit een heel scala aan beveiligingsmaatregelen, waar onder meer het idee van de bewaakte parkeerplaats deel van uitmaakt. In oktober zal daar wat meer over bekend worden gemaakt. Dat is nog steeds oktober, zodat hij verwacht dat daar binnen een week meer over bekend zal worden. Dit is in ieder geval een variant die het college heel breed omarmt. De provinciale taak daarin is stimulerend en faciliterend, waarbij het niet de bedoeling is om er een groot projectteam tegenaan te zetten, maar waarbij het de taak van spreker is om Drenthe voor wat betreft de sociale veiligheid van (truck)parkeerplaatsen op de kaart te zetten. Hij zal de commissie over het verloop van dit onderwerp informeren, aangezien de uitvoering van de motie ergens een eindpunt moet hebben.

(De voorzitter schorst de vergadering tot 18.00 uur.)

12. Implementatie nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)

De VOORZITTER merkt op dat wordt gevraagd of de fracties kunnen instemmen met de startnotitie. Deze middag hebben de fracties hier al het een en ander inhoudelijk over kunnen horen en in deze notitie staat verwoord hoe het college de implementatie van de nieuwe wet wil aanpakken.

De heer BOMHOF kan zich in hoofdlijnen vinden in dit stuk en heeft er drie opmerkingen bij. Het provinciaal belang is heel belangrijk en dit moet ook duidelijk worden gedefinieerd. Via de operatie Stofkam komt dit straks in het voorjaar tot de commissie. Naast het definiëren van het provinciaal belang, moet die provinciale verordening er straks ook zijn voor 1 juli 2008, want indien het provinciaal belang "afgedwongen" dient te worden bij gemeenten en waterschappen, dan dient die verordening er ook te zijn. Dat wil hij graag nog meenemen in de procedure voor dat eerste onderdeel. Het tweede gaat over de nieuwe structuurvisie. Die mag dan wat later zijn en dat betekent volgens het overgangsrecht dat het einde van POP II ook het inluiden van de Structuurvisie is. Wat hem opvalt is dat de aanpak wordt dat alles weer wat ter discussie wordt gesteld. Het wordt in de groep van gemeenten, waterschappen en andere belanghebbenden gegooid, maar wat daar uitkomt daar worden dan mooie dingen mee gedaan. Spreker zegt het wat gechargeerd, maar daar riekt het wel naar als hij het stuk zo leest. Wil de provincie de rol goed waarmaken dan zal er een visie moeten worden vastgesteld en die mist hij in het stuk. Dat is geen structuurvisie, maar een visiedocument om de discussie in te kunnen gaan. Weten wat de provincie wil, weten waar de provincie naar streeft en weten wat er van het oude POP II behouden moet blijven, zijn daarbij belangrijk. Niet alles kan zomaar veranderen, want de provincie heeft ook te maken met continuïteit en een stuk in gang gezet beleid wat niet zomaar kan verdwijnen. Ook voor dat punt wordt duidelijk aandacht gevraagd voor de regierol van de provincie, met daarbij een visiedocument dat hij ook graag bij de staten behandeld wil zien en waar hij graag zijn mening over zou willen geven. Als derde heeft hij een prima brief van de Milieufederatie Drenthe binnengekregen. Daar staan dingen in die als schoten voor de boeg betiteld kunnen worden, maar toch wordt er constructief meegedacht. Eigenlijk is dat de enige belangengroepering die deze gelegenheid te baat heeft genomen. Er staan twee belangrijke items in en dat is allereerst de provinciale verordening die belangrijk is en het tweede is de Adviescommissie voor kwaliteitscontrole. Wat wil de provincie nu straks afwegen en waar wil de provincie straks over gaan beslissen? Daar kan de provincie een mening over hebben maar het is goed om daar een adviescommissie van deskundigen bij te zetten. Straks zal de provincie geen bestemmingsplannen meer goed kunnen keuren, maar zal de provincie in bezwaar en beroep moeten gaan tegen bestemmingsplannen en andere beslissingen en dan zal de provincie bij de rechter goed onderbouwd haar verhaal neer moeten kunnen leggen. Dat kan alleen wanneer er een onafhankelijke adviescommissie bij is gehaald.

De heer VAN BERKUM merkt op dat er heel veel gaat veranderen met de WRO, zowel intern bij de provincie als extern. Hij heeft geen moeite met het plan dat er ligt, althans qua inhoud, maar als hij het plan van aanpak leest dan wordt er voornamelijk naar vakinhoudelijke aspecten gekeken. Die zijn zeker wel belangrijk, maar het lijkt meer het plan van aanpak (PvA) voor het opstellen van een structuurvisie dan voor het invoeren van een nieuwe WRO. Hij zou graag een wat bredere insteek zien. De veranderingen betreffen namelijk sterk de relatie met de gemeenten en het ontbreekt in het PvA aan aandacht voor de benodigde cultuuromslag bij de overheden. Hoe wordt er in de toekomst samengewerkt met die overheden? Adviseren en in gesprek zijn is heel iets anders dan toetsen en afwijzen. Dat vergt andere competenties en kwaliteiten en daar mist hij aandacht voor. Hij pleit dan ook voor een open en collegiale open schouder-aan-schouderbenadering met de gemeenten als medeoverheden en nu lijken zijn in het PvA op één hoop te worden gegooid met belangengroepen, burgers en anderen. Bestuurlijke verhoudingen waar iedereen in zijn waarde wordt gelaten en waar niet voor de rechter wordt uitgevochten wat wel en niet mag, is heel belangrijk. Dat suggereert toch de aanbiedingsbrief, waarin staat dat er nog jurisprudentie moet komen. Spreker mag aannemen dat geen jurisprudentie wordt afgewacht maar dat schouder aan schouder met de gemeenten wordt opgetrokken. Hoe verhoudt zich de nieuwe WRO zich met de herinrichtingswetgeving? Bestemmingsplannen en herinrichtingen staan altijd met elkaar in een

bepaalde verhouding in de zin dat herinrichtingen in de plaats komen van bestemmingsplannen. Hoe zit dat precies in de nieuwe WRO?

De heer PETERS merkt op dat deze startnotitie het begin is van een heel traject dat eraan zit te komen. In dat verband is het goed geweest dat hij vanmiddag uitgebreid informatie heeft gehad. Hij vraagt aandacht voor de tijdspanne die erin zit. Voorstel is om in januari 2008 verder te gaan. Spreker heeft gekeken wat er in andere provincies gaande is en zo is Overijssel al in augustus met een uitgebreid discussiestuk gekomen, maar ook met een heel uitgebreid statenstuk, waarbij ook wordt ingegaan op de overgangperiode. Hoe wordt dan met het een en ander omgegaan? Daar vraagt hij aandacht voor, dus stelt hij voor om hier zo snel mogelijk mee te beginnen en niet te wachten tot januari of februari. Wellicht zou een commissie vanuit de staten daar actief aan kunnen meedoen en meedenken. Hij ondersteunt ook de opmerking die de VVD heeft gemaakt over de brief die de Milieufederatie heeft gestuurd, want daarmee is te zien hoe belangrijk dit moment is voor de start van de discussie die gaande is.

De heer SLAGTER wijst erop dat hij met dit stuk de neiging heeft om twee dingen te gaan doen, namelijk het gaat over structuur en hij heeft daarnaast de neiging om over de inhoud te gaan praten. Het stuk gaat gewoon over de notitie en de planning daarvan en als er opmerkingen worden gemaakt of gemeenten wel goed benaderd worden, dan zijn dat aannames. Hij gaat ervan uit dat dit heel zorgvuldig wordt gedaan op dezelfde wijze als hij dat bij POP II heeft meegemaakt. Het gaat nu over de structuur en daar kan hij zich best in vinden. Het is spreker nu wel duidelijk hoe er met de overgangperiode moet worden omgegaan, maar hij heeft begrepen dat de aanpak van de stofkam in het voorjaar of anders na juli zal worden ingezet en dan is gelijk de periode van overgang ingedekt. Dat is een geruststelling. Het baart hem zorgen dat december 2009 wordt gehanteerd als besluitvormingsperiode van al het beleid, dus ook het nieuwe beleid. Er wordt echter een opening van een jaar gelaten en de vraag wordt gesteld of de provincie het wel haalt. Spreker wil toch graag proberen 2009 te handhaven en als er uitgeweken moet worden, dan liever niet. Bij de startfase en ontwerpfase is hem niet de positie van de staten duidelijk geworden. Er staat dat de staten zullen samenwerken met het college, maar in het kader van het dualisme zal daar ruzie over kunnen ontstaan. Bij de ontwerpfase wordt de commissie OGB bijvoorbeeld helemaal niet genoemd, hoewel er met de benaming dat er een commissie vanuit de staten zal worden geformeerd, alles kan worden ingedekt. Verder heeft hij het volle vertrouwen in deze notitie. De brief van de Milieufederatie heeft spreker met plezier gelezen. Hij is bezorgd over het eventuele wegvallen van een effectieve regie vanuit de provincie. Die zorg heeft spreker, maar ook het college waarschijnlijk richting de gemeenten. Er wordt gesproken over kwaliteitsverlies van ruimtelijk beleid. Daar moet voor worden opgepast en als laatste wordt het op de tocht zetten van de verworvenheden van POP II genoemd. Dat moet zeker niet gebeuren, want in POP II staan heel veel waardevolle zaken. De brief wordt door hem ondersteund, maar er wordt pas over gesproken als college en de staten hiermee aan de gang gaan.

De heer WESTERHOF constateert dat vorige sprekers hem bijna al het gras voor de voeten hebben weggemaaid. Hij heeft op zich weinig problemen met de structuur en sluit aan bij de heer Peters voor wat betreft diens opmerking over de werkgroep. Deze moet zo snel mogelijk worden ingesteld, gezien de tijdspanne. Ook spreker komt met de brief van Milieufederatie Drenthe. Immers, een gat van anderhalf jaar is feitelijk niet toelaatbaar. Ook hij onderstreept het handhaven van de gegevens zoals deze binnen POP II zijn vastgesteld, want het zou jammer zijn als het kind met het badwater wordt weggegooid, zoals de heer Hoekstra van de Milieufederatie zegt.

De heer KUIPER dankt allereerst voor de informatieve bijeenkomst die hij vandaag heeft gehad over de WRO. Dat was heel verhelderend. Hij kan daardoor een aantal vragen achterwege laten, want die zijn vanmorgen al beantwoord. De ruimtelijke ordening van de provincie is opgebouwd vanuit het POP. Met het POP heeft hij heel goede ervaringen en de bevoegdheden die vanuit die regelgeving komen zijn ook bij de gemeenten duidelijk. Het is daarom ook terecht dat in de overgang naar de nieuwe WRO het instrumentarium van het POP goed te bekijken, zodat het provinciaal belang goed wordt onderschreven.

De procedure die daarbij hoort is volgens zijn fractie een goede. Wel heeft hij een paar kanttekeningen. Het is wel zo dat er een vrijblijvendheid ontstaat of op de loer ligt als er alleen maar over procedures wordt gesproken. Verder mist hij steeds meer de inhoud waar het eigenlijk over zou moeten gaan. Het zou dan goed zijn om vast te stellen bij het instrumentarium van het POP wat goed heeft gewerkt, wat niet goed is gegaan en wat er nuttig en nodig is geweest. Het proces moet leiden tot een nieuwe omgevingsbeleid moet een visieontwikkeling als onderlegger hebben en daarom hoort hij graag van het college hoe in de voorbereidingsfases Stofkam POP II het Drents landschap, rust en ruimte als kernkwaliteit gehandhaafd kunnen worden binnen de mogelijkheden van een nieuw wettelijk instrumentarium. In de begeleidende brief staat hoe het college denkt over de organisatie van de bestuurlijke aansturing. In de eerste alinea van de brief staan de beleidsintenties van het collegeprogramma over de actieve betrokkenheid van de samenleving. Daar wil het college graag een werkgroep voor inrichten uit het midden van de staten. Nu zijn er naast statenleden ook commissieleden, dus hij zou graag zien dat die daar ook voor worden gevraagd. Met die toezegging zou hij heel tevreden zijn.

Mevrouw HAARSMA heeft het over de opzet voor de nieuwe structuurvisie en de procesarchitectuur daarvan. Wat haar daarbij opvalt is dat het alleen de PvdA opvalt dat het hier louter en alleen over het proces gaat en niet over de inhoud. Dit is de manier waarop het college in de tijd om wil gaan met de opzet van de nieuwe structuurvisie. Daar heeft de commissie vanmiddag uitvoerige informatie over gekregen. Zij wil op een paar dingen ingaan die hier zijn genoemd. De VVD noemt het provinciaal belang dat heel belangrijk is, maar dat is de essentie van de nieuwe WRO. De heer Bomhof zegt dan ook dat via Stofkam het provinciaal belang naar voren komt. Dat is spreekster iets te eenvoudig.

De heer BOMHOF antwoordt dat hij iets anders heeft toegezegd. Hij heeft een knip gemaakt, want zoals in de brief staat is het provinciaal belang heel iets anders dan het proces van de structuurvisie. Hij heeft het provinciaal belang helemaal losgekoppeld van de structuurvisie.

Mevrouw HAARSMA wil niet de inhoud ingaan, maar wil een paar dingen zeggen. Het gaat hier namelijk over de procesarchitectuur als er wordt gesproken over de WRO en het provinciaal belang. De heer Bomhof hoort zij zeggen dat er een verordening moet komen en dan wordt er toch op de inhoud ingegaan. Wat spreekster wil zeggen is dat er een zeer boeiend proces wordt ingegaan. In het Collegeprogramma gaat het in hoofdstuk 1 over inspraak en dat vindt het college een heel belangrijk thema. In het verleden heeft het college een POP tot stand gebracht dat veelal in dit huis werd geschreven, waarna het de inspraak inging. Eenieder kon er dan iets van vinden. Dit college is van mening dat de wereld verandert en de nieuwe WRO vraagt ook iets anders van de overheden. Het college is dan ook van mening dat als het gaat over Drenthe en over de omgeving, dan wil het college toch graag gevoed worden door organisaties en instellingen, belangenverenigingen, burgers en andere overheden. Dan bedoelt het college daar niet mee dat het dan maar in de pet moet worden gegooid, waarna er een grote gemene deler uitkomt, waarmee het college dan aan de slag gaat. Dat is nu juist wat het college niet wil. Wat het college wil is in gesprek gaan met iedereen, waaronder ook de staten. Provinciale staten zijn dus ook aan snee om ervoor te zorgen dat het provinciaal belang boven tafel komt. Daar zijn de staten voor aan zet, net zo goed als het college dat is en ook andere partijen. Partijen hebben namelijk een gezamenlijk belang, namelijk een goede ruimtelijke inrichting van deze provincie. Wat goed is moet goed blijven en kan wellicht nog beter worden. Dat moeten alle partijen doen, met ieder zijn eigen verantwoordelijkheid. De ChristenUnie wil zoveel mogelijk schouder aan schouder optrekken, maar wat nu de kunst is, is om zoveel mogelijk eerst eens met elkaar te spreken over inhoud en dan bedoelt zij ook overleg met gemeenten. Pas later zal dan over een instrumentarium worden gesproken, bijvoorbeeld of er een verordening moet komen of niet, of de provincie reactief moet zijn of proactief. Daar wil zij het nu nog niet over hebben, want dat komt al werkende weg aan snee. Het college heeft een ambitieus tijdspad, maar de commissie weet ook dat dit college ambitieus is en dat het ervan overtuigd is dat er eind 2009 tot besluitvorming zal worden gekomen. Met veel partijen, organisaties en instellingen gaat de provincie schouder aan schouder in gesprek, de staten gaan in gesprek en het college hecht er zeer aan dat zo snel mogelijk een groep vanuit de staten tot een werkgroep komt, zodat direct aan de slag

kan worden gegaan. Dat begint dus niet pas in januari 2008, want in het provinciehuis wordt al heel hard gewerkt aan de inhoud van de nieuwe WRO. De provincie gaat zowel ambtelijk als bestuurlijk langs gemeenten en er worden mensen uitgenodigd. Daarom wordt het zo snel mogelijk tijd dat de staten daarbij worden betrokken en dat beschouwt zij vandaag dan ook als de startfase. De commissie is lovend over de brief van de Milieufederatie, maar spreekster is daar niet lovend over. Zaterdagochtend kreeg zij die brief in de bus en haar eerste gedachte bij de brief was dat het oude politiek is. Op deze manier een brief schrijven aan een college en aan statenleden, dat ademt voor spreekster een sfeer uit van wantrouwen en dat de provincie moet opletten. Wat zij wel zeer waardeert is dat de Milieufederatie de provincie hoog in het vaandel heeft als het gaat om regievoeren. Dat is zij volstrekt met de Milieufederatie eens, maar zij vindt het een sfeer ademen van wantrouwen jegens gemeenten, richting andere organisaties en jegens de Milieufederatie zelf. Immers, er is sprake van een democratisch bestel waarin gelegenheid bestaat om, als er iets niet goed gaat, de milieufederatie richting de gemeenten kan opereren en juridische stappen daartegen kan ondernemen. Dat blijft dus allemaal, maar als gekeken wordt naar de nieuwe werkwijze van het college, namelijk op een heel creatieve manier een proces neerzetten als het gaat om de nieuwe WRO, dan vindt spreekster het heel jammer om daar op voorhand al stellingen in te betrekken die de provincie nu net even loslaat.

De heer KUIPER merkt op dat in de ASV van deze provincie staat dat een organisatie die door de provincie gesubsidieerd wordt, gevraagd en ongevraagd advies mag geven en als een maatschappelijke organisatie op deze manier wordt benaderd, dan vindt spreker dat over de hoofden van de commissieleden heen een te sterk signaal naar die organisatie die gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheden die die organisatie heeft.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij ditzelfde tegen de heer Hoekstra van de Milieufederatie heeft gezegd. Zij waardeert het zeer dat de Milieufederatie reageert, maar de toonzetting van de brief vindt zij negatief gesteld en die vindt zij niet meer van deze tijd, in deze tijd van burgerparticipatie en inspraak en beginspraak. Dat is alles wat zij heeft gezegd. Zij heeft niet gezegd dat de Milieufederatie niet mag reageren. Integendeel, zij waardeert dit zeer, maar zij zou ook daar een vernieuwingsslag willen zien. Dat is wat ontbrak en dat heeft zij aan de heer Hoekstra gemeld. Het college wil namelijk op een nieuwe manier de nieuwe WRO tot stand brengen en op een moderne manier met partijen in gesprek gaan om op die manier een goede nieuwe Structuurvisie voor Drenthe te realiseren.

TWEEDE TERMIJN

De heer BOMHOF merkt op dat hij in eerste termijn verkeerd is geciteerd en verkeerd is begrepen. Hij heeft nadrukkelijk aangegeven dat het hier om een tweeslag gaat, namelijk dat er een provinciale verordening of een provinciaal belang op 1 juli 2008 moet zijn, want daarna gaat de nieuwe wet werken en dan moet deze worden toegepast. Daar hoort een verordening bij, want deze moet binnen een bepaalde tijdspanne worden vastgesteld. Dat moet dus gebeuren door de staten en dat hoort wel degelijk bij het proces en niet zozeer bij de inhoud. Er moet dus haast worden gemaakt om zowel het provinciaal belang op tijd te kunnen definiëren en dit neer te leggen in de provinciale verordening. De structuurvisie is iets voor de langere termijn, want het overgangsrecht vanuit het POP kan voorlopig als structuurvisie worden aangemerkt en dan is er nog even tijd voor de vaststelling van een structuurvisie. Spreker heeft voorts alleen gezegd dat het ernaar rinkt dat het college dit in de pet gooit, dat de omgeving er dan iets van kan vinden en dat het college dan wel ziet. In dat verband heeft hij de regierol van de provincie als van groot belang aangemerkt. De provincie vindt iets en dat geldt ook voor gemeenten en waterschappen en andere partijen. De provincie heeft een eigen verantwoordelijkheid en taakstelling en daar hoort een evaluatie van het POP bij. Daarbij worden zwakke en sterke punten benoemd en wordt een visie geformuleerd waarin het college helder aangeeft waar de provincie naartoe wil en wat de visie voor de toekomst is. Dat is een creatief proces en dat moet de gedeputeerde zeker aanspreken. Een dergelijk visiedocument is nodig wil dit proces goed verlopen bij zowel gemeenten, waterschappen als andere partijen en belanghebbenden. Dat is de rode draad en het houvast dat zij hebben in het proces voor de

structuurvisie. De gedeputeerde vindt dat de brief van de Milieufederatie een sfeer van wantrouwen ademt en dat er geen vernieuwingsslag uit spreekt. Spreker heeft die brief met vele anderen heel wat positiever gelezen. De Milieufederatie maakt zich terecht of onterecht zorgen en dat mag de Milieufederatie best doen. De Milieufederatie mag best vragen aan het college niet teveel nadruk te leggen op de route en op het omgevingsbeleid en niet teveel te kijken naar competenties tussen gemeenten en provincies. Wil de provincie wel alles ter discussie stellen en moet niet juist het goede worden behouden? Dat is allemaal heel goed en duidelijk aangegeven en dat kan de lezer op een heel verschillende manier lezen. Het kan als ouderwets worden aangemerkt, maar ook worden gezien als een instantie die zich zorgen maakt dat de goede dingen uit het POP overboord worden gegooid. Dat er een sfeer van wantrouwen uit de brief blijkt en dat er geen vernieuwingsslag uit de brief spreekt, zijn kwalificaties die de VVD-fractie juist volledig onterecht vindt.

De heer SLAGTER heeft alle vertrouwen in het proces. De brief van de Milieufederatie is prematuur, maar hij heeft in de commissie ook allerlei premature reacties gehoord over beleid, visies van de heer Bomhof en dat is allemaal even prematuur. Het college moet dat maar zien als een vorm van betrokkenheid en dit kan straks worden gebruikt als klankbord wanneer er daadwerkelijk aan de slag wordt gegaan.

De heer KUIPER merkt op dat in de presentatie van vanmiddag werd aangegeven dat proactief moet worden aangegeven hoe eventueel met het instrumentarium moet worden omgegaan als provincie. In fase I wordt dan begonnen met een gezichtsbepaling die interactief zal zijn en waarbij de partners worden betrokken. Op een bepaald abstractieniveau dienen de zaken dan integraal te worden benaderd. In fase II staat dat de ontwerpogave aangeeft waar het in omgevingsbeleid om gaat. Als die twee dingen worden losgekoppeld op zo'n manier en de procedure wordt dan eerst verhelderd, lijkt het erop alsof het in de verkeerde volgorde wordt gedaan. Dat heeft ook de Milieufederatie opgemerkt en als de gedeputeerde dan zegt dat zij op een andere manier de maatschappij om gaat, waarbij fase I en II worden gecombineerd en dat maatschappelijke organisaties worden uitgenodigd aan te geven waar het in het omgevingsbeleid om gaat, dan moet dat tegelijkertijd op die twee niveaus worden gedaan. De vorm volgt altijd de functie en de functie is het omgevingsbeleid. De vorm waarin dat gebeurt is ook belangrijk, teneinde dit te communiceren met de samenleving. Als dit dus gezamenlijk gebeurt is dat prima, maar er ontstaan problemen als dat in de verkeerde volgorde gebeurt.

De heer WESTERHOF merkt op dat het proces een heel interessant proces is. Dat is geen probleem, maar hij krijgt de indruk dat mevrouw Haarsma tegen de commissie zegt dat zij rustig kan gaan slapen en dat het allemaal wel goed komt. Ook de heer Slagter bevestigt dit, door aan te geven hier wel vertrouwen in te hebben. Twee agendapunten daarvoor zegt de heer Slagter nog dat de staten er altijd bij worden geroepen op het moment dat de zaak al besloten is. Wat wil de heer Slagter nu dan?

De heer SLAGTER antwoordt dat het een notitie is waarin stappen zijn opgenomen en er staat overal bij wie er bij betrokken worden en wanneer de besluitvorming is. Het is allemaal kraakhelder en duidelijk is dat jan en alleman erbij worden betrokken. Spreker snapt niet waar de heer Westerhof het over heeft.

De heer WESTERHOF merkt op dat enige haast wel geboden is, want er zit een gat van anderhalf jaar en als daar geen goed antwoord op komt, dan zit het proces vast.

De heer SLAGTER wijst erop dat POP II daarvoor geldt. Daar gaat de stofkam door en POP II wordt zodoende aangepast aan de wetgeving en dat geldt als tijdelijk instrument. Dat is dus ingedekt. Hierover moet een besluit worden genomen in het voorjaar.

De heer WESTERHOF vindt dat de gedeputeerde als een wesp gestoken reageert op de brief van de Milieufederatie. Waarom eigenlijk? Het is een normale reactie van een externe organisatie op een ontwikkeling binnen provinciale staten. Wat er in die brief staat vindt spreker niet bepaald van wantrouwen getuigen.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat vanmiddag tijdens de informatieve bijeenkomst het proces heel helder en duidelijk is neergezet. Zij weet niet of de heer Bomhof er was, maar hij meent dat 1 juli 2008 een verordening moet liggen, maar dat is helemaal niet waar. De provincie moet ervoor zorgen dat op 1 juli 2008, de ingangsdatum van de nieuwe WRO, er zodanig de stofkam door het POP is gehaald dat het POP WRO-proof is, en dat betekent dus niet dat er een verordening moet zijn. Dat is echt een misvatting. Op lange termijn en dan heeft zij het over eind 2009, dan gaat zij eruit dat er nieuw omgevingsbeleid is, dat door de staten is vastgesteld. Op dat moment is er nieuw omgevingsbeleid. Er staan heel goede zaken in het POP, maar er staan ook zaken in het POP die nu tot het takenpakket van de gemeenten gaan behoren. Als het gaat om het provinciaal belang en een veranderende maatschappij, om een veranderende opvatting over wonen, water en over klimaat, dan zullen het college en de staten daar iets van moeten vinden. Dat betekent dus niet dat college en staten achterover kunnen leunen, maar dat de staten ook behoorlijk aan de bak moeten, want er wordt van de staten ook het nodige verwacht. De staten willen toch hopelijk meedenken over waar de provincie Drenthe voor staat en voor zal moeten gaan. Daar moeten de staten bij betrokken willen zijn. Daar gaat het dus over en spreekster zegt dus niet dat de staten rustig kunnen gaan slapen, maar zij verwacht dat de staten de mouwen opstropen. Het college heeft een uitstekende verstandhouding met de Milieufederatie Drenthe. Spreekster vindt ook dat de Milieufederatie zeker moet reageren en zij is ook zeker niet boos of verdrietig. Wat zij heeft bedoeld met wantrouwen is dat zij graag op een nieuwe wijze met omgevingsbeleid aan de slag wil. Vier jaar geleden kreeg zij van alle gemeentebesturen te horen dat zij het POP wel leuk vonden, maar dat dit door de provincie was gemaakt en dat zij daar weinig tot geen inspraak in hebben gehad, behalve dan dat toen het POP gereed was het college vier avonden de boer op was geweest. Nu wil het college dat op een andere manier gaan doen en die kans wil zij graag pakken en spreekster is daarvan overtuigd dat dit in de provincie Drenthe ook kan. Dat was de strekking van haar opmerking, niet meer en niet minder. Het college is ervan overtuigd dat de door het college gehanteerde volgorde heel goed is. In januari gaat het college in debat met de staten over het provinciaal belang versus gemeentebelang en waar de provincie zich wel of niet mee moet bemoeien. Dat zal het college op een heel creatieve manier gaan doen en wel zodanig dat de staten daar versteld van zullen staan.

De VOORZITTER concludeert dat de commissie zich kan vinden in deze startnotitie. Wel zijn er opmerkingen gemaakt en adviezen gegeven. In januari komt het college hierop terug bij de commissie en de staten. Daarnaast zal er een werkgroep vanuit de staten moeten worden geformeerd. Zij stelt vast dat daarvoor de volgende commissievergadering een voorstel zal worden gedaan.

De heer BOMHOF wil dat punt bespreken in zijn fractie.

13. Brieven van 20 september en 10 oktober 2007 over woningmarktverkenning provincie Groningen en regio Groningen-Assen.

De heer KUIPER vindt dit een prima rapport. Er wordt een nieuwe weg ingeslagen, maar het is ook een bevestiging van wat GroenLinks al tijden heeft gemeld. Prognoses zijn niet meer dan dat en de scheefgroei kan ook sterker worden in plaats van zwakker en bij het vorige POP was hij al van mening dat de bevolkingsverwachtingen te hoog zijn. 30.000 is waarschijnlijk ook nu nog te hoog. Nieuwbouw kan gemakkelijk teveel zijn en ook bij meer realistische cijfers. Om nu te bouwen voor de leegstand, vindt spreker ongewenst, maar dat vindt iedereen. Daarom moet er ook goed worden gemonitord en in sommige gemeenten is al sprake van krimp en dat zou ook in de gehele provincie gaan gebeuren. De regiovisie heeft ook een aantal uitgangspunten geformuleerd en daarbij is te denken aan de sturende functie van

het openbaar vervoer. GroenLinks wil deze doelstelling uiteraard blijven handhaven. Bouwen waar openbaar vervoer is. Dat geldt voor Hoogezand-Sappemeer, Zuidhorn, Winsum in de provincie Groningen en uiteraard Assen en aangelegen stations in Drenthe. Daarom is realisatie van het Kolibri-project voor spreker essentieel. Op dit moment wordt er in de weilanden gebouwd en worden de mensen uit de centra getrokken. Er is nu al een trek vanuit de perifere gebieden naar de bevolkingsconcentraties en dat heeft grote ongewenste effecten. Er is sprake van verdunning, zoals minder mensen per woning, maar daarnaast is er in de toekomst ook nog sprake van vergrijzing. Daar moet de bouw op worden afgestemd. Bovendien is er sprake van overlap, zoals bij Assen, waar woonwijken in omliggende gemeenten en Assen aan elkaar vastgroeien. Dit vergt overleg tussen betrokken gemeenten en daarvan is onvoldoende gebleken. Nu is er wederzijds gemopper en laat het overleg te wensen over. Hij wil kijken naar waar gebouwd kan worden op grond van gebiedsbepalende argumenten en daar het aantal aan aanpassen. Het gaat zijn fractie ook om kwaliteit, zoals bijvoorbeeld de eis om duurzaam te bouwen met laag energiegebruik. Hij dringt daar sterk op aan. Hoe zijn de krachtsverhoudingen rondom de regiovisie? Kan er worden vastgehouden aan de kern rond de regiovisie? In het rapport zijn belangrijke zaken over het voetlicht gebracht. Dat er niet al te veel nieuwe woningen bijgebouwd hoeven te worden, gelet op de verwachte demografische krimp, is duidelijk. De grote groeiambities, zoals die in de plannen zijn neergelegd, zijn in deze regio kansloos. Hij wil die constatering uit het rapport nog eens nadrukkelijk onder de aandacht brengen. De gewenste nieuwbouw is bedoeld om een kwaliteitsslag te maken en ook dit constateert het rapport, hetgeen zijn instemming heeft. Nog een belangrijk punt uit het rapport is dat voor iedere nieuwe woning die er wordt gebouwd, moet er een andere woning aan de markt worden onttrokken omdat anders leegstand op serieuze schaal dreigt te ontstaan, zowel in de huur- als in de koopsector. Vanuit dit perspectief is het grote aantal plannen dat in de pijplijn zit, een bijzonder punt van aandacht. Er moet drie keer worden nagedacht alvorens een erg ambitieus programma wordt uitgevoerd. Centraal in de discussie is steeds de beoordeling van de cijfers. Ook in het rapport wordt die vraag gesteld. Hoe hard zijn de cijfers? Voorzichtigheid is geboden en als plannen worden uitgevoerd is er geen weg meer terug. Bouwen voor de leegstand is zeer ongewenst. Hij is het eens met het college over de voorstellen die in de begeleidende brief stonden bij de gedachtestreepjes.

De heer PETERS meldt dat de CDA-fractie zich kan vinden in de voorstellen zoals deze in de brief staan. Hij vindt dat het college adequaat handelt nadat die gegevens bekend zijn geworden. Op deze manier wordt de zaak als het ware bevroren en er wordt geïnventariseerd, waarna er pas verdere stappen worden ondernomen. Er wordt wel gezegd dat er een interactief proces zal plaatsvinden van september tot december en dat loopt dus al een poosje met alle betrokken partijen. Welke partijen zijn dat? Misschien dat hij daar een antwoord op kan krijgen. Spreker wist niet van dit onderzoek en wellicht had dit een hoop onrust in Noorderveld voorkomen kunnen worden als aangegeven was dat er een onderzoek zit aan te komen die op korte termijn uitsluitsel geeft over de ontwikkelingen. Spreker weet niet of dit een gemiste kans is geweest of dat de provincie iets eerder richting de bewoners en organisaties in dat gebied had kunnen aangeven dat er een rapport zit aan te komen.

De heer SLAGTER vindt de resultaten van het onderzoek verrassend in de cijfers, maar minder verrassend dat er allerlei deskundigen voorspeld hebben dat er een krimp gaande is, dus dat was op zich weer niet verrassend. Wel verrassend vond spreker dat de stad Groningen dertig procent minder heeft gebouwd, terwijl voor Roden-Leek een krimp van vier procent wordt aangegeven. Die herbezinning is dus op zijn plaats, maar hij vraagt wel om een brede herbezinning, want het gaat ook over de regiovisie, ambities en het vraagstuk van huur. Zo is de huursector in de stad Groningen heel anders dan in Roden-Leek en heeft Assen het ook heel anders ingevuld dan de stad Groningen. Spreker pleit voor een breed onderzoek en eigenlijk zou hij nu al kunnen stoppen, want als er over de inhoud gepraat moet worden, moet hij tot het voorjaar wachten. Hij kan het toch niet laten om nog een paar dingen te noemen. Ten eerste over de regiovisie. Spreker denkt dat het heel verstandig is om uitgangspunten vast te houden, want de centrale regie blijft nodig. Zo zijn er afspraken tot 2010 over een hevig bouwprogramma, waarvan een facet van gehaald is. Die druk hangt sowieso boven de markt. Dan is er de eigen behoefte in Roden-Leek die sowieso omvangrijk is, dus zal de provincie daar de regie moeten gaan voe-

ren. Het is ook om de balans te bewaren, want op de bouw van de stad Groningen ligt lang niet zo'n vraagdruk als bij Roden-Leek. De neiging om wel in Roden-Leek te bouwen en niet in de stad Groningen zou dan een verkeerde zijn. Er moet dus behoorlijk regie worden gevoerd dat daar balans in ontstaat en de stad Groningen moet dan gaan bouwen, want de stad moet de hoofdcontingenten oppakken binnen de regiovisie. Zo is dat ook onderling afgesproken. Over sturing en regie, maar ook over de koop en huur maakt spreker zich zorgen. Als de economische ontwikkeling doorgaat zoals deze nu doorgaat, zal de huursector onder druk blijven staan en moet er regie worden gevoerd. Het probleem van de omgeving en de inbedding hoort bij het vorige onderwerp. Voor wat betreft de discussie over de getallen in dat gebied, merkt spreker op dat hij voor de kwaliteit gaat van wonen en de omgeving. Op getallen komt hij dan wel uit, maar getallen mogen niet het paard zijn dat alles in dat gebied gaat trekken. Wat in het onderzoek ook wordt meegenomen, is de financiering van het regiopark. Spreker vindt dat als het gaat over balans, ervoor moet worden gezorgd dat de financiering beter is geregeld, want er is nog sprake van een gigantisch tekort. Spreker zag in de begroting van deze provincie dat daar wel wat aan gedaan wordt. Wat in het onderzoek ook meegenomen wordt zijn de ongewisse bevolkingsontwikkelingen. De provincie denkt het te weten, maar weet het echt niet. Krimp wil namelijk niet zeggen dat er minder gebouwd moet worden, want krimp kan ook betekenen dat er iets anders moet worden gebouwd, dus daar moet heel goed naar worden gekeken. Verder is één punt tot nu toe vergeten en dat is het draagvlak bij de bevolking. Daar moet voor worden gezorgd, dus mensen moeten niet te laat worden geïnformeerd. Als de provincie dan toch in het voorjaar ergens mee komt, dan moet dat ook worden meegedeeld aan de bevolking en moeten mensen daarover mee kunnen praten.

De heer BOMHOF vindt het opmerkelijk dat de cijfers van 2003 in 2007 ingrijpend zijn veranderd. Dan heeft hij het nog niet over de diverse varianten tot 2020 die het rapport ook nog kent. De heer Slagter geeft aan dat hij ook niet precies weet of die cijfers kloppen, maar hij weet wel dat er nog menig onaangename verrassing kan komen voor de toekomst. Dat betekent ook dat er heel stevig gepraat zal moeten worden, namelijk allereerst over wat die cijfers nu eigenlijk waard zijn. Waar gaat het om en wat zijn nu de meest betrouwbare cijfers? Dan is ook al gezegd dat de vraag naar woningen sterk varieert binnen het regiovisiegebied, namelijk in de stad Groningen wat minder en in Roden-Leek wat meer, want het is daar relatief goedkoop wonen. Dat betekent ook dat met dezelfde vraag die er is, ook moet worden nagegaan of die afspraken overeind moeten blijven en of de verdeling ook op die manier overeind moet blijven. Dat betekent dat als alle gemeenten wat terug zouden moeten, in welke mate moeten die gemeenten dan terug om ervoor te zorgen dat het geplande aantal van 43.000 kan worden teruggedrongen naar 31.000 woningen? Misschien zal het bij de meer sombere varianten betekenen dat er nog verder terug moet worden gegaan. In zoverre is nieuwe besluitvorming binnen de regiovisie hard nodig. Daar wenst hij het college heel veel wijsheid bij en hij dringt erop aan om die afspraken en de verdeling maar eens goed vast te stellen, maar ook het draagvlak bij de bevolking is belangrijk en een belangrijk zorgpunt voor het welslagen in de toekomst. In het Dagblad van het Noorden stond naar aanleiding van deze regiovisie een artikel waarin de gedeputeerde zegt dat zij voortaan lak heeft aan contingenten. Hij wreef zijn ogen uit toen hij het las, want dit kan zij niet hebben gezegd. Hij nodigt de gedeputeerde uit dit nog eens toe te lichten, want indien zij lak heeft aan contingenten, dan betekent dat nogal wat. Dat betekent dat gemeenten die erop vertrouwen dat er zoveel nieuwbouwwoningen zijn weg te zetten een gedeputeerde op hun weg vinden die dat zo ineens anders kan beoordelen. Spreker kent ook gemeenten in Drenthe die graag de grote bouwplannen wat terug willen dringen en de provincie vindt daarvan dat zij die contingenten echt wel nodig heeft. Het geeft alleen maar misverstanden, terwijl contingenten een objectief, betrouwbaar begrip vormen. Indien de provincie de inrichting en de kwaliteit belangrijker vindt, wordt er een subjectief criterium ingevoerd en dat is in de praktijk geen goede zaak. Graag wil hij dus nog een toelichting van de gedeputeerde op deze uitspraak.

De heer MEDEMBLIK vindt dat het rapport heel veel relevante informatie bevat en ook best wel andere getallen dan die hij tot nu toe op zijn netvlies had staan. Hij wenst het college veel wijsheid bij alle veranderingen die ook weer met alle partijen moeten worden besproken en gecommuniceerd. Hij hoopt ook dat daar een goed nieuw beleid uit voortkomt. In de brief staat een aantal voorstellen benoemd en daar

kan spreker mee instemmen. Hij is blij dat een en ander voortvarend wordt opgepakt. Indien er ineens hele andere getallen naar voren komen dan wordt daar adequaat op gereageerd. Dat gebeurt nu ook. Als eerste punt staat nu ook dat er geen wijziging in het besluit Locatiegebonden subsidies wordt voorgesteld. Bij de presentatie van VROM bedacht hij dat er niet veel te kiezen valt wanneer bepaalde aantallen niet worden gerealiseerd en dat is wel aardig om te lezen. Hij is benieuwd naar het stuk Drenthe dat nog onderzocht wordt en wanneer dat rapport verschijnt.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat er al veel is gezegd en geschreven over dit rapport. Het lijkt haar niet zo zinvol om er nog heel erg inhoudelijk op in te gaan. Daarom heeft spreker tegen de provincie Groningen, die dit onderzoek heeft verricht, aangegeven dat dan ook het regiovisiegebied in het nieuwe omgevingsbeleid meegenomen dient te worden. Overigens was dat ook niet nieuw, want in deze statenzaal is steeds gezegd dat er altijd al heel erg kritisch is gekeken naar de cijfers als het gaat om het bouwen in het regiovisiegebied. Er is ook altijd gezegd dat er gemonitord zal gaan worden en dit beschouwt zij ook als een monitoring die haar dit jaar tot nadenken heeft gestemd. De vraag is nu wat dit betekent voor de cijfers die door de provincie op enig moment zijn vastgesteld? Een woningbouwbehoefte van 30 % lager is niet bepaald gering. Dat heeft er ook toe geleid dat er grote verschillen zijn. Zo wordt er in de stad Groningen veel minder gebouwd, maar het mag niet zo zijn dat er straks in Groningen helemaal niet wordt gebouwd en dat er in Noorderveld en Roden-Leek alleen maar wordt gebouwd. Dat is ook voor de stad Groningen de reden, want de stad Groningen heeft een ambitieus bouwprogramma en de stad is dan ook erg geschrokken. De stad Groningen wil die cijfers ook nog eens nader onder de loep nemen en de stad Groningen gaat daarom nu ook een eigen onderzoek doen. Daarom heeft de provincie een pas op de plaats gemaakt en gaat het college met alle direct betrokkenen, zoals organisaties, instellingen, woningcorporaties, gemeenten, overheden en burgers die betrokken zijn geweest bij het ABG-onderzoek, weer in gesprek om vast te stellen hoe deze cijfers worden vertaald. Dat betekent dan ook een pas op de plaats, maar die regiovisie moet uiteindelijk wel overeind blijven. Niet voor niets is de regiovisie in het leven geroepen en zij gelooft daar nog steeds in. Natuurlijk kan het zijn dat er iets moet worden bijgesteld, maar nu dit traject zover is gevorderd, zullen partijen elkaars hand moeten vasthouden. Er moet dus worden gebouwd vanwege de gezinsverdunding, vergrijzing en de veranderende maatschappij. Als het gaat over bouwen dan moet er tot 2010 nog een kwaliteitsslag worden gemaakt en een opgave worden volbracht. Die opgave is uiterst belangrijk en de staten hebben vanmiddag ook gehoord dat het college volgende week donderdag bestuurlijk overleg heeft met minister Vogelaar en dat gaat over het bouwen, maar ook om het geld. Er staat namelijk iets tegenover en als de regio dit niet haalt, heeft de regio ook een probleem. Partijen moeten daar dus gezamenlijk de schouders onder zetten om dat voor elkaar te krijgen. Dat is tot 2010 de insteek om daar heel hard aan te trekken en begin december hoopt spreker meer duidelijkheid te krijgen over de pas op de plaats die er nu net is gemaakt. Als het om de regiovisie gaat is het dus helder. Ten aanzien van de vraag van de heer Bomhof over haar uitspraak dat zij lak aan contingenten zou hebben, merkt zij op dat zij die opmerking wel degelijk heeft gemaakt en wel hierom. De heer Bomhof kent het collegeprogramma, waarin Drenthe als woonprovincie wordt gepresenteerd. Drenthe is een woonprovincie en wil een nog betere woonprovincie worden. Het college wil nog meer kwaliteit als het gaat om goede huizen voor iedereen, dat wil zeggen voor mensen met een dikke en dunne portemonnee. Het gaat om goede plekken waar de huizen worden gebouwd, dus het gaat om bewust bouwen. Dat is de strekking van haar opmerking geweest over lak aan contingenten. De bestemmingsplannen komen nu nog steeds bij de provincie binnen en dat is straks niet meer zo. Straks belt haar weer een wethouder die een mooi plan heeft en er weer een aantal woningen af of bij wil hebben. Meestal willen zij er woningen bij en als zij daar vervolgens over in gesprek raakt met de desbetreffende bestuurder, dan lijkt het alsof het alleen nog maar om de kwantiteit gaat in plaats van de kwaliteit en wat spreekster nu zo graag zou willen is dat er op een andere manier met de woningbouw wordt omgegaan. Natuurlijk is er kwantiteit nodig en zijn er contingenten nodig, maar zij zou dit graag regionaal willen aanpakken en niet alleen willen richten op één gemeente, want er moet over de gemeentegrens heen worden gekeken. Er moet worden gekeken in regioverband wat er nodig is, wat er gebouwd kan worden, wat de voorzieningen zijn in een gemeente en hoe daar kwalitatief en gebiedsgericht woningbouw kan worden gerealiseerd. Zij wil dus niet meer praten over gemeente

X die 3.000 woningen krijgt en gemeente Y die er maar 500 krijgt. De Oranjevrijstaat is echter niet uitgebrouwen, want iedere gemeente weet wel waar deze ongeveer voor aan de lat staat. Er zijn gemeenten die het geweldig vinden omdat zij volop mogen bouwen, maar er zijn ook plattelandsgemeenten die hun kans ruiken, want deze hoeven niet meer aan nieuwe uitleg te doen en waar nog vrij veel vrijstaande boerderijen komen, zodat zij daar op een creatieve manier voor doelgroepen hun woningbouwprogramma kunnen realiseren. Op die manier wil het college omgaan met woningbouw in Drenthe en dat is de strekking van haar opmerking dat zij lak heeft aan contingenten. Dat is wat zij dan ook als input wil gebruiken voor de nieuwe WRO, dus zij wil die discussie nu al aanzwengelen en die wordt op dit moment ook al aangezwengeld. Spreekster spreekt daar ook met bestuurders over en dat leidt tot hele mooie dingen.

De heer BOMHOF begrijpt dat de gedeputeerde niet zozeer heeft willen zeggen lak te hebben aan contingenten, maar dat het om meer dan alleen maar contingenten gaat. Vervolgens is de vraag wat er gebeurt als er een plattelandsgemeente komt met een heel mooi kwaliteitsplan. Krijgt zo'n gemeente dan meer dan het contingent?

Mevrouw HAARSMA heeft dit bedoeld als discussie. Dit biedt heel veel mogelijkheden en nieuwe kansen, maar de provincie moet wel goed kijken waar woningbouw kan worden gerealiseerd. Er zijn plattelandsgemeenten en er is stedelijk gebied en daar moet heel voorzichtig mee worden omgesprongen.

De VOORZITTER sluit de beraadslaging.

14. Brief van 20 september 2007 over evaluatie Voorbeeldregeling ruimte voor ruimte

De VOORZITTER merkt op dat de commissie de brief die van NLTO is ontvangen bij deze brief dient te betrekken.

De heer LAMMERS was twee jaar geleden blij met de Regeling ruimte voor ruimte en ook blij dat er een inventarisatie is gedaan. Hij is niet blij met de aard van de inventarisatie, want het was toch de bedoeling dat er nog eens goed naar de sloopnorm van 1.000 m² zou worden gekeken. Dat is naar zijn idee onvoldoende gebeurd. Hij roept het doel naar voren, want dat was de kwaliteit van het platteland te verbeteren door te stimuleren om ontsierende bebouwing kwijt te raken via win-win-situaties. Uit het rapport blijkt niet dat saldering en gebiedsgericht beleid heel veel heeft bijgedragen aan oplossingen voor bebouwingen kleiner dan 1.000 m². LTO Noord neemt hierover in een brief een duidelijk standpunt in en dat is tekenend. Spreker vindt het jammer dat er niet vooraf succesfactoren zijn afgesproken. Er wordt wel een regeling geëvalueerd, maar er wordt niet vooraf afgesproken wanneer het goed en wanneer het fout is. Er is een te hoge sloopnorm en er gebeurt te weinig. De conclusies zijn aanvechtbaar en ook het verhaal van het gemiddelde van 1.200 m² is op zich wel aardig, maar er zijn heel veel boerenopstallen in een range van rond de 700 m² en de sloopnorm van 750 m² zou maken dat het doel veel dichtter wordt benaderd en zou ook minder gedoe opleveren, zowel voor agrariërs die van de regeling gebruik wensen te maken, als voor gemeenten die die regeling moeten uitvoeren. Hij zou graag zien dat die sloopnorm verlaagd wordt en ten tweede zou hij graag zien dat de mogelijkheid om bedrijven vanuit de bebouwde kom te verplaatsen in bepaalde gevallen ook mogelijk moet zijn met gebruikmaking van de Regeling ruimte voor ruimte. Is de gedeputeerde bereid om daarop in te gaan? Wat het CDA betreft moet, kan en zal het simpeler.

Mevrouw VAN DE VIJVER merkt op dat het doel van de Regeling ruimte voor ruimte was om de kwaliteit van de ruimte te verbeteren door landschapontsierende bebouwing weg te nemen. Volgens spreekster is dat doel ook grotendeels gehaald. Er waren geen criteria en er is niet van tevoren vastgesteld wanneer het doel wel of niet is bereikt en daar verbindt het CDA onmiddellijk de conclusie aan dat de sloopnorm te hoog was. Waaruit trekt het CDA die conclusie? Het CDA stelt vast dat er te weinig ge-

beurt, terwijl er van tevoren geen criteria waren opgesteld hoeveel er moest gebeuren. Hoe kan het CDA dan die conclusie trekken?

Vervolgens concludeert het CDA dat er bij 750 m² het doel wel zal worden gehaald, terwijl er nog steeds geen criteria zijn. Wat spreekster betreft is 26 aanvragen in het eerste jaar een respectabel aantal en zij is het dan ook eens met de aanbeveling dat de sloopnorm gewoon op 1.000 m² moet blijven. De regeling is ten slotte nog maar een jaar onderweg. Indien er van tevoren geen criteria voor succes worden vastgesteld, dan kan er over het bebouwingsoppervlak altijd verschil van mening zijn, maar er is resultaat en dat zijn 26 aanvragen en dat vindt spreekster een behoorlijk resultaat.

De heer LAMMERS wijst erop dat er in het rapport staat dat er bij veel gemeenten aanvragen zijn geweest, waarbij er in het rapport van een stagiaire over de kwaliteit van het Drentse landschap staat dat aanvragen zijn afgewezen vanwege een te kleine bebouwing. Mogelijk zijn mensen afgeschrikt doordat zij geen 1.000 m² hadden en dat is wat hij bedoelt.

Mevrouw VAN DE VIJVER wijst erop dat ook bij een norm van 750 m² er altijd mensen zijn die net onder die norm zitten. Elke drempel heeft altijd het gevolg dat sommigen wel en sommigen niet aan de norm voldoen. Dat vloeit nu eenmaal voort uit het vaststellen van een norm.

De heer BOMHOF merkt op dat dan ook de norm van 1.000 m² niet heilig is.

Mevrouw VAN DE VIJVER stelt vast dat die norm door de staten is vastgesteld en die norm is zij nu aan het evalueren. Die evaluatie ligt er nu en vervolgens moeten de staten iets met de conclusie. Een van de conclusies is dat die salderingsmethode wellicht nog wat meer zou kunnen opleveren en wat spreekster betreft is dat zacht uitgedrukt. Spreekster denkt dat de huidige regeling moet worden voortgezet, maar er heel erg op moet worden ingezet dat de salderingsregeling beter tot zijn recht komt. Gemeenten moeten ertoe worden gestimuleerd om daar echt actief in te zijn en te worden en dat de provincie die gemeenten daarin zou moeten steunen. Ook zou de provincie moeten stimuleren dat de gemeenten zelf uitdragen wat een goede methode is en dat partijen bij elkaar moeten worden gebracht, zodat er op die manier wel resultaten worden geboekt. Gemeenten moeten vooral uitstralen dat hier een kans ligt en dat dit een kansrijke formule is die kan bijdragen aan de kwaliteit van dit landschap. Over een jaar kan dan nog eens worden gekeken, want één jaar om een regeling uit te voeren en te evalueren en dan te concluderen dat het allemaal weer anders moet, is volgens spreekster te kort.

De heer BOMHOF merkt op dat twee jaar geleden dit onderwerp ook aan de orde is geweest en VVD en CDA waren toen voorstander van een lagere norm van 750 m². Dat is 1.000 m² geworden en daarom heeft hij de evaluatie afgewacht. Uit die evaluatie komt een aantal knelpunten naar voren bij boeren die op financieel en fiscaal vlak liggen. Uit het rapport haalt hij niet waarom die 1.000 m² moet worden gehandhaafd. De conclusie staat er wel in, maar waar deze op is gebaseerd is hem niet duidelijk. Weliswaar zijn er 26 aanvragen, maar met de afronding daarvan loopt het stroef en nog niet één daarvan is in een eindstadium beland. Waarom zouden er dan niet wat meer bedrijven in aanmerking mogen komen voor deze regeling? Het proces wordt daarmee versneld, mogelijk zitten er meer kansrijke gevallen bij en hoe meer kansrijke gevallen worden opgelost, hoe beter dat is voor de natuur, het landschap en de boer. Dat is een pure win-win-situatie. Wie zou dat nu niet willen? Door het tempo op die manier fors omhoog te brengen, is dat een punt wat vooral de gemeenten aangaat. De gemeenten krijgen die aanvraag binnen en willen gaan toetsen en zullen met bouwlocaties moeten gaan kijken naar een goede plaats. Dat kan helaas alleen in POP I en POP II worden geregeld. Hij vraagt zich af waarom er in de evaluatie niet is aangegeven of het beter had gekund door POP III aan te gaan, maar dan denkt hij dat de gemeenten die dan het hardst roepen om verruiming van de regeling, die kans ook krijgen. De gemeenten moeten er het meeste werk aan verrichten en daarmee wordt het probleem ook meer op het bordje van de gemeenten gelegd. Nu is het net of de provincie heel star en rigide is, terwijl een norm van 750 m² voor iedereen alleen maar voordeel oplevert. Als de gemeenten dat zo graag willen, kunnen zij ook meer gevallen voorgelegd krijgen door de norm te verlagen. Dat lijkt hem een heel goede in-

steek. Normverlaging vindt hij een belangrijk punt, maar ook vindt hij dat de Regeling ruimte voor ruimte zou moeten worden toegepast voor lintbebouwing en kleine kernen en dorpen. Ook daar staan vaak grote schuren en is er een enorme winst die te boeken valt voor het stedelijk gebied. Daarvoor zou er nog eens goed naar moeten worden gekeken om daar ook de Regeling ruimte voor ruimte op los te laten. Al met al is de VVD voorstander van het verlagen van de norm van 1.000 m² naar 750 m². Voor de lintbebouwing en de kleine kernen neigt hij er ook sterk toe, maar daar wil hij ruimte bieden voor een nader onderzoek door de provincie.

De heer KUIPER merkt op dat bij vaststelling van dit beleid er een afspraak is gemaakt en er is ook afgesproken wanneer er zou worden geëvalueerd. Dat is nu en dat was kort nadat de afspraak is gemaakt. In dat kader wil hij niet dat al bij de eerste evaluatie de norm wordt verlaagd. Hij steunt hierin dan ook de fractie van de PvdA. De provincie dient eerst ervaring op te doen in een iets langere periode en dan moet over een jaar worden gekeken wat dat dan heeft opgeleverd. Over de 26 genoemde gevallen is ook wel helder dat dit een goede stap in de richting is gezet. Misschien zit er nog meer in het verschiet? Hij stelt over een jaar weer te gaan kijken hoe de situatie is. Indien het nu ineens anders wordt gedaan, zou de provincie iets uitstralen van rommelig en onvoorspelbaar beleid en dat wil hij niet.

De heer WESTERHOF heeft zich erover verbaasd dat er nog maar 26 aanvragen zijn. Zeventig procent van het Drentse areaal is landbouw en dan zijn er binnen een jaar maar 26 aanvragen. Daar wordt spreker niet echt vrolijk van. Zijn fractie ondersteunt de oproep van LTO Noord om in de geest van de wet te handelen. Dat is een belangrijk item in hun brief. De regeling is toch een soort van brugregeling, aangezien de standaardprocedure teveel handicaps en bureaucratie kent. De fractie ondersteunt ook de vraag/opmerking van LTO om de sloopgrens te verlagen naar 750 vierkante meter. De reden is dat de landbouw in Drenthe zich onderscheidt in die van de rest van Nederland is dat er sprake is van grotere kleinschaligheid en dat daarvoor de norm van 1000 vierkante meter te hoog is. Zijn fractie roept het college op om gemeenten soepel te laten omgaan met de tellingen en de vierkante meters. Zo moeten er niet alleen gebouwen naast de boerderij bij elkaar worden opgeteld, maar ook een mestsilo 500 meter verderop in het zand. Dat is nu juist het ontsierende element bij verrommeling van het landschap. De regel kan wat zijn fractie betreft uitstekend worden gebruikt voor de verplaatsing van de boerderijen vanuit het centrum van de dorpen ingeval er hinder wordt ondervonden van de aanwezigheid en activiteiten van de boer. Dat geldt ook voor lintdorpen, want er wordt een win-win-situatie gerealiseerd als gemeenten over het hele traject hun medewerking inzetten. Wellicht kan er dan binnen het centrum van een dorp of een lintdorp een prachtig mooie boerderij behouden blijven, de lelijke schuur is er weg en boeren krijgen de mogelijkheid om op een andere locatie wel uit te breiden.

De heer MEDEMBLIK merkt op dat de Ruimte voor Ruimteregeling een mooie regeling is. Landschapsontsierende gebouwen verdwijnen en er komt minder bebouwing voor in de plaats. Spreker voelt zich in dit gezelschap omringd door goochelaars, want op geen enkele manier kan worden beredeneerd waarom die 1000 vierkante meter omhoog of omlaag zou moeten. De argumentatie in het rapport van Arcadis is op dat punt vrij zwak, want het gemiddelde is 1272 vierkante meter en dat betekent dat er een paar van 2000 vierkante meter kunnen zijn en heel veel van 500 vierkante meter. Dat zegt nog niets, dus daar valt niet veel over te zeggen. Spreker vindt het wel een succesvolle regeling, want 3,5 hectare bebouwing in anderhalf jaar is niet gering. Als die 30.000 vierkante meter wordt gedeeld door 26 dan zit het gemiddelde net iets boven de 1000 vierkante meter, dus dat is de enige strohalm die hij heeft om die duizend vierkante meter ter discussie te stellen. Zolang hij niet weet hoe die groottes ongeveer zijn, dan kan hij daar niets over zeggen en stelt hij voor om de regeling ongewijzigd door te zetten zoals deze er nu staat.

Mevrouw HAARSMA is blij met deze regeling, dus wat dat betreft kijkt zij ook heel blij, net als de heer Medemblik. Spreekster had zelf de indruk dat de markt weer open is, want het gaat hier om ordinare koehandel. Zij kan zich nog herinneren dat twee jaar geleden uitvoerig is gediscussieerd over 750 vierkante meter of 1000 vierkante meter. De een kan met heel veel enthousiasme verdedigen waarom dat

1000 moet zijn en de ander 750, maar niet moet worden vergeten dat het uitgangspunt van de regeling de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied is. Zij hoort dan heel vaak het woord win-win-situatie. Daar is spreekster ook voorstander van, maar daarmee moet de doelstelling niet uit het oog worden verloren, want op het moment dat wordt teruggedaan van 1000 naar 750 vierkante meter, wordt er enerzijds de zaak afgebroken, maar anderzijds komt daar wel een klomp steen voor terug. Dat moet niet worden vergeten, want er worden wel weer opnieuw stenen neergezet. De regeling was bedoeld om ontsierende bebouwing af te breken.

De heer BOMHOF merkt op dat het niet zo is dat er een klomp stenen voor terug komt. In POP I en POP II-gebied mogen alleen die bouwstenen in dat gebied worden geplaatst, maar als een boer in POP III, IV of V-gebied zit en die boer gaat zijn schuur afbreken, dan moet die boer naar de lintbebouwing of de kern en als die boer dan in POP I of II-gebied een mooi huis mag plaatsen, dan wordt dat huis landschappelijk ingepast zoals de regeling dat vergt. Er is dus niets aan de hand.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij geen wetenschappelijke verhandeling gaat houden over wel of geen klomp stenen. Huizen bouwen betekent voor spreekster nog altijd een klomp stenen, maar waar het uiteindelijk om gaat is dat er op dit moment 26 aanvragen zijn en er zijn zelfs gisteren nog drie aanvragen bij gekomen. Spreekster weet dat er nog verschillende agrariërs hebben gezegd dat zij nog even willen wachten omdat zij willen afwachten wat er staat te gebeuren. Stel dat inderdaad de vierkante meters neerwaarts worden bijgesteld, dan denken deze agrariërs nog aan de beurt te komen. Anderzijds weten zij dat drie of vier agrariërs het probleem gezamenlijk kunnen oplossen bij een gebiedsgerichte aanpak, maar dan is er een ander knelpunt want dan kunnen er minder woningen worden gerealiseerd. Dat is volstrekt duidelijk. Een ander, niet onbelangrijk punt, is dat de gemeenten heel tevreden zijn met de regeling. Als er wordt gezegd dat het ingewikkeld en bureaucratisch is, dan moet niet worden vergeten dat dit niet simpel is als het gaat om de hele fiscale afhandeling van bedrijfsbeëindiging, want dat is natuurlijk ook absoluut een uitgangspunt van deze regeling, namelijk dat het bedrijf moet worden beëindigd. Daar vindt de fiscus uiteraard ook iets van, dus iedere agrariër gaat zich achter de oren krabben en zich de vraag stellen of het voor hem uit kan of niet. Het is dus geen kwestie van een grote schuur afbreken en vervolgens een huisje bouwen, maar er hangt veel meer aan vast. Als het gaat om de gebiedsgerichte aanpak dan is zij het met mevrouw Van de Vijver eens dat bij de bestemmingsplannen buitengebied, die op dit moment alle geactualiseerd worden, gemeenten kansen zien hoe er gebiedsgericht met deze sloopnorm van 1000 vierkante meter de regeling verder kan worden toegepast en dat leidt ook tot resultaat. Spreekster is dus tevreden met de regeling, gemeenten ook en het college houdt dus vast aan die 1000 vierkante meter.

TWEEDE TERMIJN

De heer WESTERHOF wijst erop dat zich een meerderheid lijkt af te tekenen voor die 750 vierkante meter. De gedeputeerde kan dan wel tevreden zijn met die 1000 vierkante meter, maar de staten zijn hier de baas en als de staten de conclusie trekken dat 750 vierkante meter beter is, dan heeft de gedeputeerde een probleem.

De heer BOMHOF vindt dat mevrouw Haarsma twee goede argumenten aandraagt om de norm te verlagen naar 750 vierkante meter zonder het zelf te weten. Het kan namelijk een fiscaal knelpunt voor agrariërs zijn en dat maakt het voor een aantal niet makkelijk. Hoe meer er nu in die trechter goot van allemaal kandidaten die aan die regeling getoetst willen worden, hoe groter de kans dat dit ook slaagt. Op dat moment heeft de gedeputeerde bij een volgende evaluatie materiaal in handen, waarmee hij kan aantonen dat hij toch een aantal gevallen kon afronden die het prima doen. In dat geval hoeft het college het werk niet te doen, maar doen de gemeenten dat en die gemeenten vragen ook om verlaging van die norm. Wat doet de provincie dan moeilijk?

Mevrouw VAN DE VIJVER vraagt aan de heer Bomhof waarom 750 vierkante meter voor hem de grens is. Als er een grote trechter is waar heel veel in moet, dan moet de norm helemaal worden losgelaten. Dan komt er pas veel in.

De heer BOMHOF merkt op dat hij de norm wil verlagen omdat het op dit moment te traag gaat en dat 26 gevallen te weinig is om op termijn resultaten te kunnen boeken. 750 vierkante meter vindt spreker al een belangrijke stap voorwaarts en een volgende evaluatie zal uitwijzen of dat ook wat oplevert. Er moet ook worden gekeken welk doel er bereikt moet worden. Indien de regeling bij 750 vierkante meter een daverend succes is, dan kan die 750 vierkante meter worden gehandhaafd. Indien dat niet zo is, dan kunnen de staten kijken wat er verder moet gebeuren.

Mevrouw VAN DE VIJVER vraagt bij welk aantal aanvragen de regeling dan een daverend succes kan worden genoemd.

De heer BOMHOF antwoordt dat het een succes is indien er meer aanvragen worden ingediend dan nu het geval is.

De heer LAMMERS onderstreept dat zich een meerderheid aftekent voor 750 vierkante meter. Hij is erg geporteerd voor de argumenten van de PvdA twee jaar geleden om te kijken naar een andere saldering, maar hij ziet daar onvoldoende resultaten van terug. Het gaat nu te traag en als de gedeputeerde niet de meerderheid wil volgen dan zal hij met zijn medestanders overleggen wat de volgende stap moet zijn. Hij overweegt om met een motie te komen in PS.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat dit heel dreigend klinkt, maar dat zij zich niet zomaar laat ompraten. De heer Bomhof vindt dat er tot nu toe te weinig gevallen zijn, maar niet is duidelijk waar hij dat op baseert. Haar gevoel is echter dat de heer Bomhof alle schuren in Drenthe wil opruimen.

De heer BOMHOF antwoordt dat dit volstrekt onjuist is en lijkt op stemmingmakerij.

Mevrouw HAARSMA heeft gehoord dat de heer Bomhof heeft aangegeven dat indien boeren een aanvraag doen en dus iets vragen, de provincie maar heeft te draaien en die boeren de gelegenheid moet bieden om die schuren ook af te breken. Dit is geen beleid. De heer Bomhof vindt het kennelijk een provinciaal belang dat alle schuren worden afgebroken. Immers, indien de norm van 750 vierkante meter wordt aangehouden, blijft er weer een stel schuren over die ook niet afgebroken kunnen worden. Vervolgens wordt er dan naar 500 vierkante meter bijgesteld.

De heer BOMHOF vindt dit pure stemmingmakerij.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat dit haar perceptie van de woorden van de heer Bomhof is.

De heer BOMHOF vindt dat misleidend. Er zijn nu 26 aanvragen en zoals nu de procedures verlopen ziet spreker over een half jaar tot een jaar er nog niet één afgerond. Dan heeft spreker er liever meer gevallen bij die kansrijk zijn, om daarmee een win-win-situatie te realiseren.

Mevrouw HAARSMA vraagt waar de heer Bomhof zijn uitspraak op fundeert dat over een jaar de meeste zaken nog niet zijn afgerond.

De heer BOMHOF antwoordt dat hij dit baseert op het rapport en op informatie vanuit de agrarische sector. Hij heeft agrariërs gebeld.

Mevrouw HAARSMA zegt ook met de gemeenten en de agrariërs te hebben gesproken. Zij heeft overigens niet met LTO gebeld, maar zij heeft de brief van LTO wel gezien. Zij kent namelijk de opvatting van de LTO in dezen.

De heer BOMHOF wil gewoon meer gevallen om de kansrijke kandidaten te kunnen aanvoeren en om straks te kunnen zeggen dat de regeling een succes is geworden. 750 Vierkante meter is dan een goede stap voorwaarts en hoe de vlag over twee jaar ervoor staat, zal dan wel blijken. Hij wil niet allen schuren afbreken.

De heer SLAGTER merkt op dat het beleid was bedoeld voor hele grote schuren waarvoor een regeling moest worden getroffen en waar ook de component woningbouw aan vast zit. Het woningbouwbeleid geeft heel veel knelpunten in kleine dorpen en het was altijd al gewaagd om woningbouw te koppelen aan het opruimen van schuren en nu is te zien in de berichtgeving van de LTO dat zij deze regelgeving wil oprekken. Hij hoort een verhaal over het verplaatsen van boerderijen, maar dat is een heel andere regeling en doelstelling. Dat moeten de staten niet willen. Het duurt niet lang meer of een klein dorp krijgt tien woningen erbij, omdat het hele buitengebied binnen heel lage normen opgeruimd gaat worden. Dat stuit hem tegen de borst, want hij wil deze zaken wel scheiden. Het gaat hier om pure belangenbehartiging van boeren bij regelgeving die op politiek niveau is vastgesteld. Het is prematuur om na anderhalf jaar deze norm los te laten omdat dezelfde argumenten die er anderhalf jaar geleden waren opnieuw worden ingebracht.

De heer MEDEMBLIK sluit zich aan bij de woorden van de heer Slagter. Zojuist hoorde hij dat partijen constateren een meerderheid te hebben en die norm willen verlagen. Spreker hoopt niet dat zonder goede argumentatie zomaar een wijziging wordt doorgevoerd. Hij wil goede argumenten horen waarom de norm wordt verlaagd en hij hoort een argument om dat niet te doen, omdat oorspronkelijk grote schuren moesten verdwijnen. Dat is een argument om op die 1000 vierkante meter te blijven.

De heer KUIPER steunt het geluid van de PvdA. Hij heeft alleen bezwaar tegen de manier van discussieren van de gedeputeerde. Zij legt de heer Bomhof iets in de mond wat hij niet heeft gezegd en hij had daardoor even de neiging om mee te gaan met de normering van 750 vierkante meter, maar hij heeft inhoudelijk sterke argumenten uit de PvdA-fractie gehoord. Hij vindt het jammer dat op deze manier wordt gediscussieerd.

De heer LAMMERS heeft de gedeputeerde horen zeggen dat het eerst 750 vierkante meter wordt en daarna misschien wel 500 vierkante meter. Zover zal het nooit komen wat het CDA betreft. Het gaat erom dat bebouwing wordt opgeruimd die lelijk en ontsierend is. Daar komt een kleinere bebouwing voor terug. Indien de norm steeds verder wordt verlaagd is wat er terug wordt gebouwd evenveel van wat er oorspronkelijk stond. 750 Vierkante meter is een redelijke omvang en 1000 vierkante meter is ook arbitrair en komt uit de lucht vallen. Dat is namelijk een schuur van 25 bij 40 meter en dat is een grote schuur. 750 Vierkante meter is ook nog altijd zeer groot.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat 1000 vierkante meter niet zomaar uit de lucht komt vallen, want zij heeft zich uiteraard laten informeren en heeft gekeken bij andere provincies. De provincie Drenthe is geen reconstructieprovincie, terwijl Brabant en Overijssel dat wel zijn. De commissie is in het bezit van het rapport "Zicht op een betere kwaliteit van het Drents Landschap". De provincies Utrecht, Noord-Brabant, Gelderland en Zuid-Holland hanteren een sloopnorm van 1000 vierkante meter. Dan gaat het dus om een reconstructieprovincie, terwijl Drenthe dat niet is. Deze regeling is in het leven geroepen om de grote schuren op te ruimen en dat is de reden dat het college 1000 vierkante meter wil. Niet meer en niet minder. Spreekster heeft het woord belangenbehartiging van de LTO niet in de mond willen nemen, maar dat heeft de heer Slagter wel gedaan. Als zij de brief van de LTO leest, dan vindt de LTO dat eigenlijk alle schuren in Drenthe moeten worden opgeruimd en daar komt veel verstening voor terug en dat is wat zij Drenthe niet wil aandoen, want daarvoor is die regeling niet bedoeld. Die regeling is ook

niet bedoeld voor bedrijfsverplaatsing, behalve als een bedrijf tegen de EHS aanligt, want dan kunnen in sommige situaties twee woningen worden teruggebouwd. Het lijkt spreekster dat deze regeling, met 26 aanvragen tot op heden, waarbij er gisteren drie zijn bijgekomen en er nog verschillende in de pijplijn zitten, iets is waar deze provincie blij mee moet zijn en spreekster denkt niet dat bij verlaging van die norm een agrariër veel sneller de regeling zal kunnen doorlopen om de zaak voor elkaar te krijgen. Dat is gewoon niet zo, althans dat heeft zij van gemeenten en agrariërs te horen heeft gekregen.

De VOORZITTER sluit de beraadslagingen op dit punt.

15. Notitie ontwikkelingskansen Openbaar Vervoer

De heer KUIPER merkt op dat er in februari een discussie heeft plaatsgevonden en toen meende hij van diverse fracties te horen dat er eerst met het OV-bureau moest worden overlegd, want het OV-bureau was met dezelfde soort zaken bezig. De belangrijkste conclusie was dat bij de vraaggestuurde kant van het openbaar vervoer nog diverse ontwikkelmogelijkheden liggen, al dan niet in combinatie met alternatieve financieringsbronnen. Dat is de essentie van zijn verhaal. Hij heeft dit doorgesproken met het OV-bureau en het bureau heeft contact gehad met deze deskundige en zijn vraag is nu of hij een volgende stap kan zetten, gebaseerd op het overleg tussen het OV-bureau en het deskundigenbureau om met cijfers onderbouwd een voorstel te doen om hier eens wat verder onderzoek op te doen. Het is dus eigenlijk nog een stukje voorfase.

De heer SLAGTER heeft het schrijven dat erbij zat gelezen en daar was hij zeer verheugd over, want voorheen ging het bij GroenLinks altijd over gratis openbaar vervoer. Nu zag spreker allerlei ideeën die hem wel aanspraken. Hij was dan ook heel verheugd toen hij die las. Het vervolgonderzoek is spreker alleen niet duidelijk. Hij kan zich voorstellen dat aan het bureau een opdracht wordt gegeven om de ideeën die erin staan uit te werken in een structureel plan dat de provincie kan hanteren samen met het OV-bureau en waar over twee jaar naar wordt gekeken om vast te stellen of is bereikt wat de provincie en het OV-bureau wilden bereiken. Die lijn mist spreker nu. Als met onderzoek wordt bedoeld dat de dingen op een rij worden gezet en dat er een traject aan wordt gekoppeld, dan is spreker daar tevreden mee. Hij is een groot voorstander van het aanboren van de verschillende financieringsbronnen.

De heer WESTERHOF merkt op dat de vraaggestuurdheid uit het rapport hem ontzettend aanspreekt, want de weerbarstigheid van de praktijk leert dat de wereld er soms heel anders uitziet dan dat het op papier staat. Gistermorgen kreeg spreker een keurig rapport van een jongedame van 16 jaar en dat gaat over lijn van Dieverburg naar Meppel. Volgens deze dame rijden de bussen niet op tijd, zijn zij kapot, rijden voorbij met de tekst "vol" en zijn feitelijk overvol, buschauffeurs nemen passagiers vaak niet mee en de verdeling van de bussen is niet eerlijk. Het gaat hier om een aanzienlijk aantal leerlingen die 's morgens als vee worden behandeld en de kwaliteit van het openbaar vervoer moet ook voor deze studenten zodanig zijn dat dit niet alleen in mooie rapporten is weer te vinden, maar dat ook de realiteit eens aan de orde moet komen. Hij overhandigt een exemplaar van dit rapport van Tamara de Zeeuw, die spreekt namens 120 studenten en passagiers van lijn 20, aan gedeputeerde Bats.

De heer VAN BERKUM wijst erop dat openbaar vervoer in Drenthe op het platteland erg belangrijk is. Hij ziet vaak lege bussen en hoort klachten uit kleine kernen dat zaken niet goed geregeld zijn, ook met ziekenvervoer en dergelijke. Het zoeken naar alternatieve creatieve mogelijkheden juicht hij wel toe. In deze notitie staat een aantal ideeën die moeten worden geconcretiseerd. Hoe stelt GroenLinks zich dat onderzoek voor als het gaat om de kosten en de financiering? Hoe moet hiermee worden omgegaan? Hij vindt het wel een sympathie idee en is benieuwd naar het vervolg.

Mevrouw SEINEN merkt op dat het verzoek van GroenLinks is een onderzoek te doen naar de vraagzijde van het openbaar vervoer door het OV-bureau. Welke behoefte bestaat er aan kleinschalig, flexibel openbaar vervoer en hoe moet dat eruit zien? Aangegeven wordt dat de exacte opdracht en de daar-

mee gemoede kosten in de volgende commissie ingebracht gaan worden. In de brief of de notitie van het onderzoeksbureau wordt verwoord dat slechts drie procent van het reizigersvervoer bestaat uit het openbaar vervoer. Dat is heel erg weinig. Dat met name de public relations van de aanbodkolom verbeterd moet worden is een van de opmerkingen die daarbij gemaakt wordt. Als slechts een klein deel van de Drenten gebruik maakt van het openbaar vervoer, is het van belang dit percentage omhoog te brengen. Dat maakt de lijnen rendabeler en is beter voor het milieu. Wat haar betreft moet er dus niet alleen aandacht zijn voor de vraagzijde, maar ook voor de aanbodzijde en dan met name een sterke verbetering van de informatievoorziening en de public relations. Pas in de volgende commissievergadering kan dan worden ingestemd nadat de onderzoeksvraag goed is geformuleerd en de kosten zijn geraamd. Moet het OV-bureau wel het onderzoek doen? Het zou ook een onafhankelijk bureau kunnen zijn.

De heer BATS antwoordt dat er op 12 september 2007 een vergadering is geweest van het dagelijks bestuur van het OV-bureau. Spreker zit daarin en het is goed om te melden dat het OV-bureau wordt bestuurd door drie bestuurders. Dat zijn de gedeputeerde verkeer en vervoer uit de provincie Groningen, de gedeputeerde verkeer en vervoer uit Drenthe en de wethouder verkeer en vervoer uit de stad Groningen. Het OV-bureau is dus niet een onafhankelijk bureau, maar wordt bestuurd door de bestuurders van de provincies en de gemeenten. Spreker staat wel achter de onafhankelijkheid van het OV-bureau waar het hun rol betreft op het gebied van exploitatie en toezicht op openbaar vervoer. De vraag die GroenLinks stelt is een terechte, maar hij adviseert om dat in een ander format te gieten. Toen hij het verslag van bureau Bügel-Hajema las, was spreker blij. Er stond namelijk een aantal kreten in die hem goed pasten, namelijk dat gratis openbaar vervoer niet bestaat, dat er nog groeimogelijkheden zijn en dat er een aantal kansen moeten worden benut die aan de aanbod- en vraagkant liggen in deze markt. In het dagelijks bestuur van het OV-bureau heeft spreker gezegd dat hij het gevoel heeft dat de ontwikkelingen in het OV-bureau een tikkeltje te snel gaan. Er is een trend ingezet om het doel dat het OV-bureau nastreeft, in de markt te zetten, maar hij hecht eraan dat alle partijen met een goed gevoel over het openbaar vervoer praten. Overigens vindt hij de opmerking dat passagiers als vee worden vervoerd, volstrekt buiten de orde, want als het openbaar vervoer in Drenthe wordt vergeleken met het openbaar vervoer in de rest van Nederland, dan doet Drenthe het bijzonder goed. Het rapport met de kritiek van de studente op de lijn Dieverbrug-Meppel heeft hij in ontvangst genomen en hij zal dit rapport bij het OV-bureau neerleggen. Als er klachten zijn dan moeten die ook bij het OV-bureau terecht komen, want het bureau is daartoe in de markt gezet, werkt goed en ontvangt veel gezelschappen uit Nederland omdat het een goede reputatie heeft. Ook hier gaat af en toe wat mis. Zo mag de PvdA beantwoording verwachten op een aantal vragen over de aanbesteding van de nieuwe bestekken en er zijn vragen gesteld over de treintaxi en regiotaxi. In de communicatie is daarbij een aantal dingen mis gegaan, maar dat hoort bij dit proces. Hij is nog steeds erg tevreden over de manier waarop het OV-bureau vorm geeft aan innovatie van het openbaar vervoer. Hij stelt voor om de argumenten die in het verslag van Bügel-Hajema zijn genoemd en de korte termijnpunten die zijn geopperd, mee te nemen als gedeputeerde en lid van het dagelijks bestuur van het OV-bureau, indachtig de opmerkingen die hij in september heeft gemaakt over de innovatie en de tempi die worden gehanteerd bij het OV-bureau om daar onderzoek naar te doen en dat onderzoek te gebruiken voor de nieuwe bestekken, met name bij het grootschalig vervoer. Die nieuwe bestekken die zitten eraan te komen en in de krant was te lezen dat het dagelijks bestuur twijfelt over de tempi die de afgelopen jaren zijn gehanteerd, aangezien het OV-bureau wil schakelen met groepsvervoer en WMO-vervoer. Bij dat laatste zijn de gemeenten nodig en daar wil hij deze vragen dus bij meenemen, om uiteindelijk te komen tot een beter openbaar vervoer en betere innovatie aan de aanbodkant. Wat nu wordt gedaan is een controlerende en innoverende functie bij het OV-bureau leggen en zijn opmerking in september is geweest om daar ook de vervoerder deelgenoot van te laten zijn. Hij vraagt de commissie dus om hem die opdracht mee te geven en spreker zal dan in overleg gaan met het OV-bureau en hij komt daar automatisch op terug omdat hij terug moet komen met de bestekken en het programma van eisen voor de aanbesteding van de lijnen die over één of twee jaar moeten zijn gerealiseerd. Spreker en de commissie zijn dan met elkaar weer betrokken bij het openbaar vervoer en de rol van uitvoerder-bestuurder van het openbaar vervoer is dan bij spreker neergelegd en daar is hem op dit moment veel aan gelegen.

De VOORZITTER vraagt of daarmee het voorstel van GroenLinks wordt overgenomen.

De heer BATS antwoordt dat hij het onderzoek wil doen, dat hij het meeneemt naar het OV-bureau en daarop bij de commissie terugkomt.

De VOORZITTER vraagt wat GroenLinks van het voorstel van de gedeputeerde vindt.

De heer KUIPER handhaaft zijn oorspronkelijke voorstel. Op de laatste pagina van het rapport van Bügel-Hajema staat dat aan de expert meeting vertegenwoordigers uit een breed maatschappelijk veld hebben deelgenomen en dat niet alleen het OV-bureau een aantal opmerkingen heeft meegegeven. Het is goed dat het OV-bureau als deskundige organisatie zich daarmee bemoeit, maar zijn idee was nu juist om het algemeen maatschappelijk te trekken en ook Arriva erbij te betrekken, evenals mensen die verstand hebben van toerisme en recreatie, mensen die verstand hebben van hoe met commerciële doelstellingen om te gaan en Bügel-Hajema als bureau dat expert is op het gebied van ruimtelijke inrichting. Dat ziet hij niet los van aanbod en vraag in het openbaar vervoer. Als in de volgende commissievergadering duidelijk wordt waar het onderzoek zich op richt, dan zou er een parallel kunnen worden getrokken met het voorstel van de gedeputeerde.

De heer SLAGTER heeft het idee dat de commissie een incorrect beeld heeft van het OV-bureau. Het OV-bureau doet heel veel goed werk en hoewel het nog niet 100 procent voor elkaar is, is het bureau in ontwikkeling. Die ontwikkeling gaat snel. Door de input van externe partijen zou de taak van het OV-bureau wat kunnen worden ingeperkt. Er zou misschien een mix plaats kunnen vinden door een aantal bijeenkomsten te laten organiseren door Bügel-Hajema met het OV-bureau erbij en als dan een aantal prioriteiten is gekozen kan de opdracht aan het OV-bureau worden gegeven.

De heer BALTES merkt op dat het nu gaat om de definitie van vervolgonderzoek en niet meer dan dat. Volgens spreker moet dat daar worden gelaten zoals het is voorgesteld. Daarbij kan ook het OV-bureau en haar expertise uitstekend gebruikt worden. Er wordt een vervolgonderzoek gedefinieerd en hij neemt aan dat daarin een voorstel wordt gedaan en als daar ja tegen wordt gezegd is de vraag wie wat doet. Dan komen wellicht ook delen van het voorstel van de gedeputeerde aan de orde. Het vervolgonderzoek moet dus eerst worden gedefinieerd en daarbij kan alle externe deskundigheid worden betrokken. Daarna is pas aan de orde wie wat gaat doen. Dat zal onderdeel zijn van het voorstel. Zo heeft spreker het geïnterpreteerd en daar is hij voorstander van.

De heer WESTERHOF sluit zich aan bij de heer Baltès. Het staat hem tegen dat de gedeputeerde zo tevreden is over het OV-bureau, want hem bereiken steeds meer klachten dat het niet goed zit met het openbaar vervoer in Drenthe.

Mevrouw SEINEN sluit zich aan bij hetgeen de heer BALTES heeft verwoord, met dien verstande dat zowel de aanbod- als vraagkant worden meegenomen.

De heer VAN BERKUM heeft de heer Bats horen zeggen dat het OV-bureau heel innovatief bezig is en dat er wordt gezocht naar andere oplossingen. Dat is ook de doelstelling van collegacommissieleden. Als de gedeputeerde dan vraagt om die vragen mee te nemen in zijn eigen traject, dan steunt hij de gedeputeerde daarbij, mits die creativiteit boven water wordt gehaald. Of dat lukt met het OV-bureau weet spreker niet, want om out of the box te denken is een andere manier van denken nodig dan wat er nu is.

De VOORZITTER concludeert dat de heer Kuiper een voorstel heeft gedaan en de heer Bats heeft een tegenvoorstel gedaan. Er zal worden gekeken waar die twee voorstellen elkaar raken en of zij in elkaars verlengde liggen. Het initiatief blijft echter zowel bij de heer Kuiper als bij de heer Bats liggen.

16. Sluiting

De VOORZITTER dankt iedereen en sluit de vergadering om 20:00 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid
van 28 november 2007

, voorzitter

, commissiegriffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de statencommissie Omgevingsbeleid op woensdag 24 oktober 2007 in het provinciehuis te Assen:

PAGINA

- 4 De heer BATS zegt toe zijn toelichting over de ontstane vertraging door de uitspraak van de Raad van State over de fijnstofnormering schriftelijk toe te zenden

- 28 De heer Bats zegt toe dat de commissie de beschikking krijgt over de brief die hij van de staatssecretaris heeft gehad, en de antwoordbrief van het college

Lijst van toezeggingen Statencommissie Omgevingsbeleid

(tot en met vergadering van 24 oktober 2007 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	√
1.	29-05-07 PS	De heer LOOMAN zegt toe dat het geld uit de bestemmingsreserve stads- en dorpsvernieuwing in 2008 wordt uitgegeven en dat die reserve daarna wordt opgeheven.		
2.	13-06-2007 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe i.k.v. de Regiovisie een A-4tje met de hoofdlijnen, de opbouw en de bijbehorende financiën.		
3.	04-07-07 PS	Mevrouw HAARSMA zegt toe de staten de parameters te geven die bepalend zijn geweest voor de keuze van drie probleemwijken (VJN-PLUS).		
4.	04-07-07 PS	De heer BATS zegt voor dit najaar (2007) een notitie toe over de aanpassing van de verlichting van provinciale wegen		
5.	13-06-2007 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat de commissie kennis kan nemen van het besprokene in het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe (VVBD).		√
6.	13-06-2007 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat in het jaarverslag over 2007 ook met betrekking tot het VVBD, helder naar voren komt welke acties zijn gedaan en wat nog moet worden uitgevoerd		√
7.	13-06-2007 SC OGB	De heer BATS zegt toe op de vraag van mevrouw Seinen of de provincie bijdraagt aan de E233 Meppen-Kloppenborg nog terug te zullen komen.		
8.	13-06-2007 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat de commissie binnenkort een memo over de GAE tegemoet kan zien.		√
		Lange termijn		
1.	4 juli 2007 (PS)	Mevrouw Klip zegt toe dat de staten begin 2008 het programma met betrekking tot het energiebeleid zullen ontvangen		
2.	4 juli 2007 (PS)	Mevrouw Klip zegt toe dat het college bij de Begroting 2008 met de eerste ideeën zal komen over de uitvoering van energiebesparende maatregelen en dat bij het ontwikkelen van die ideeën rekening zal worden gehouden met de inhoud van de moties die de staten op dit punt hebben ingediend.		

		Moties		
M2 PvdA	4 juli 2007	Adequate OV-vervoersverbinding Roden-Groningen (opdracht aan OV-bureau) met andere financieringsvormen (tariefstelling).	Opdracht is verstrekt aan het Ov-bureau	
M9 VVD PvdA CU	4 juli 2007	Subsidieregeling investeringssteun jonge agrariërs (2008 e.v.)	In najaar 2007 regeling aan PS voorleggen.	√
M15 GL	4 juli 2007	Spoorlijn Emmen-Groningen (haalbaarheids-onderzoek)		√
M17 PvdA VVD	4 juli 2007	Extra inzet op energiebesparing (plan van aanpak met financiële onderbouwing)	Bij begroting 2008 (in november 2007)	√